

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת



פרשת כי תצא תשפ"ג





היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף ז עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - שטיינזולץ" תוספת

1 **אם** כן הוה ליה נכסים שיש להם אחריות - פירש בקוביא: דאדם חוקש לקיעות,
 2 דכתיב: וזהנתלחם אתם לרשת אחיהו. וקשה: ודחודא קרא כתיב בעבר, אבל כן
 3 דרוחן לא איתקש אלא דוקא ב'דמי עלי' - לפי ששמען אותו בעבר, דכתיב: וברך קמא
 4 דסדדורחין (א.ו.ט). ועבר נמי, מ'פולגא היא ב'פולגא קמא (ב.כ.א) אין מבוקשקי א'
 5 במטלטלי דמי. ונראה: דלאו דוקא יש להם
 6 אחריות, אלא פ' כימי אין להם אחריות - אל'
 7 מיטע מטלטלין נקטין דוקא קמא דמטלטלין. ונכסים שאין
 8 להם אחריות לא שייך בהו דאב. אי נמי יש לומר,
 9 דכתיב: קמיה על כרחי אי אשה נקנית אב
 10 מטלטלין - שדה נקני נמי אבג מטלטלין, שדרי
 11 קנין כסף דאשה ל'פינן משהו 'קידוש' 'קידוש',
 12 ואם אין שדה נקנה - דמדיבא דתיב באשה
 13 **ונפשומו** קידושי בבולה מי לא תני בר -
 14 תימה: דבריש תמורה (א.א.) ל'יף
 15 רגלה של זו עולה, ודבריש שהשגמה תליה בו,
 16 מקרא. דכתיב: 'כל אשר יתן מנתו לזה' - ונבי אשה
 17 לא כתיב קראי, ואם כן מנאי פריקי: הא לא דמי
 18 להדרי: ונראה: שלכך דרקק רשי' ופירש דהא
 19 מקודשת - דב'שן הקדש קאמר לה, ובדאמר
 20 ברש פירושן - דב'שן לא אבולי בעבר בהקדש.
 21 שארש עשהו אותה בתוקש - על פ'כך יש לדחוי
 22 דינה בהקדש. אבל אם היה אמר: 'מאחרסי', או
 23 חר ממנהו לישני דלעיל (א.א.) - על זה לא היה
 24 מקדש: ונפשומו קידושי בבולה ל'פירוש זה.
 25 **ותווי** ולקחה - הא דנקט חזר ולקחה, ולא נקט
 26 בדמה של שני שותפין שהקדיש כל אחד
 27 חציה - משום דלא שייך רוחם 'ועשה תמורה
 28 ותמורה כיוצא בה. דשוהפין אין ממייקין,
 29 כדאמר בתמורה (א.א.) ובפרק קמא ודבדבוס
 30 (א.א.).
 31 **ואפילו** למאן דאמר אין כולה עולה - התם
 32 (תמורה) אמר: מ'פירש אלא דאמר
 33 דאין כולה עולה בה, ועשה מנחה - וקאמר
 34 דיבטיחה לצריכי עולות, ורוץ ממזי הרגל
 35 שהקדיש. ופ'יך: ודאי 'פירש' ממלחלתה הא היא
 36 ליה עולה חסידהו ומשני: כגון דאמר: הרי עלי
 37 עולה כמו שאמצאנה.
 38 שמוע

1 ואקריש אי לך - וכשתנו על אמר לה: 'ותקדשי לך' - מקודשת, ואף על גב דלא מטי
 2 דבאה ליה. מרין ערב - מנחה שמיציע בתורה שהערב משתעבר למולה. אמי יבליך
 3 ללמוד. ויחל מנה ותקדשי לפלוני - הואו שלוחו, אלא שמקדשה משלו. מקודשת -
 4 ואף על גב דממנא לא על משלחא הוא. מרין ערב כנעני - דהתן מ'ביתויך לקמן (ב.ב.ב.)
 5 קונה את עצמו בכסף על ידי אחרים. שאחרים
 6 פרידי אותו בממון, ודלא קונה עצמו ויובא
 7 לזירות. ואף על גב דלא חסי אהו דבאי ממנא -
 8 מדי. ואקריש אני לו - לאוהו פלוני, במנה
 9 שתתן לו בשבילי. מרין עשרים - מבין שני
 10 היצין הללו של ערב ועל ערב כנעני או
 11 מלרין. ואי דקא פקי - בעל העבר, שהוא
 12 מקנה את העבר לזירות - קא קני איהו כסף
 13 שמקבל בפריונו. ואקריש אני לך - והוא קבולה.
 14 האמר לה: 'ותקדשי לך בכך'. מקודשת -
 15 כדמפרש ואילי טעמיה לקמיה. שיש להן
 16 אחריות - אדא דחוקש לקיעות, דרביי ויקרא
 17 (כה) 'ותנתלחם אתם לרשת אחיהו'. קע
 18 נכסים שאין להם אחריות - שמוכר או נתון לו
 19 קיעות ומטלטלין, וזה מושך המטלטלין.
 20 ותקדשת עשרים לו במשכית המטלטלין. ואני
 21 איצמא נתן - קריית לקנות הקיעות באותן
 22 דבריים מקדשה נקנה בהן. כגון כסף או שטר
 23 או חוקה דעל וגדר ופ'יך כל שהוא.
 24 והמטלטלין נקנים אגבן. בארם חשבו עסקיין -
 25 שאני רגיל לקבל מתנות. כתיב: ונראה כי -
 26 שתרצה ואז לתת פרטה לאדם שיש לוהו
 27 לקבל והמנה מתנה. וכן לענין פטומא - נתן
 28 שמתנת דרבא, וד'לפינא קידושין מרין ערב
 29 ומרין ערב כנעני - כן לענין ממנא. מוכר לו
 30 שדה, ואמר לו: 'תן ובכסף פלוני ושטר ב'שקנין'
 31 לך בר - קנה מרין ערב. 'ולמה נהיה ונתא שוך
 32 מוכרה לפלוני' - קנה אהו פלוני שהיה מרין
 33 ערב, מרין ערב - קנה אהו פלוני ונתקנה לו שדך בר - קונה
 34 מרין שדחים. ניהא אל - לאוהו נקנית בכל דהו
 35 בקנין כל שהוא, ואפילו מוכרה דבאה בעלמא.
 36 כן זה - דגופים שנים, בעל ואשהו, ואפילו אינו
 37 נתן אל אלא לפלוני בעלמא. דאיתיה למחלה -
 38 שארם רשאי למולה. אשה אמר להמנא - כי'
 39 יקח איש אשה. איש אמר להמנא - כי' יקח
 40 איש, איתתא לבי תרי - להנשא בתו. ויהי
 41 אפשר. ויחלך האי לא קדש אלא פלגא ודחציה
 42 נשאר אלהו, אם כן אינה מקודשת לזה. נ'פשומו
 43 קידושי בבולה - לא אמר 'חציון מקודשת לך',
 44 דהא 'מקודשת' ב'שון הקדש קאמר לה. ואפילו
 45 למאן דאמר כי' - מ'פלונינהו גוביבת תמורה.
 46 התם ב'פ'תא אל, ושלו היא, ואין מוכב על ידי
 47 מ'לתקדשי. לפ'יך יש בה ובאמורא לפשוט
 48 ודבא דעת ארת' שני, שחובה מוכרה, המעבט
 49 דבר. שאם אין אשה רוצה - אינם קידושי, וזו
 50 חובה, דאיכא דעת ארת' ומעבט בה. והתם
 51 תפיס בה. הא לא טריא כי' - מסקנא דהדורסאי
 52 הוא: אין דבר זה דומה אלא לבמהו של רוחם
 53 שותפין, דאיכא דעת ארת' ומעבט בה. והתם
 54 לא אמרין דתקדש כולה על פי אחיהו. ואינה
 55 קריבא - ואילי ותחלתה תקדשה יש רגאית
 56 לקיב, בעל קדושה אלא חציה. ותמכר קריב
 57 ארת' בדמיה. ועושה תמורה - אם המיר בה.
 58 ותמורה כיוצא בה - דאינה קריבא. דנכח
 59 קדושה דרדיה באתה.
 60 בעלי

האשה נקנית - פרק ראשון דף ז עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" תוספות

שמע מנה בעלי חיים - פירש בקונטרס: אם נדחו - ידח לעולם. דאיכא למאן דאמר
אין דחוי אלא בשחוטין, אבל בעלי חיים שנדחו - חזרים ונראים, ולדידה קריבא
דך ברמח כשחור ולקח חצית. ושמע מנה דחוי מעיקרא ודוי דחוי. פירוש: כגון זו שנחתלה
הקדישה לא ברית ליקרב. ואיכא מאן דפליג דאין דחוי אלא בנראה נודחת. ושמע מנה

יש דחוי ברמיש, פירוש: יש תורת דחוי ברבר
קדש אלא לרמי. כגון זו שנחתלה לא
הקדישה אלא לרמיש שתמבר ויקדשו מר חציה.
שדרי ליקרב לחצאן לא היתה ראויה. ואפילו
הבי חל עלה תורת דחוי לדחות מעל המזבח
לעולם, ולא אמרינן אין דחוי אלא ברבר
שדוקדש לנופו ליקרב. ואם תאמר: למה לי
למישר יתי רחמי: שמע מנה שיש דחוי ברמיש.
דחוי מעיקרא. הלא אי אפשר לדחוי מעיקרא
שלא לא ברית ברמיש ויש למת: ואיכתיב דחוי
מעיקרא אף על גב שקדוש קודשת הונן כדאמר
רב יוחנן ברי ר' יצחק (שבת 102א): כגון
אבל חלב הפרשי קרבן. ועבד בורה דהוה חור
בו. הואיל ונודח כשעבר עברה וזה משה
דיבוח רשעים וטעבה - ידחה. ולא דוקא בעד
התם דהפרשי קרבן תחלה. דהוה הדין עבד עבודה
וזה תאריך כך דהפרשי קרבן. והשתא דחוי
מעיקרא. דהא רבי יוחנן הוא דאית ליה דחוי
מעיקרא דחוי דחוי. אלא משום אידך מילתא דרבי
יוחנן דמתיין תתם: אבל חלב ודוקא קרבן
ונשתתה. חורו ונשתתה. ולא מצי למישר
נדשתה תחלה - מיון דרשותה הוא לא בר
הפרשה. ולא נקט בני הפרשי קרבן ועבד
וזה ואשכחני בני קודשת דמיס אף על גב לא דחי
דחוי מעיקרא. כגון דהפרשי קרבן לפסח וילד
וכר. דחוי קודשת דמיס דאין ספק בה נשתתה. ולא
חוי דחוי מעיקרא - שדרי תולד ראויה להקריב
ויש פירוש: דרטיסן. שמע מנה קודשת דמיס
מדחה. ומתוך דוחה תמורתה מליקרב. כדאמר
ותמורתה כיצא בה. ולא נתייא: ודא בריבוי
(כ.ח.כ.) בני ממנא מקדש עשיר שתרשיש קן
כבשטה העני. הואיל ונודח - ידחה. ורטיסן
נמי: שמע מנה חלה. כגון בשמעתין. וזהו על
כרחי אן לפרש קודשת דמיס מדחה המומה -
אין המנה דחוי בשלשן קודשין. אלא על כרחי היינו קודשה
ואיני קריבא. ולא תאמר: למת ליה לרבי יוחנן
לאשמעינן עני תלת מילי: דהא שמעינן לך בפרק
מי שיהיה טמא" (סוטה 10א.) ויש לומר: משום

דפלוגתא דאי בפרק בריא דבריותו (שם). דפליגי בה רבי שמעון בן יוחאי ורבנן: מיתי דברי אמוראים. ויש לתמונה: אנאי לא פריך עלה דרבי יוחנן בו היכי דפריך בסוף ברייתו (שם) עלה
דרי אשוישי, דאמר: טמא מקדש עשיר שתרשיש קן כבשטה העני. הואיל ונודח - ידחה. דפריך עלה מרבי שמעון מהדייא דאמר: המפרש נקבה ולפסח קודם דפסח - תרעה עז
ששתאנה, ומתבר וביא ברמיש פסח. ילדו וכו' - ידעה עז ששתאנה. ומכר ויביא ברמיש פסח. ורבי שמעון אומר: הוא עצמו קרבן פסח ועוד: דאפריך עלה מרבי שמעון - ליתיה עז
מרבנן. דאמרי ברבי אשוישי: ידעה עז ששתאנה ועוד: כיון דפריך מחידאה. ואיכתיב מרבי שמעון דברייתא - לפרוך מרבי אליעזר דתומתינן ודומרתה. דתנן פרק "אלו קדשים" (ז.ח.ג.) גבי מפרשי
נקבה לעולה ולדו וכו'. ורבי אליעזר אומר: הוא עצמו קרבן עלה שו' לומר: היינו טמא דפריך מרבי שמעון - ששום דבדחיא אפילו רבנן מודו. דעד כאן לא פליגי רבנן עלה אלא ברבר
דשדרי בה קודשת דמיס כרבי: מינו נודחת בה קודשת דמיס - נתתה בה בני קודשת הונן. קודשת הונן לא דחי - שדרי אן פסח בא מן הנקבה. אבל בני קן - אפילו רבנן מודו. שדרי
אין קודשת מעל חלה בעפות. ולמילתא דרבי יוחנן דהבא לא מצי לאתוכי. משום דדוהי כי הואו דתרופשי נקבה לפסח. ואי היה מותיק מרבי שמעון - היה אמנאי לסודייה מרבנן.
וממילתא דרבי אליעזר נמי לא מצי לאתוכי. משום דהוה ידחיה. **הצ"ח** בפרשת וחיציך בפרשת - ואם אמר: אלא מילתא דרבי יוחנן: הוה ליה לומר: דחוי מעיקרא
אלא משום דאיכא דעת ארית. ואינה תמרצה אלא למה שמענתה. אלא אם היינו יודעים שמתרצה כבולה - פשוט קודשין כבולה. והבא - ליה דעתה שמתרצה כבולה ויש לומר: דאי
חוי מיידי דאמר ליה בשלשן קודשין - אין בהו דחוי פשוט קודשין כבולה. אבל הבא איידי דאמר ליה דחוי את מאורסת ליה או בחר מצינו לשינוי דלעיל (בתבואה 10א.) **הצ"ח** בפרשת
דחוי מעיקרא בפרשה למת - כך אמר לה בפעם אחר. **ש"ת** בנתיב לישני בני - אמר רבתי יצחק: מיידי בבנת קטנות. וקודשין דאב נתיב. דאב בגדולות. ואב מקבל קודשין מתורת
שליחות - פשטיא דבעי פרטת לכל אחת. דשליח לא עירף ממלשלו. דברתי נותן דאקמר - לאו דוקא. שדרי הנותן. על כרחי. בתורת שליחות בניו הוא הבא. ואי בחר נותן אוליין - דחי
בני עמי פרטות. ואילו הניבנים בעממם מרבנן. אבל תביעא ויהי אן מקבל אוליין לגמרי. דשמיא אן לחתא אלא מקבל שוה פרטות. וצריך לומר סבירא לאחז מוחם. כגון דכל
לואבן לואה לשמעון. דאם לאו כן אין קודשין שלא נמסרו לביתא. **בתנן** ופרתך בפרשה - כיון דפסח אן נקית בכסף - שרינא לוח בחר בתר. ודחי בני "בתן קודשך". דקודשך נקב
בכסף. **ורב** איתן צריכי שמוא - קודם קודשין קאמר. כדפרש בקונטרס. ותתיה דלמקן פרק שני (מ.ח.א.) נתיא גבי "התקדש לי בשטר חוב": הכמיס אמוריים: שמין את הנייר. אם יש
בו שוה פרטה - מקודשת. ושמישע שמין את הנייר אוד קודשין. ואף על גב דמתחלה שמת הנייר לא היתה ידועתו שוה לומר: ודלשען דאמר: ככל דחו מילי עלמא לא פליגי - איידי
דאמר ליה כל דחו. ולילשען דבכל דחו נמי פליגי - דחי קאמר: וואו רעה לקדשה בשטר - שמין את תביר מתחילה. או יש בו שוה פרטה - מקודשת. כלומר. אם שמדוה תחלה. לאפקס
במאן דאמר: מקודשת אף על פי שאין בו שוה פרטה מעט שטר.

בעלי חיים נדחים - אם נדחו - ידחו לעולם. ואיכא למאן דאמר (בומא 20א.) אין דחוי
אלא בשחוטין, אבל בעלי חיים שנדחו - חזרים ונראים. ולדידה קריבא דך ברמח
כשחור ולקח חצית. דחוי מעיקרא - כן גון זו שנחתלה הקדישה לא ברית ליקרב
ואיכא למאן דאמר (בסוכה 2ב.) דפליג ואמר אן דחוי אלא בנראה נודחת. יש דחוי

ברמיש - יש תורת דחוי ברבר קודש
אלא לרמי. כגון זו שנחתלה לא הקדישה
אלא לרמיש. שתמבר ויקדשו מר חציה. שדרי
ליקרב לחצאן - לא היתה ראויה. ואפילו הבי
חל עלה תורת דחוי לדחות מעל המזבח
לעולם, ולא אמרינן אין דחוי אלא ברבר
שדוקדש לנופו ליקרב. פסקת - חלה היה
במקדש לחצאן. מנה והויך הוא - ורישא
דמילתא אמסקנא נמי קאי. ולא חצאן הוא.
דחוי מעיקרא לא ברית פירוש: לא בר פניסה הוא. כיון דאמר
בפרשה פסקת - ולא היה תחילה דבורו אלא
לחציה. וטעה לומר שקדוש לחצאן. כל
בימיא - הואיל וברעתה גזרונו חזרו. לשיני
בני - והם גדולים. ועשאוהו שליח לקדש. או
ידיכא בתר בפרשה - ומתוך ידע דבבצי
שדוקדש לא מקדשה. דפירוש לא אמר על
פרטתה. אלא שתקלה לו כשישכנתה. קרימך
מתוך - כשאחויק בה. לא צריכי שוטא -
שישמו אותן שמנאי קודם שתקלם. צריכי
שוטא - וכיון שלא שמנאם תחלה - אינה
מקודשת. כדמפרש ואולי. ככל דחי - דהקדשי
לי בן כחו נשקן. ולא צריכי שמוא. דבצי
מפרטתה לא שו' אי דאפר - לתקדשי ליה
בתמיסן זו. ודרי קל אלו ברמישם. ושוי תמיסין
- מדוח. לא שמנאו בקיאם קודם לכה.
שוה

בתנן ופרתך בפרשה" מהו? בתנן בחצי פרוטה וקראמך בחצי פרוטה, או דילמא: בתנן
בפרוטה, וקראמך בהקנה? - תיקו. והוא גברא דאקדיש בשרא. רבה אמר: לא צריכי
שמוא, רב יוסף אמר: צריכי שמוא, אי דאמר לה בקל דהו - פוליג ענקא לא פליגי
דלא צריכי שמוא, אי דאמר לה "מקמינן" ולא שוה מקמינן - הא לא שוה. מי פליגי -
דאמר "מקמינן" ושוה מקמינן. רבה אמר: לא צריכי שמוא, דהא שוה מקמינן. רב יוסף
אמר: צריכי שמוא, כיון דאיתתא לא בקיאה בשמוא - לא סמכה דעתה. איכא דאמריו:
בכל דהו נמי פליגי, רב יוסף אמר: שוה ספק הרי הוא ככסף, מה ספק - דקיין,
אף

קידושין. האשה מקנית - פרק ראשון דף פ עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" ר"א רש"י

1 שוה כסף בכסף - גבי קדושין כסף כתיב, כסף הוא איתרבי בכסף, כדאמרין לקמן
2 "ישבי" - לרבות שוה כסף, הלכך כי כסף בעינו, קדיין. מכסף מקנתו - בעבד עברי
3 כתיב. שוה עבד נאליתי - "ישבי" קרא ויתרא הוא, ומצי למכתב "לפניו נאליתי" - לרבות
4 שוה כסף בעינו פרוין, ובין דמיפרוק ביה - אקניינו גמי מקנה ביה, דכתיב "נאליתי מכסף
5 מקנתו". ובין דין קניין לא - דהכי קאמר ואינו

6 נקנה בתבואה וכלים, אלא אם כן קצץ דמיה.
7 בתורת כסף וכו' - בתורת דמים הוא נקנה, ביה.
8 שנתונן עליו כסף בין כסף - בתורת דמים
9 אקנו, ולא בתורת חליפין, שדרך לעשות חליפין
10 בתבואה וכלים, כלים - שנאמר (ו' דף) "שלף
11 איש נעלר לחתוהו נמי, דכתיב (שם) "כל דברי",
12 ולרב נתנו דאמר - בפרק הזהובי: פרי לא
13 עבד חליפין; אלא בתו תבואה בתורת חליפין כמו
14 סודר, לקנות בהון כסף שוה או שום רב חליפין -
15 לא קנו, והאי "כל דבר" מפרש ליה דהכל נקנה
16 במעלה, השתא הוה ליכא לעומר תורת תבואה
17 וכלים עילוי חליפין - מנא איכא למיזרי? קאמר
18 לעולם - ואינו נקנה בתבואה וכלים קאמר -
19 ברית בהו שוה פרוטה, מקניאם תבואה -
20 מוזנין ליהנות מהם, חליפין גמי - לחמש
21 סלעים - לא אמר הובור, דכתיב (בבב"ד) רשי
22 ופרוין מנן חדש פהדיה בערבך כסף ממשת
23 שקלים, לא אמר כלום - אפילו נתנו לכל כסף,
24 כתיב - כי אמר בחמש סלעים? בתמיה, רשי
25 - ואפילו הכי קתני רשאי: לא אמר כלום
26 האילו ולא נשומה, לרדיי שוה י - גמי שם אוטו
27 לעצמי, ואקבילי כסף, דנביא רבח וכו' ולא
28 אויל בגילוי הראש, סקובי - שם מקום, ותן לה
29 דיני - מרד - ונמצא רבח וכו' - דרעיה
30 קדושין, ועל גנת שישלם, תבואה, הישות ביה
31 שוה חקדישין חלין דע שחבל את כולה
32 ואת אמרת מקודשת? כמנהו וז' - דרעיה
33 אבולה, דיני רע - לקמן מפרש, כיצד דאמר
34 כמנהו וז' - ונמצא רבח וכו' - אינה מקודשת,
35 הדינו קדאמר רעה אחד לחוור - דרעיה ביה.
36 סתפריא - דפרושי מפרש, השתא כמנה סתם
37 - ונאן ליה ריבוליה לחוור, כל זמן שלא קבלה
38 את כולה, כמנהו וז' - ונמצא חסר, הדישתא לא
39 קבלה כולה - מיבעיא, ומצי ויתרא? מנה
40 וחולף שטא - ואף על גב דאמר כמנה סתם
41 כיון דחיתיה מנה וחולף - דרעה אבולה, אבל
42 כי לא נתן לה וכו' דיני ריבוליה - דראי ליש
43 קדושין קבלתיה, ואל על גנת שישלם, דאשתתב
44 בניי ווי - ולא הבריה חז' בתחילה, שדיה
45 מערב מניהם, היי דיני של נשת - ואמאי
46 מקודשת?

1 אף שוה כסף דקין - הא דאמרין לקמן (ב.א.) הווא ברא קדיש בוודאי דארידי, ותיב
2 רב שמיך בר חיאי וקא מעיין בה, אי אית בה שוה פרוטה - אין, אי לא - לא, לכאורה
3 דומה דלא כירב וקס, דומה דלא כירב וקס.

4 ונאמי' נהו חליפין - אין עבד עברי נקנה בחליפין ולא קונה עצמו בחליפין, דמה שוה
5 קונה בכסף - נפקא לן מוואי קרא דמכסף
6 מקנתו' לקמן (ד.ב.) אבל עבד בעניי נקנה
7 בחליפין, דרתי בפרק "השולח" (גיטין לט.ג.) גבי
8 שלף, דראת שוה, אמר לה: קני אתי וקנה
9 נפשי, ומשנע: משום דרתי ליה כלין של מקנה
10 לא עשה ולא כולם, אבל בכליו של קונה -
11 קנתה, ומותרת חליפין משמע, ולא בתורת כסף,
12 וכך פירש רבינו הגאון שם.
13 מנא אמנא לא חותינה עלה זו - ללישנא קמא
14 דמיתרי ראתי,

15 רב כותב שקל סודרא בפיוון הבן - משמע הכא
16 דרב כותב היה כתי, ותמינה: דכסף "אלו
17 עובריך" (פסחים מט.א.) משמע לראי חתן, וכן
18 דקאמר: ר' לאו דנסיי בתרא לא גלאוי ויש
19 לומר: דתרי רב כותב אתי, אי נמי יש לומר:
20 דשבילי אשתו היה לוקח, כדאשכחן בפרק
21 "היוצ" (חולין קל.א.) רב כותב אבל שבילי
22 אשתו.

23 אבל כולי לעמא לא - ואם תאמר מאי שמעא
24 דלא מתניי גמי מרע ממתנה על מנת
25 לחוור, דאמרין לעיל (ג.ב.) דשמה מתנה ויש
26 לומר: דאין הכי נמי, דמירעו גינע, דהוה איכא
27 דבר חשוב ודידי מתנה אף על פי שנתן על מנת
28 לחוור, אבל הכא גבי פרוין - לא היה שוה אוטו
29 סודר חדש סלעים, ומתחילה, כשתנו לו - לא
30 יצא את ידי נתינה, **השתא** כמנה סתם לא הוה
31 קדושין כמנה זו מיבעיא - ואם תאמר: ולמא
32 דאף על שמשע לך: דבמנה זו אף על גב דהוה
33 חוור בה - לא הוה קדושין, כיון שמצא חסר
34 ויש לומר: דמירעא שפעת מיה, כיון דבמנה סתם
35 יבילה לחוור בה ולא אמרין שלים - אלמא לא
36 חלו חקדישין כלל ער שישלם, הכי נמי, כי אמר
37 לה: "במנה זו" ונמצא חסר - לא חלו חקדישין,
38 ואף השלמה לא מהניא, שדרי לא סמכה דעתה
39 להשלמהו אלא למנה שמראה לה, חרי הוא
40 חסר.

מנה
41 **אף שוה כסף גמי - דקניין, אמר רב יוסף: מנא
42 אמינא לה - דתניא: "מכסף מקנתו" - בכסף הוא
43 נקנה, ואינו נקנה בתבואה וכלים, האי תבואה וכלים
44 היכי דמי? אילימא דלא מקנה בהו כלל - "ישבי
45 נאליתי" אמר רבנא, לרבות שוה כסף בכסף, ואי
46 דלית בהו שוה פרוטה - מאי איריא תבואה וכלים?
47 אפילו כסף גמי! אלא לאו - דאית בהו שוה פרוטה,
48 וכוון דלא מיציי - לא, ואיךד! הכי קאמר: בתורת
49 כסף הוא נקנה, ואין נקנה בתורת תבואה וכלים,
50 ומאי ניהו - חליפין, ולרב נתנו, דאמר: פרות לא
51 עבדו חליפין, מאי אפא למימרי? אלא לעולם דלית
52 בהו שוה פרוטה, ודקאמר: מאי איריא תבואה
53 וכלים, אפילו כסף גמי - לא מיבעיא קאמר; ואי
54 מיבעיא כסף, דאי אית ביה שוה פרוטה - אין,
55 אי לא - לא, אכל תבואה וכלים אימא מימקנא
56 רב יוסף: מנא אמינא לה - דתניא: "עגל זה לפרוין
57 בני", "מלית זה לפרוין בני" - לא אמר כלום, עגל
58 זה בחמש סלעים לפרוין בני: "מלית זו בחמש
59 סלעים לפרוין בני" - גנו פרוי, האי פרוין היכי
60 דמי? אילימא דלא שוי - כל במיניה? אלא לאו
61 אף על גב דשוי, וכוון דלא מיציי - לא, לא,
62 לעולם דלא שוי, וכוון דקביל פהו עיקויה, כי הא
63 דרב תנא שקיל סודרא מפי פרוין תנא, אמר ליה:
64 לרדיי הוה לי חמש סלעים, אמר רב אישי: לא אמרן
65 אלא מגון רב כהנא, דנברא רבה הוא, ומכני ליה
66 סודרא ארשיה, אבל פולי עלמא - לא, כי הא
67 דמר בר רב אישי וכו' סודרא מאמייה דרבה מקובי
68 שוי עשרה בתליסר, אמר רבי אלעזר: "התקדשי לי
69 במנה" ונתן לה דיני - תרי זו מקודשת, וישלים,
70 מאי טעמא? פון דאמר לה קנה ויהב לה דיני - כמנא דאמר לה "על מנת" דמי, ואמר
71 רב הונא אמר רב: כל האומר "על מנת" כאומר "מעכשיו" דמי, מתיבי: "התקדשי לי
72 במנה" ונתן מנה וחולף, ורעה אחד מהן לחוור, אפילו בדיני האחרון - הרשות בידו,
73 לה במנה זו" ונמצא מנה חסר דיני, או דיני של נשת - אינה מקודשת, דיני רע - הרי זו מקודשת, ויחליף - לא, לא,
74 וישא וסיפא דמנה זו", ופרש: דאי סלקא דעתך רישא כמנה סתם, השתא כמנה סתם לא הוה קדושין, כמנה
75 זו" והכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך רישא כמנה סתם, השתא כמנה סתם לא הוה קדושין, כמנה
76 זו" מיבעיא?! - אי מושם הוא - אי מושם הוא, תנא סיפא לגלו רישא: שלא תאמר רישא "כמנה זו", אבל כמנה סתם הוה
77 קדושין, תנא סיפא "כמנה זו", מכלל דרישא כמנה סתם, ואפילו הכי לא הוה קדושין, רב אישי אמר: מונה וחולף שאני,
78 דרעיה אפוליה, האי דיני של נשת היכי דמי? אי דרעיה ביה - הא סברה וקבלה - לא צריכא, דירביה נתילה בליקיא,
79 אי נמי דאשתתב ליה ביני וזוי, האי דיני רע היכי דמי? אי דלא נפיק - היינו דיני של נשתו - אמר רב פפאי: כגון
80 דנפיק על ידי הדיק, אמר רבא אמר רב נתנו: אמר לה "התקדשי לי במנה" והניח לה משכנו עליה - אינה מקודשת.**

מנה
81 **הכא כמנא עסקינו דאמי "כמנה זו", - הא מדסיפא כמנה זו, רישא כמנה סתם, דקא תני סיפא: אמר לה "התקדשי
82 לי במנה זו" ונמצא מנה חסר דיני, או דיני של נשת - אינה מקודשת, דיני רע - הרי זו מקודשת, ויחליף - לא, לא,
83 וישא וסיפא דמנה זו", ופרש: דאי סלקא דעתך רישא כמנה סתם, השתא כמנה סתם לא הוה קדושין, כמנה
84 זו" והכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך רישא כמנה סתם, השתא כמנה סתם לא הוה קדושין, כמנה
85 זו" מיבעיא?! - אי מושם הוא - אי מושם הוא, תנא סיפא לגלו רישא: שלא תאמר רישא "כמנה זו", אבל כמנה סתם הוה
86 קדושין, תנא סיפא "כמנה זו", מכלל דרישא כמנה סתם, ואפילו הכי לא הוה קדושין, רב אישי אמר: מונה וחולף שאני,
87 דרעיה אפוליה, האי דיני של נשת היכי דמי? אי דרעיה ביה - הא סברה וקבלה - לא צריכא, דירביה נתילה בליקיא,
88 אי נמי דאשתתב ליה ביני וזוי, האי דיני רע היכי דמי? אי דלא נפיק - היינו דיני של נשתו - אמר רב פפאי: כגון
89 דנפיק על ידי הדיק, אמר רבא אמר רב נתנו: אמר לה "התקדשי לי במנה" והניח לה משכנו עליה - אינה מקודשת.**

1 הן הן הדרברים הנקנים באמירה - ממש? רשעי דייני גויות? (כתובות ק"ה) תנן:
2 הופסק משת להקניא ופסק לא את הרגיל - חשב עד שתלביץ ראשה. ולמה תשב?
3 ישאנה, ויקרא חמיל ליהן, בין דוק הן דברים הנקנין באמירה להם. שהתחן אינו הרגע
4 לטורח בבת דין ולתימס בדינא. ורבינו שמואל בן מאיר פרש: הודקא בשמתון התנאים
5 עמוד וקשו - או נקנים באמירה. ומדקדק

1 יציאה בענין לשמה - דכתיב (ויראים כז) "ובתב לה" - לשמה. הייה דכסף לא בעיני
2 שחתא לשמה - שחתא צורת הדיין נטבעת לשמה. חרדי פשטא - יוציאנה וחתיה. שחרי
3 עיקר ששחטו קונה באשה מכאן למורת. שלא מדעתה - קודם הוכנתה לא נמלך בה.
4 ואחר כך דודעה וקבלתה. ונבולתה קאי. הוא דודין בבענה ועירה, ושלא בעול מדעת
5 אבהי. מה יציאה מפרתה - שחרי לע

1 יציאה בענין לשמה - אף הויה בענין לשמה. או
2 דלקא: הויה להרדי מוקשנין, מה הויה דכסף - לא
3 בענין לשמה, אף הויה דשטר, לא בענין לשמה?
4 בחר דקניא הדר פשטה: הויה ליציאה מוקשנין,
5 דאמר קרא "וּיְצִיאָהּ..." וְהוֹתָהּ". איתמר, פתכו לשמה
6 ושלא מדעתה; רבא ורבנא אמרי: מוקדשת. רב
7 פפא ורב שרביא אמרי: אינה מוקדשת. אמר רב
8 פפא: אימא טעמא דירדהו, ואימא טעמא דירי. אימא
9 טעמא דירדהו: דכתיב "וּיְצִיאָהּ..." וְהוֹתָהּ" - מוקש
10 הויה ליציאה; מה יציאה לשמה ושלא מדעתה -
11 אף הויה נמי לשמה ושלא מדעתה. ואימא טעמא

6 כרחה היא מתגרסה. דעת מקנה - היינו בעל
7 שהקנה הוא כגו זה לעולה. ומותר מנאו.
8 ובענין שיכוחו מדעתו, דכתיב "ובתב לה". אף
9 כאן דעת מקנה - היינו וראשה. שנקית לבעל.
10 מאי לאו שפרי אירושין פשט - בנן "בחר"
11 מוקדשת ליה. שפרי פסיקא - התנאים
12 שביניהם. ומומן שפיקרי לו לה. באמרי -
13 בלא קנין. שהקדושתין דין נמר הדבר, ובהדיא
14 ובתא רקא מתוחגי אהדיה - גמרי ומקי.
15 הואתן ויתניא אמר. שהתחן איש אן קנין
16 לכתוב עליהם שטר אלא מדעתה. ונדאא להו
17 שחתא מגולח על פה ולא מגולח בשטר. אמר
18 קרא מעולת בעל - כי ימנא איש שוכב עם
19 אשה בעולת בעל. כעודו וז - בתמידה וכו'
20 אינה מוקבלת עלין. שבאח ממזל למעלה
21 ממנה. ודוקא עילין, שכתיב הדר ביה

12 דירי: "וּיְצִיאָהּ..." וְהוֹתָהּ" - מוקש הויה ליציאה; מה יציאה - בענין דעת מקנה, אף הויה -
13 בענין דעת מקנה, מוחיבי: אין פותבין שפרי אירושין ונשאון אלא מדעת שניהן. מאי לאו?
14 בענין אירושין ונשאון וכלו? לא, שפרי פסיקא. וכתב גידל אמר רב: דאמר רב גידל
15 אמר רב: "מפה פתח גותל לבגד?" - "קך וקך" - "לכתיה?" - "קך וקך". עמרו וקישו - קנה,
16 הן הן הדברים הנקנים באמירה. "ובבאיא", מנא לך? אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן: דאמר
17 קרא "בעלת בעל" - מלמד שנעשה לה בעל על ידי בעילה. אמר ליה רבי יורא לרבי אבהו,
18 ואמר ליה, ריש לקיש לרבי יוחנן: מעורה זו ששנה רבי: "ובעילה" - מלמד שנקנית בבאיא?
19 - אי מתתה הוה אמיתא: עד דקמדת הדר בעל, קא משמע לן. - מתקורף לה רבי אבא בר
20 ממל: אם בן נערה המאורסה דאמר רחמיא בסקילה, היכי משכחת לה? אי דאקדוש והדר
21 בעל - בעולה היא, אי דאקדוש ולא בעל - לאו כלום הוא! אמרה רבנן קמייה דאביי:
22 משכחת לה בנזן שפא עליה ארוס שלא פדקה. - אמר להו אביי: עד פאן לא פליגי רבי
23 ורבנן אלא פאתה, אבל בעל - דברי הכל, אם פא עליה שלא פדקה - שפאה מעולה!
24 מאי היא? דתניא: פאו עליה עשרה אנשים ועדיין היא בתולה - פולין בסקילה. רבי אומר:
25 אומר אני: הראשון - בסקילה, וכולן בהנגה. אמר רב נחמן בר יצחק: משכחת לה בנזן
26 שקדשה בשטר, הואיל וגומר ומוציא - גומר ומבנים. - ורבי יוחנן, האי "בעילה" מאי
27 עבדי לה? - הוואו מביענא ליה: זו נקנית בבאיא, ואין אמה העברה נקנית בבאיא. לקא
28 דעתך אמיתא מיתי בקל וחומר מביבנא: ומה יצמה שאין נקנית בכסף - נקנית בבאיא, זו
29 שנקנית בכסף - אינו דין שנקנית בבאיא? - מה ליבמה שפן וקוקה ועומרת! סלקא דעתך
30 אמינא: הואיל ורבת "אם אחרת יקח לו" - הקשה הפתוח לאחרת; מה אחרת מקמיא
31 בבאיא - האי אמה העברה מעולה בבאיא, קא משמע לן. - ורבי, האי סברא מנא ליה?
32 - אם בן לכתוב רחמיא ובעל? מאי "בעילה" - שמע מינה תרתי. ויבא. דאמר: בר
33 אהניא אספריה ליה: "פי יקח איש אשה ובעלה" קודשין המסורין לבאיא - הוה קודשין,
34 קודשין שאין מסורין לבאיא - לא הוה קודשין, מאי איפא למימר? - אם בן נחבו
35 קרא "או בעלה", מאי "בעילה" - שמע מינה פולתה. ורבי, האי "בעלת בעל" מאי עבדי
36 ליה? - האי מביענא ליה: בעל עושה אותה בעולה שלא פדקה, ואין אחר עושה אותה
37 בעולה שלא פדקה. - ומי את ליה לרב האי סברא? והתניא: פאו עליה עשרה אנשים
38 ועדיין היא בתולה - פולין בסקילה, רבי אומר: אומר אני: הראשון בסקילה וכולן בהנגה.

1 קודשין, הואיל ואן ראוין לבאיא, שאינו יודע איזו אשתו ושאיז אחת אשתו שחיה בבת. ואמר רבא: בר אהינא אשמו ליה. חכם אחד שומר ברא אהינא לימור עמו וכן מה התקרא
2 "כי יקח". ובעילה: קוחה כסף הראאה לבעולה והא דודאי קוחה. מנא ליה לא דרשתינן ליה לכרובי ביהא ולמעטי אמר? אם בן - ולקדושי ביהא ולמעטי אמר? מעא לינן עמו
3 לכתוב "או בעלה". מאי "ובעלה" - משמע דקאי נמי אקידה. למילף הך דבר אהינא. האי סברא - דאין אורי עשה אותה בעולה שלא כדרכה. מוחה לקנין קנס - אף על גב דלענין
4 קטלא לא שמיט לה בחטולה. לענין קנס שבאניה ארוסה - מוחה וכולו שמיט. לבוי - קרא ויתיר הוא. דהא תבוי ורביס בם "ולעלה לא תעשה רבר", שיתחם שויס - בני
5 עונשין, לא שמיט גודל הבא על הקטנה. האי סברא - ברעל עשה אותה בעולה שלא כדרכה בר מזלף תחלת ביהא קונה - באירושין. אי נמי לבאן גידל - אם מותר לקדש בבאיא.
6 אי אמרת תחלת ביהא קונה - מותר, ואם הוה אשה קונה - נמנאת בעולה שלא משעת הערואה לשם קודשין, דכתיב ויסירה אם "בתולה מעמי וקח".

1 ע"ד שיהיו שניהם שוין - פירש הקונטרס: בני עונשין, למעט גדול הבא על הקטנה. ולא
 2 נזירא: אתא דתן דבפרק "יבוא רופן" (נדח מד.ג.) ומיתרי לה כסמורין: בת שלש עינים וחס
 3 אתר. כן. וקא אמר: אם בא עליה אחד מכל הערות האמורות בתורה - מותר על ידה.
 4 משמעו גדול הבא על הקטנה חיוב, ואף על גב דקטנה לא בת עונשין לחיא, איש מפרשים.

5 ודהיא דהתם דהתם אתאי כרבי יונתן, דפליג ארדרי
 6 אשמיא, ודחוק. ודחוק הוא. ורבינו עם פירש: עד שיהיו
 7 שניהם במיתה אחת. ולא בכני עונשין לחיא
 8 מילתא. ואפילו גדול הבא על הקטנה חיוב אם הם
 9 שוים כקטלא. וקאי אמילתיה דרבי מאיר דאמר
 10 בפריק "ארבע מיתות" (סנהדרין טו.ב) גבי נערה
 11 הנאורסה, דרבי מאיר סביר. נערה: עד לקטנה
 12 ותבנים אמריש: נערה - אפילו קטנה במשעט.
 13 ורבי מניה רבי יעקב רב מאיר מרוב: בא על קטנה
 14 הנאורסה, לרבי מאיר מרוב למנור משמעתן לה
 15 או מסקלה ממעט לה אבל מותק. ואי וקאמר
 16 התם: סמכרדא דלמורו ממעט לה. דאי לסקא
 17 דעתן כקטנה למעט לה. אבל תנן חיוב - דהא
 18 בעינן שניהם שוין. כלומר, באותה מיתה, שאם
 19 היתה גדולה - בסקלה. ולפירושו זה נראה על
 20 דהם דרבי יעקב רב באבא: כול על קטנה הנאורסה
 21 לרבי מאיר מהו. דוקא בארסה מיבעיא ליה
 22 משום דאנין שוין במיתה. אבל בנשואה ליכא
 23 למיבעי, שדרי מיתתו כרבי, ואם היתה גדולה -
 24 היתה נהיג - בסקא. ועיניו ליה דפטר. אבל
 25 לפירושו הקונטרס קשה אמאי מיבעי ליה בארסה
 26 טפי מבנשואה? ויחדו לו לומר: כיון דרמונו גם
 27 שניהם: כתיב בנשואה פשיטא ליה דפטר. אבל
 28 בקטנה ארסה מיבעיא ליה, דסלקא דעתך דחייב.
 29 וקאמר: עד שיהיו שניהם שוין. כלומר: אפילו
 30 ארסה תני וראא פטר, לפי שאינם בני עונשין.
 31 וקשה: דיאכא דהתם אמוראי דנפקי מילתא דרבי

1 ביה אירוסיין קושה ב" - המקדש בביאה מי היא וכן ביה כנשואין, או אינה אלא
 2 כשאר אירוסין ואינו יורשה ב" - לקימטן לן (במנות טו.ב.) אשתא ארסה - לא און
 3 ולא מיטמא לה. מות - אינו יורשה, ואינו פטר נזירה כלא אביה. ומקבל את גישה -
 4 אם גירשה בעלה מן האירוסין בעודה נערה. פירות - מבנינים והתפלים אם מביא אבי
 5 אמה. קתני - קדושי ביה, ודבר תני: נשאת.

6 אלמא: ביאה לאו נשואין עבדי. כי קתני נשאת
 7 אביוא - אבסקו ושטה. דאין עשיש נשואין.
 8 אכל ביהא - שלשלם אימא לן נשואין עשה.
 9 מתקדשת בבאה - מדרת האב. אבל פותח
 10 מנא - נותן אצבע בעין, ואינה ביהא. קטנא
 11 - ואם רוצה להוציאה - מוציאה בנט. וחיובין
 12 עליה משום אשת איש - אם קבל בה אביה
 13 קדושיין. ומספיקה את בעולה - כשדיאה נדה.
 14 שבעת ימים, כרובין (קוריא טו) "זכות נדה"
 15 ע"יה.

לפמא

10 או סוף ביהא קונה? נפקא מינה גנון שעתירה בה, ותפשהו ידה וקבלה קדושיין מאחור.
 11 אי נמי לבוין גדול, דקא קני בתולה בבאה, מאי? אמר אמרין משמיה דרבא: כל
 12 תבועל - דעתו על גבר ביהא. איבעיא ליה: ושאין עושה או ארוסיין עושה?
 13 נפקא מינה לזושה, ולממא לה, ולהפר נזירה. אי אמרת נשואין עושה - יזושה, ומממא
 14 לה ומפר נזירה, ואי אמרת ארוסיין עושה - אינו יזושה, ואינו מיממא לה, ואינו מיפר
 15 נזירה. מאי? אמר אבי, תא שמע: האב ופאי בבתו בקדושה בפקה בשטר ובביאה,
 16 ונכאי במציאתה ובמעשה ידה ובהקדנת נזירה, ומקבל את יקוה, ואינו אוכל פירות
 17 תתייה. נישאת - דתו עליו תבעל, שאוכל פירות בתיה. קתני ביהא וקתני נישאת. - כי
 18 קתני נישאת - אשארא. - אמר רבא, תא שמע: פת שלש שנים ויום אחד מתקדשת
 19 אביוא, ואם פל עליה יבם, קטנא, וחיובין עליה משום אשת איש, ומממא לה, ומקבלה

לפמא

מאיר דחייב בתנן מהאי קרא דכתיב: "ומה אשר שבע עמה לבדו", וכפי התם לרבי מאיר: "ומה עם נעיהם" לרבי מאיר נאי עבדי ליה ומאי בעי לוקמא בנשואה כדפירשתו? וש
 למה ונחיא ליה לתנא ליתוק לאוקמי מיתותין דיוצא דופן (נדח מד.ג.) אפילו כרבי מאיר.

כל הבעל דעתו על גמר ביהא - תימה: דבפיק דבא על יבמתו (במנות נד.ב.) ולפנין דאשה נקנית לבעלה כהערתא. אתאי "קידוש" "קידוש" דעריות. והעראה היית תחילת ביהא, והבא
 מסוף דקא ביהא קונו ואומר רבינו משמון בן אברהם. דבי אמרין העראה קונו - היינו בשלא עשה כי אם העראה ופרש מיד, ומזכיר שיהי ליה דרעתו לקנות בגמר ביהא. אבל
 הבא מיירי שנמר ביהא, דא לא קני כהערתא, כיון שדעתו על גמר ביהא. והלשון מוכיח, דקאמר "כל תבועל" ולא קאמר "כל נעמה": דרבינו יצחק בן מאיר חייך. את דנקנית כהערתא
 - היינו במפרש שרוצה לקנות כהערתא, אבל בתום - דעתו על גמר ביהא. ורבינו עם חייך: דאחרי שנזרבה בה העראה בגמר ביהא, אם כל מקום שמוכיב ביהא - כהערתא קונו.
 ודכי קאמר: תחילת העראה קונו או סוף העראה קונו. ולמנא דאמר (שם) העראה זו הבטת עטרה דשיך בה תחילה וסוף. ורבינו ניסם נאון חייך: דהדיא דיימות איייר אתר קדושיין, דעל
 ידי אותה העראה הוי כנשואה, כמו חופה דלאחר קדושיין. וקשה לפירושו: דרדיח"ה "קידוש" גבי קדושיין כתיב. ולא מיירי בתופח כלל.

ומקבל

את גישה - פי ליהשתק אם יבול הוא האב לקבל על לבו קטנה משנשאת. וראה למורו הרב רבי יעקב דמשנשאת את האב יכול לקבל לה לה. ואפילו היא קטנה. ומביא ראיה מהו
 דתנן כירשלמי במסכת תרומות בפרק שני, דכתיב תנן דתם: האשה שזוהיה אובלת כתרומה, ואמר לה מת בעליך או גישיך, וכן העבר שזיה אכל כתרומה רבי, וכי אליעזר
 מתיב קין וחמש, רבי יודישע פטר. וקאמר עליה בגמרא: נחא "מת בעליך". "גישיך", מי לא ידעה? רבנן אמרין: במשנה דאשונה. שכן ארסה בת ישראל אובלת כתרומה, ואביה מקבל גיטה.
 ורבי אליעזר אמר: אשה ותימא במשנה אחרונה. תפרט שאמרה לו "ותקבל לי נטי במתקם פלוני" והיה לו לרכזיה בעשהיה ימים ומצא סוס רזי וחיבוי בזמשה ימים. והשתא. מדרחוק
 לאוקמי במשנה אחרונה, ובגון שאמרה "ותקבל" וכי ולא מוקד לה בשנשאת כשדיא קטנה ואביה מקבל לא גיטה - משמע דמשנשאת, אף כי היא קטנה - אין אביה מקבל גיטה.
 "והיו"ען עליה משום אשת איש - פירש הקונטרס: אם קיבל בה אביה קדושיין, וכן חתמה דארעא, אמאי איצטרך הויבן עליה משום אשת איש? דהא קנינא סיפא: אם בא עליה אחד כחלק
 שבתורה - ממונים על ידה, ואשת איש בכלל. כדומה פלוני' ק' סורר ומוטה' (סנהדרין טו.א.) אפילו בתורה כדארעא פרי' "ארבע מיתות" (שם ג.ב.) במשנתה אחת ורקולין
 ונראה לרבינו יצחק: דקאי א"אם בא עליה יבם קטנא, וקא משמע לן דקונה קיין גמור. והייבין עליה או מדאורייתא. דסלקא דעתך אימנא דלא קניא אלא מדרבנן, כדאמר (במנות סט.א.)
 עשו ביהא בן חשע כמנאמר בגדול. וממנעתין לן לקון בפייקין (ט.יט.) מיאשר ינאף את אשת איש - פריש לאשת קיין, הכי נמי נעשה ביהא בקטנה כמנאמר בגדול, קא משמע לן, מיהו,
 קשה: דבפיק 'בן סורר ומוטה' (סנהדרין טו.א.) זייק מוקד ודולבין בגישי נשואה אחר דרוב. דאי לא אולטין אחר דרוב - נידוש וילמנא אילנות היא. וארעאתא דהכי לא קריש. והשתא, כיון
 דא"אם בא עליה יבם - קאי - הוה ליה למימר ארעאתא דהכי לא ייבום וחי ותימא דאקדושיין דארזו שמת קאי. ולחייב קאמר דארעאתא דהכי לא קריש. והשתא מנין נפקא מינה? אפילו ארעאת
 דהכי קריש - ככל מקום מטי למיפך. אמאי חייבים משום אשת איש, היא אילנות לאו בת יבום היא. דכתיב (ברכים ב.) "אשר תלה" פרי לאילנותיו לכן נראה לפרש: דחייבין עליה
 משום אשת איש. בין א"אם בא עליה יבם בין אאשת את דעלמא קאי. וחדושו הוי, דקאי גמי א"אם בא עליה יבם. ומסיפא. ד"אם בא עליה אחד מכל הערות כ"ר - לא הוה שמוענין,
 מזהדיא לא משמעט אלא דקא אשת איש. ההם פריך מתיא דמתיבין משום אשת איש. הדר רבינו דוד חייך דאיצטרך למינני "חייבין עליה משום אשת איש" - ולאשת מתיבין
 ד'מומנים על ידה'. ורעה דאמר דכתיבנה אם היא באה על האשה - נזרעה על ידה בהבמה. דאי לא חנו אלא על ד'מומנים על ידה הוה אמנא דהיינו דקא עייהו. ומאי דאשת איש,
 אבל בהבמה לא. אבל השתא דחנא ברישא "חייבין עליה משום אשת איש" - אם בין סיפא דקתני 'מומנים על ידה' אשמעינן דהיינו דאשת איש יתוה דלא דמיין לאשת אמי בנו בהבמה

10 ויהי בתוך היום יבם - דהיינו ד'מומנים על ידה' אשמעינן דהיינו דאשת איש יתוה דלא דמיין לאשת אמי בנו בהבמה
 11 - אמרין נזרית.

1 לטמא משבב תחתיו כעילוי — עשישה בעולה משבב ומשבב אפילו עשור מצעות. אבל
2 לא להיות אב הזנומה לטמא אדם וכלים משבב של נדה עצמה, אלא לטמא אובילין
3 ומשקין כעילוי של זב וכו. ומפרש לה במסכת נדה (ל.ב.ב). אבל פתחה מבט שלש שנים
4 — אינה מטמא את בעולה אלא טומאת ערב. בנוגע לטמא. אק סלקא

5 דערך שבגמרא לחופה לערשואן אובלת
6 בתרומה. אבל פתחה מבט שלש שנים —
7 חתופה מאבולתה. והואיל אןן ביאתה אבא.
8 והיא פטורה — לפי שאינה בת בענישין. אי הני
9 נישואין — האי מתקדשת בביאה דתנא ברשאי.
10 אי אובלת הוי — אובלת בתרומה. שאן ביאתה
11 מאבולתה — אם בא עליה כהן, ולא קנאה בכסף
12 אינה אובלת, ובענין 'קצין כספו' וקודשין
13 נמי לא תפסי בה, שהיא מקודשת לו בבחיאה
14 שחירו היא כחומר, ע"כ הוהמנא לומר. כספא
15 מאבולתה — דכתיב ויקרא (בב) 'קצין כספו הוא
16 יאכל בו. זו שביאתה מאבולתה — קא סלקא
17 דערך השתא רביא עשה נישואין, בתרומה
18 ואילו. ונישאת פשיטא ליה דאבלה דנפקא ליה
19 כספרי מיכל טהור בביתך יאכל אתו'. ודך דבן
20 כנב בג נה הנה נה. חזי' ימי' — וליף כסף
21 מביאה. אי נימא ביאה שלאחר חופה, וליף
22 מניה כסף שהבטיח אתר קל לחופה. בתרומה
23 אבולת — ומאי יאכל מה אעשה קדמיה אלא
24 כביאה שעל ידי חופה — וקא וליף מניה כסף
25 שלא על ידי חופה. חזי' וליף לה מניה? הבא
26 חרתי והבא חרוא פאי שטא — ביאה דפשיטא
27 ליה. ומאי שטא — כסף דמספקא ליה. ואפילו על
28 ידי חופה — דהא לאו בת נישואין היא. משום
29 עולא — דארמינן בריש פירקין (ל.א.ה) שטא
30 נימנו ולא סוב בבית אביה, ותשקא ליה.

31 ולאחותיה. לא שייח בקנינה — אתר שנתן הכסף
32 אק והקין חסר כלום. הבא שייח בקנינה —
33 עשה אבולת מראיותא. וכסף נמי דמראיותא
34 וליטמא לה. רבינא אמר — מהבא ליבא
35 למיפיש נישואין עשה. דהא אפילו אירוסין
36 עשה אבולת מראיותא. וכסף נמי דמראיותא
37 אבולת. ומרבנן הוא רשעא ליה — דהא רשעא
38 ליה לאיסרה בתרומה — מרבנא הוא דאסר לה.
39 כספיה סימפון — שטא ומרבנא בה, וממנא
40 קודי סימפון. סימפון — כל דבר דמכסת דבר
41 קודי סימפון שלו. כגון, שובר הוי סימפון של
42 שטר, בישינא אווחין (בבא מציעא כ.א.). וכאן
43 קודא סימפון דבין דמכסת את הקודשין אי את
44 דמקא של עבד. אי אתה יודע — בתמיה. זו
45 שביאתה מאבולתה — בנישאת מדה ולא
46 חישינן לסימפון, דאין אדם שותה בבוס אלא
47 אם בן בודק, וידע וקבל עליו. אבל מה אעשה
48 בי' — ולקמיה פריך. מאי בנייה? והואיל וסוף
49 סוף לא אבאלה.

50 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
51 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
52 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
53 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

54 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
55 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
56 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
57 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

58 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
59 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
60 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
61 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

62 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
63 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
64 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
65 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

66 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
67 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
68 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
69 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

70 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
71 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
72 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
73 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

74 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
75 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
76 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
77 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

78 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
79 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
80 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
81 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

82 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
83 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
84 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
85 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

86 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
87 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
88 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
89 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

90 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
91 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
92 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
93 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

94 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
95 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
96 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
97 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

98 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
99 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
100 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
101 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

102 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
103 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
104 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
105 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

106 לטמא משבב תחתיו כעילוי. — שכן אינה נקנית
107 באבולת בתרומה, אלא באבולת אבולתה. ואין אבי
108 אבולת אבולתה. וכן נגזר למאה בעלמא. דאירוסה מקרי קין
109 כספא במב שפתה, ולכך לא שייך למיפוך וכוית. עדו יש לומר: דליכא למיפוך יבמה תובת.

סימפון

תע"ד

1 עד שהבנס לחופה משמע דעאלא - מדרקט "עד שהבנס לחופה" - משמע דדיני במשנה
2 אחרונה דפרק "אף על פי" (כתובות ג.ב.) שאינה אוכלת בתרומה זמן זמן עד שהבנס לחופה.
3 והימה דברקא "אף על פי" (שם) פליגי אמוראי במשנה ראשונה שאינה אוכלת בתרומה ז'
4 שיעור זמן - אי משום דעאלא. או משום סימפון. אפילו הכי, במשנה אחרונה מודו כולדו
5 דעבטנא משום סימפון. כבידתא דהם. דלמפר
6 דהם: וכתיריאתא משום סימפון. והכא קאמר
7 משום דעאלא - דדיני משום שניא שמונה ז'
8 לומר: עד שהבנס לחופה לא דוקא. אלא עד
9 שיעור זמן וכמשה ראשונה. ולפי שבהגעת זמן
10 רגילין לנשוא דחופה נקט חופה. ודרי רבינו משה
11 מנרבנא מפרשי: עד שהבנס לחופה היו דוקא.
12 דקטב: אי יאל דגורו מעיקרא משום דעאלא -
13 משום סימפון לא היו דחופה לנורו ולאסור עד
14 שהבנס לחופה. שהרי מונין לא שכידי, ורוב נשים
15 אין בתום כוונת. ואלו כבר הוצרכו לנורו משום
16 דעאלא. שגורו בחתילה עד הגעת זמן משום שבא
17 ימנו - אדריכו הגוריה משום אוילך עד החופה
18 משום סימפון, הואיל ובר הוצרכו לומר עד
19 הגעת זמן משום דעאלא. ולכן תלה הדין
20 בדעאלא. שחזו עיקר דברי. וגם עד ספייס גרסי
21 דהם: עד שהבנס לחופה משום דעאלא ומשום
22 סימפון. ולפי דא ניהא. וקצת קשה דאמר בסמוך.
23 איבא ביהודי קבל מסר הלך. במסר הלך. לנאן
24 דאמר משום דעאלא ליבא ומשום סימפון איבא.
25 ולפירושו דרי רבינו משה קשה: מאי קאמר? וה'
26 כולוה את ליה דיעלא הדייא דסימפון.
27 כדפירשתי. הרץ לומר: דמאי ביהודי לאו לפי
28 האמת שנתנו עכשיו. דאו חישנין לסימפון -
29 אלא לפי משנתא ראשונה בא לפרשי. מה לנו א דחי
30 טעמא משום דעאלא או משום סימפון.
31 **קביוסמוס** - פירש הקונטרס: גונב נפשות.
32 וקשה: דברקא קמא דבבורה
33 (ד.ה.) אמר: שאל קונטרסיו הנפטר לרבן יוחנן בן
34 (ד.ה.) אמר: שאל קונטרסיו הנפטר לרבן יוחנן בן

1 סימפון בעבדים ליבא - לבטל את המקרא. הא חזי ליה - וסבר וקבל. נמצא נבב כו'
2 אינו בעל ברך. והא קיימא לך: המוכר עבד לזבירו ומצא נבב או קביוסמוס - הגיע.
3 ובייחא איה ובבא בתרא בדומכר פירות" (ג.ב.) קביוסמוס - גונב נפשות. ועניו -
4 היה הוא שלו, דסומו נבב עבד הוא. לפייס סוויין - דהא לא שביח ולא קביל עליה. או
5 מוכרם לילבית - שנתחייב מיתה למלך. קלא
6 את ליה - וסבר וקבל. קיבל מסר והלך - סימון
7 הוא. קבל - עליו את המומים. משום סימפון
8 ליבא. משום דעאלא. איבא. פייס - דהא
9 לשלוחו הבעל, או שהלכו שלוחי האב עם
10 שלוחי הבעל ועודו בדרך. משום סימפון -
11 איבא. משום שניא תשקח - ליבא. דלינתו
12 לאוהא ולאחרת עבד. הריקבא = שליח קבין.
13 דדיני = הדינים. שרייה שלח - לקבל
14 קדושיה ולא נמלך בה כממה. ובתריה דרבי ינאי
15 נמי, אי שוה שלח - לא הוה קדושין אלא
16 בתרמקא דדיני. כל כסף האמור בתורה כסף
17 צורי - אם פירש שקלים היו שער צורי. והם
18 סהם - היו מטבע דפוחתה שבצורי. ושל
19 דבריהם כסף מדינה - לקמן מפרש לה: כסף
20 מדינה - שמינית שבכסף צורי. אם סלע הוא -
21 שמינית שבסלע צורי. ואם ארתי הוא - שמינית
22 שבדיני צורי. הלכך, פרושה - לא מצית
23 לומר, לפי שהיו של נחשת, ובעורי מטבע של
24 נחשת ליבא. ובקדושין כסף כתיב, דהא קידה
25 קידה נמי. ובין דאפיקתיה מפורטה - אלמא
26 מדי דחשיבות בעי, אוקמה אר. כדלמקן.
27 דהוה גרסינן: **נפא אמר** רב יהודה ב'. ובלא הוא
28 - שבסך שכתוב בתורה ודקא כסף כתיב או
29 שויו. ונפקא מנה - דדיני כסף צורי ולא
30 פרוטה.

זכאי בני שקלים ובקע לגלגלת: כבוי הכסף הוא מוצא מתאים ואחד כבר ואחד עשר מנה. ובנתינת הכסף אתה מוצא מאה כהר. משה רבכם בני זדה. או קביוסמוס היה. או אינו כבין
במשבנות יהיה ומה ענין גונב נפשות לחסרון השקלים? לכן פירש רבינו הנגאל: דקביוסמוס - משחק בקבויא. והא דאמר בבבא בתרא רבה (פרשת "וישלח") "יאמר שלחני כי עלה השחר"
דקאמר ליה יעקב למלאך: בן גנב אתה או קביוסמוס אתה שאתה מתיירא מן השחר? לפירוש הקונטרס נתיא. ולפירושו רבינו הנגאל נמי יש לומר, ידאום שמשחק בקבויא רגיל לזדות עליו
נרשיה דרבה. ונגמנו בעניהם. **הנהו** קלא את ליה - פירש הקונטרס: וסבר וקבל. וקשה לרבינו הם: דברקא "דמוכר פירות" (בבא בתרא ג.ב.) אמר כהניא: לטטיס מוויין או מוכתב מלכות
או אמר לו "דרי שלך לפייך". ומפרש רבינו: קלא את ליה - ולא שכידי, ולא חשו ליה לסימפון. כיון דלא שכידי. ורבינו אליהו מקיים פירוש הקונטרס: דהיא רבתיא וקבלת מלוכה משת'
אמרינן: מילא ברק הלוקח קודם תנינה הבעת דמוני זמני דאתי ליה קלא - אם כן סבר וקבל. והא דאמר לו "דרי שלך לפייך" - מיידי קודם שנתן הלוקח משת. וקצת משמע כן דהם.
דפריך: ולמא הנוציא מחבירו עליו הראייה. אלמא משמע דהלוקח מוזיק.

קבל מסר והלך - פירש הקונטרס: קבל או מסר או הלך. כלומר: מסר האב לשלוחו הבעל, או שהלכו שלוחי האב עם שלוחו הבעל. וקשה: דמשמע הכא דבמסר לשלוחי הבעל חישנין
לסימפון, דברקא "ערה שנתפתחה" (כתובות ח.ב.) אמר רב: מסירתה לכל, אף לתרומה. משמע דמשום סימפון ליבא למחשו לכך נראה לפרשי. דמסר והלך - חדא מילתא היא,
והכי פירושה: מסר האב לשלוחי הבעל. הלך עם עמום. הלכך חישנין לסימפון. דאו לא ברקנין לה עד שתהא בביתו. אבל מסירה דהתם - מיידי כמלא הלך עמומה. דאו ברק לה מיד.
שכן אשה מקפדת על עצמה וכו' - קא מלאק רעתיה דרי וזא אפילו פשטה ידה וקבלה קאמר דאינה מקדשת. והאיל רגילה להקפיד עד דיני. משום דכתיב "כסף בקיא. ולבוי ידה
לא חשיב כסף אלא דרי שרגילה בה להקפיד. ומשום הכי (קפרי) ופריך: בתמה דרבי ינאי שדעילת להקפיד על תרמקא דדיני - הכי נמי לא יתקדשו דיני, אפילו פשטה ידה
וקבלה פתח מנרקא לא חישב כסף לבדידי? ואן זו סברא מושגי. פירש ידה לא קאמינא - דאפילו בפרותה דהתן מקדשת, דכסף קרינא ביה. כי קאמינא לא יתקדשו ביליא. אי נמי
דשוייה ובהכי הוה מלוגא דבית שניא: ובית הלל מונחתי. פירש הקונטרס: דבנתינת דרי ינאי והכא שדתי מילתא לאו קרושין אלא קבוי בתרמקא דדיני. וקשה: האן כן נתת
דברך לשיעוריך, כיון דאלינן בתר כל אחת ואחת לפי רעתה. רבתיא גונא פריך ברקא דמיטא (ד.ה.) ובפרק "חוקת הבהים" (בבא בתרא ג.ב.) הכי נמי בר אלישיב ונראה הכי פריך: אלא
משנת כנן בנתינת דרי ינאי וכו', וכי תניא הכי נמי ולא מתקדשי בפחות מנרקא דדיני - אם כן נתת דברך לשיעוריך: דבנתינת דרי ינאי משום שזון עשירות לא מתקדשי בפחות
מתרמקא דדיני, ואחרות מתקדשות בדיני. ומשגי: פשטה ידה לא קאמינא - דגלגלה ברעתה דאינה מקפדת. ומתקדשת אפילו בשוה פרוטה. כי קאמינא - דקדישה ביליא. אי נמי דשוייה
שליח. דאו כולן שוות דבפחות מדינא מתקדשות. ואו איני יוצאות מכלל שטר נשים. חזן יודעת שלא יתנו לשליח תלם כמו לשטר נשים. **כל** כסף האמור בתורה סהם כסף צורי -
פירש הקונטרס: אם פירש שקלים - היו שער צורי, ואם סהם - היו מטבע פוחתה שבצורי. הלכך, פרוטה לא מציתא אחרת - לפי שהיא של נחשת. ובעורי מטבע של נחשת ליבא. ובקדושין
"כסף כתיב". ד"קודי" יקדוה נמי. וכין דאפיקתיה מפורטה - אלמא מדי דחשיבות בעי, אוקמה אינר. ולקיהה כשמעתין פירש הקונטרס דכוי גרסינן: **נפא אמר** רב יהודה אמר רב
אסי. ודיני משום דאי קא ארעיליה ליה למיפוך לאלתה. לימא רב אסי דאמר כמא בנתיא

1 והרי טענה וכו' – פירש הקוטנר: מודתני שתי כסף – שמע מינה קרא לא דוקא קאמר
2 כסף, אלא אמנותא בעלמא קפיד. וכיון שלא פירש במה – לא מסרו אלא לחבמינא,
3 ולא קים ליה לאשמעייהו בצעיר מרובי. דאי קרא כסף דוקא קאמר, נודי דמעיה הוא מטבע
4 הפזרתה שבצור – מרדו שותים מנה ליהו ומטעיה: מה מילים שנים אף כסף שנים, ומה כסף

5 דבר חשוב – אף כלים דבר חשוב, כלומר שיהיו
6 שתי כתי כסף. הולדתא דמאן: טענה עני
7 מחסין חיוב בדברא אתח מתן, לכן יצאו כלים
8 למשור – כלומר שיהיוהו עילין בכל שווא.
9 ורבותיה מפרשי: שהיירי היו מטבע הפזרת
10 שבצור, ופירי. מודתני שתי כסף שהם מעוה.
11 ולא קתי "שני", דהוי משמע עני דירי. ותירי:
12 מה כלים דבר חשוב – אף כסף דבר חשוב. ומעו
13 דבר חשוב ולירדי קשה בה טובא: הוא – אם כן,
14 דכל כסף האמור בתורה הוא דיר, והכי אחיזי רך
15 הקישא ומפיך להו הא כי אתא הדיקא –
16 לאשמעוניה מה מילים שנים אף כסף שנים אלא
17 דאתא. ועוד: מאי קאמר מה מילים דבר חשוב, וכו'
18 מחסין דבר חשוב הוא? הוא אמר לך יצאו כלים
19 למשור – אלאמא לא תשביי מחסין, ועוד, בהריא
20 אמר להו אפיכא: מה כתיב דבר חשוב – אף כלים
21 דבר חשוב, והכפי כי אתא – לוך דרשא אתא, עו
22 כאן לשונו. ורבינו יצחק משה – פירוש רשי:
23 כיון דמטבע פזרת שבצוריה היא מעו – היכי שייך
24 כלל למחסי כסף דרשיתיה מפרטיה אוקיאה
25 אריזי: הדה ליה למיטב אמועה, שהיא מטבע
26 פזרת שבצור. ודבשלמא לקמן (ב"ב) דאמר ר' יוחנן
27 דאפיקתיה מפרטיה דהוי כסף – אוקיאה אריזי
28 – היינו בתי דאבשכאן דפרוטיה הוי שפיר כסף
29 לגבי אמא העבריה, וכיון דאפיקתיה מפרטיה
30 דהוי כסף – אוקיאה אריזי רדא דבר חשוב, אבל
31 השתא, דאמר דבצורי ליכא פזרתה – אלאמא
32 מטבע פזרת שילון הוי מעוה, נודי נמי דאפיקתיה
33 מפרטיה. אריזי אמאי מוקתי ליה אמעוה הולן
34 לאוקיאה ועוד קשה: הריש דרשא אפיקתיה מנאן
35 דאמר טענה שתי מחסין והדהו לו באחת מתן
36 דחיב. דהא ברפך "דבעת היינש" (ל"ט),
37 משמע דודא דרשה דרשא כסף דבר חשוב אתא
38 אליכא ושמואל, ורלב כביאי ליה כסף כי אתא
39 – לבפידה הוא דרשא לכן נראה לרבינו יצחק
40 כמו שפירש שבתו בתוה: דריזי עדי מטבע
41 הפזרתה שבצורי. ומה שהקשה רשי: דאי כל כסף
42 האמור בתורה דיר, והכי אתאי הקישא ומפיך
43 ליה: דאי כי אתא הקישא לאשמעוניה מה מילים
44 שנים אף כסף שנים אתא. נראה דלא קשה ליה

45 מדי; דאי הוי הקיש למחצה. וכו' היכי דגורמין מניה שנים – גורמין מניה נודי דבר חשוב.
46 ומה שהקשה ר' חזון דבר חשוב הוא? – לא אמרין ההם לך אלא כלים למשור – הא
47 נמי לא קשה; ואפילו מחסין שתי חשיבות גודל, שראוי ליעשות לו מלאכה גדולה. הוא
48 דקאמר נהמי: יצאו כלים למשור שון – לאו דוקא למשור שון, אלא לאפוקי ליה בעיני שיהא
49 רחלי שני מעוה, אך שיהא שוה פזרתו, ומכל מקום חשיבות גודל יש, שראוי לעשות לו
50 מלאכה גדולה. ומה שהקשה בדשבעות רישין אפיכא – הא נמי לא קשיא מדיה דהתם
51 היינו לשמואל, דלא אינצטרך ליה כסף למידי אחריתא. ודרשי ליה ההב: למעו ד כלים
52 דבעין דבר חשוב. אבל הא אתא אליכא רב, דמוקי כסף לבפידה, ולירדיה תרתייהו
53 דרשתי נפקי מכלים – שני דבר חשוב, ומיהו, ולירשד הוא דאמר דבצורי ליכא מטבע קשה;
54 דהא תבי (ויקרא כז) "עשרים גרה השקל" ומתרגמני: עשרים מעין. אלאמא היהו מעוה בימי
55 משה בכסף שבתורה ואמור רבתי וכו'. והדהו לאו הוי מעוה, אלא משקל היה בימי משה שהיה
56 שוה מעוה שבת עשו ממנו מטבע, וקראוהו מעו.

רב
מירי. אי אמת בשלמא וכו' מפרטיה מאי מנייה – שתתן לו שוב כלום? ולקמה מסיק מילתיה. ואמרו קידושי אשה לכה שניא מאמה העבריה נפקא רבי וכו', אלא דפרכייה
גמרא ולא שבקיה לאסוקי למילתיה.

קידושין
תוספות

והרי מענה – שאדם טוען את חבירו, ומשבענין אותו אם הודה ממקטע. רכתיב 'כי יתן
איש וגו' ועליו תביב 'אשר יאמר כי הוא הוד' ידלפנין מניה (בבא קמא ק"א) שהמודה
מקטע טענה. ד'ויתקרב בעל הבית' תתם כתיב. ומעלין ביה ר' ושמואל ד' ר' אמר: פזרתה שתי
– אינה פזרתה מטענה שתי מעות כסף, כלומר שיהיו

1 והרי מענה, רכתיב 'כי יתן איש אל רעהו כסף או
2 כלים להשואר'; והתני: שבעות תדינין, המענה – שתי
3 כסף, וההואמר, שוה פרוטיה? – התם דמניא דכלים; וכן
4 מה בלום – שנים, אף כסף – שנים. ומה כסף דבר
5 חשוב – אף כלים דבר חשוב. – והרי מעשה, רכתיב
6 'וצרת הכסף בידך' והתני: הפזרת שלע ממעות מעשה
7 שניו – "כסף", "הכסף" ירבה. – והרי הקדש, רכתיב
8 'ובתן תכסף וכן לו', ואמר שמואל: הקדש שוה מנה
9 שחוללו על שוה פרוטה – מחוללו – התם נמי "כסף"
10 "כסף", ולין מעשה. – והרי קידושי אשה, רכתיב "כי
11 יקח איש אשה ובעלה" ונמר "קידוה" "קידוה" – משה
12 עפרוהו, והתני: בית הלל אמרין: כפרויה ומעוה
13 פרוטה – נימאי רב אסי דאמר כבית שמאי? – אלא,
14 אי איתמר הכי איתמר: אמר רב יהודה אמר רב
15 אסי: כל כסף קצוב האמור בתורה – כסף צוריו, ושל
16 דבריהם – כסף מדינה. – מאי קא משמע לן? תנינא:
17 הויש כלעים של בן, שלשים של עבד, המשים של
18 אונס ושל מפתה, מאה של מוציא שם רע – כולם
19 משקל הקדש, מנה צוריו – וישל דבריהם כסף
20 מדינה" אינצטריכא ליה, התני תנא: התקע – התקע
21 לחבירו נתן לו סלע. ולא תימא: מאי סלע – ארבע
22 זוזי, אלא מאי סלע – פלגא דזוזא, דעבידי אינשי
23 דקרו לפלגא דזוזא איתמריא. רבי שמעון בן קמיש
24 אומי: מנמיניהו כבית שמאי כדחוקיה. דאמר חוקיה:
25 אמר קרא "הקדשה" – מלמד שמגרתה מפריונה
26 ויצאה, אי אמרת בשלמא דיתב לה דינר היינו
27 דמגרינה ואולה עד פרוטה, אי אמרת דיתב
28 דפרוטה – מפרוטה מי מגרינה? – וילגמא הכי
29 קאמר רחמנא: הויכא דיתב לה דינר – תגריה עד
30 פרוטה, הויכא דיתב לה פרוטה – לא תגריה כלל!
לא

קצוב – שנאמר בו כולם, כגון חמישים של קסם, ושלישים של עבד, ונאחל של מוציא שם
רע, שנאמר בתן "שקלים" כגון חשבונן. כסף הקדש שבעה צורו – שקל הקדש שש
בעשרים וחמשה שקלים מנה צוריו. ושל דבריהם אינצטריכא ליה דלא גתן – מהו. ויהי
האשמעוניה דרשא כסף מדינה. בתרין התקע כו' – כלומר. היכא מעני כסף דבריהם –
דחתנו כו'. התקע לחבירו – באונס, לשון רבינו הלוי. והוינו קלמנד: שהבנה אצל
האחון, נתן לו סלע – כך שיעור דמי חבוטו לארס בינו, ואשמעוניה רב אסי. דלא חיבתא
היא סלע ארבעה זוזי עלת צוריו. אלא פלגא דזוזא – מניעי שכלל צוריו. איתמריא –
סלע, פלגא דזוזא, והוא סלע מדינה. כדחוקיה – לקמן בפרקין (ו"ה) דקתיב בני עבד
עבד קנה את עצמו בגורמין כסף שחמשכ עס אדוניו כשבא לבפידה כסף וכן
לקותיה, ולא היה לה לשעבתי אלא שש שנים, נמצאת קנה עבדותי לשנה בכך וכך.
השוב כמה שני עבדותי, ואת מנכס מקתיי ומי עבדתי שנים הללו, שולט השאר.
ואמרינן: מנא עדי מיליא ואמר חוקיה: "והפדתי" רמי תביב "והפדתי", משמע שאף אדוניה
מסייע בפיונה. והוה: שמגרתה פרוטה ויוצאת. אלאמא, אין אמא העבריה נקית בפזרת

מירי. אי אמת בשלמא וכו' מפרטיה מאי מנייה – שתתן לו שוב כלום? ולקמה מסיק מילתיה. ואמרו קידושי אשה לכה שניא מאמה העבריה נפקא רבי וכו', אלא דפרכייה
גמרא ולא שבקיה לאסוקי למילתיה.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף יב עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
רמט רש"י

1 לא סלקא דעתך — שתחת נקנית דברב שאו בן גירוע, מאחד שנכתב ברוך. דומיא דייקוד — זה הכי דאמר לענין ייעוד שנכתב עמו 'אשר לא יערה', ולמדנו שרשאי הארון
 2 ליערה לו בתוך שני אמותיו, והתיה קדושתה לו אם יאמר לה 'דירי את מיעונית לי במה שיש לי עליך', ואין צריך כסף אחר. ואמר לקמן (ת"ב) אין אביה רשאי למורדה לקרובים
 3 שהיא אסורה לה משום ערוה, לפי שאין אני מקיים בה 'אשר לא יערה'. וגירוע נמי כביעוד, מה ייעוד אף על פי בו, כ' וקדושי אשה כו' — מסקנא דמילתא דריש לקיש היא. דקא
 4 מטיק ואומר טעמא דרביא בדחוקיה, אף אשה בפרוטתה לא מיקדשה — דגמירין מקדושי ייעוד. פלגא דרבי — ואיכא גירוע דהו' כיון דאפקיחיה פרוטה — אלטא

5 חשיבתא בעיא, אנוקמה אדירי הדשבו. בתקפך
 6 ל תקות דברב מועט, ומרדנא הוא דקמריה לה
 7 בית שבמי דאפקיחיה רבנן לקדושיה הפוחתין
 8 מירי. כל דהו' — כל מה שהדורות משנים את
 9 המעט, עמיהם שפוחתין, עמיהם שמוסיפין
 10 ממשלתה. שיעור רבי פסא — מעשה אבי לפני
 11 באשה שנתקדשה בפרוטתה, והצריך לדחות שיה
 12 אחד שמשנה באיסי, וביטל את הקדושיה, אחד
 13 מששה — לקמן נפרש פלוגתייהו. אמר ליה רב
 14 יופא — לאביי, אי תבי — דאין פרוטה פוחתה
 15 מנאן, היינו דתנינא — שאני שונה בתורת
 16 כתבי: צא וחשוב, כו' השא — אם הוא אחד
 17 מששנה באיסי, קדושתה אלפיא — פרוטה לא
 18 הו' — כבוד סלעים, כדפרישית בסמוך, ויתר
 19 מאלפיא קיי לוו' — משנה זו שניה אצל גמס
 20 מן הקדושה, עמביא על דתית פרוטה אשה
 21 בכסף שקלים, צא וחשוב להתרדח מן העבירה
 22 — שאף על השנוע עריך כפרה גדולה כגון זו —
 23 אמר ליה הואטא כמא — טעיה אתה במשנה זו.
 24 דנא תנינא לה, וקורב אלפיא תנינא בה.
 25 אלפיא חמש מאה ותלתין ושימא הויין —
 26 שחלע ארבעה דינרין והדירי עשרים ארבעה
 27 איסיים באיסי, פרוטה חסר שבנה — דרבי אלף
 28 תלעם — מנצא נאה תשעים ושתים פרוטה
 29 דינר, והשנה דינר שבשתי סלעים שלים כל
 30 אחד מאתיס פרוטה חסר שבנה — דרבי אלף
 31 חמש מאות שלושים ושש, כיון דנפקא אלף
 32 השני מוציא שלושים וששה — קורב אלפיא
 33 קרי ליה הואטא איסיין פוסשים ופוחתין
 34 — מיני מטבעות דהם, קטנות דהם, וכן הדיירי;
 35 דנצין, שמונן. מנצאת פרוטה אחד ששה —
 36 שאסירא אחד מעשרים וארבעה דינר;
 37 בדקאמרת, אבל הפרוטות גדולות ממה
 38 שאמרת, שהדינר שני מעה, והמעה שלשה
 39 דינריים — הרי שמונה עשר הדינריים לדינר,
 40 והם שלשים ושש ושישים, והם שבעים ושנים
 41 שמונן, והם נאה ארבעים וארבע פרוטות.
 42 חלק לעשרים וארבעה חלקים — תמצא ששה
 43 דינרין, הרי ש פרוטת לאיסי, שהיא אשה
 44 מעשרים וארבעה דינר, אלפיא דנא כמא —
 45 דהיינו סכום מנהינן, ורבי דרבי — לא
 46 שהוסיף על הפרוטות, אלא האיסיין הוול
 47 ועמדו שלשים ושתים דינר בימיהם. ולעולם
 48 נאה תשעים ושתים פרוטות דינר, שחוב ש
 49 עמיהם שלשים ושתים ותמצא נאה תשעים
 50 ושתים, ובימי רבי סימאי הו' האיסיין תשעים
 51 ממשנפים עשרים וארבעה דינר, ומנצאת
 52 הפרוטתה שהיא נאה תשעים ושתים לדינר
 53 והתא אחד מששנה באיסי, מביי — כלומר

54 במקום שאין תרמים מצויין, והא תני ב' — ואם באתה לומר כן אין שיעור קדושיה, הא בקדושי דאי — אם ישנו שיה פרוטה במקומו — הו' קדושתו דאי, ואם בא אחר וקדשה
 55 אחר — כן מותרת לראשון, ואינה צריכה גט משני. ואם אינו שיה פרוטה במקומו — קדושי דאי לא הו' לבטל קדושי שני, אבל קדושי ספק הו', ואינה מותרת לאורר בלא גט
 56 וקדושיה שמא שיה פרוטה מביי, ושיעור איתו לדעת אלו כן קדושתו גמורים, כמאמר שקדוש בפרוטתה במקומם — אין מנוחם דבר, כיוורא יאמר — אגדה של מנחם, והאבי
 57 שמואל — הא לדליל חישיבין שמא שיה פרוטה במקום אחר, אמנא דבוטלא — שיש שחור, דומה לכלול, יתיב רב הסדא וקא מעיין ב' — לפי שבא אחר וקדשה בפרוטת אחר כך,
 58 הואטא יומא — עימם שקדשה הוה בה שיה פרוטה ועבשה חולת, לא כל כמיני — להיער שראשון קדושיה, ואוסרתה אבתרא.
 1 אף
 2 על גב דאי מצוי מיעודו לא בעי לא מיעוד, כל
 3 הויא דלא מצוי מיעוד — לא הו' ויבא ויבני, הכי
 4 נמי כל הויא דלא מצוי מיעוד — לא הו' ויבא
 5 ויבני, וקדושי אשה לבית שמאי נפקא להו מאמה
 6 התיבתי: מה אמה העבריה בפרוטתה לא מקניא — אף
 7 אשה בפרוטתה לא מקדשה, ו אימא פלגא דדינר,
 8 ואימא שתי פרוטות? — מין דאפקיחיה מפרוטתה —
 9 אוקמה אדירי. — קרא אמר: היינו טעמא דבית שמאי: שלא יהו בגוה ישראל הפקפק. רבית
 10 הלל אומרים בפרוטתה. סבר רב יוסף למימר: פרוטה — כל דהו'. אמר ליה אביי: והא
 11 גלה קתני: כמה היא פרוטה — אחד מששנה באיסי האיטלקין וכי תימא הני מילי ברוזו
 12 של משה, אבל הכא — בדרושבה להו לאינשי, והא כי דימי אמר: שיעור רבי סימאי
 13 ברוזו כמה היא פרוטה: אחד מששנה באיסי האיטלקין, וכי אתא רבין אמר: רבי דוסתאי
 14 ורבי ינאי ורבי אושעיא שיערו: כמה הו' פרוטה — אחד מששה באיסי האיטלקין אמר ליה
 15 רב יוסף: אי הכי היינו דתנינא: צא וחשוב כמה פרוטות משני סלעים — ויתר מאלפיא.
 16 השתא אלפיא לא הויין, ותר מאלפיא קרי להויין? — אמר להו יהויא סבא: אגא תנינא לה:
 17 קרוב אלפיא. — סוף סוף אלפיא ותמוש מאה ותלתין ושימא הוא דהויין! — מין דנפקא להו
 18 מפלגא — קרוב אלפיא קרי ליה. גופא, כי אתא רב דימי אמר: שיעור רבי סימאי ברוזו כמה
 19 היא פרוטה — אחד מששנה באיסי האיטלקין, וכי אתא רבין אמר: שיעור רבי דוסתאי ורבי
 20 ינאי ורבי אושעיא, כמה היא פרוטה — אחד מששה באיסי האיטלקין. אמר ליה אביי לרב
 21 דימי: ימא את ורבין בפלוגתא דתיני תנאי קא מופלגתו, דתניא: פרוטה שאמרו חכמים —
 22 אחד מששנה באיסי האיטלקין, שש מעה כסף — דינר. מעה — שני פונדיונין, פונדיון — שני
 23 איסיין, איסר — שני מוסמיסים, סמסם — שני קונדיונין, קונדיון — שתי פרוטות. מנצא
 24 פרוטה — אחת מששנה באיסי האיטלקין. רבן שמעון בן גמליאל אמר: שלשה הדרסין
 25 למעה, שני הנצין לתדרים, שני שמנין לתנין, שתי פרוטות לשמנין, מנצא פרוטה — אחת
 26 מששה באיסי האיטלקין. לימא דמר אמר כתנא קמא, ורבין דאמר פרין שמעון בן גמליאל?
 27 אמר ליה: בין דידי ובין רבין איכא דתנא קמא, ולא קשיא, הא — דאיקור איסורי, הא
 28 דיול איסורי. הא דאיקור איסורי — קום עשרים וארבע בוזא, הא דיול — קום תלתין
 29 ותריין בוזא. אמר שמואל: קדשה בתקרה, אפילו עומד בור תמדים דינר — מקדשת,
 30 וחישיבין שמא שיה פרוטה בקמדי. והא אגן תני: בית הלל אומרים בפרוטתה ובשנה פרוטה!
 31 לא קשיא, הא — בקדושי דנאי, הא — בקדושי ספק. והוא גברא דאקדשיש גנוורא דאורידי.
 32 יתיב רב שימי בר חייא קמיה דרב, וקא מעיין בה; אי אתה בה שנה פרוטה — אין, אי לא
 33 לא. ואי לית בה שנה פרוטה לא? והאמר שמואל: חישיבין! — לא קשיא: הא — בקדושי
 34 ונאי, הא — בקדושי ספק. והוא גברא דאקדשיש באבנא דבוכלא, יתיב רב הסדא וקא
 35 משער ליה; אי אתה ביה שנה פרוטה — אין, ואי לא — לא. ואי לית ביה שנה פרוטה לא?
 36 והא אמר שמואל: חישיבין! — רב הסדא לא סבר ליה דשמואל — אמרה ליה אימיה: והא
 37 הווא יומא דקדשה יהו ביה שנה פרוטה! — אמר לה: לאו כל כמיני דאסרת לה אבתרא.
 38 לא

54 במקום שאין תרמים מצויין, והא תני ב' — ואם באתה לומר כן אין שיעור קדושיה, הא בקדושי דאי — אם ישנו שיה פרוטה במקומו — הו' קדושתו דאי, ואם בא אחר וקדשה
 55 אחר — כן מותרת לראשון, ואינה צריכה גט משני. ואם אינו שיה פרוטה במקומו — קדושי דאי לא הו' לבטל קדושי שני, אבל קדושי ספק הו', ואינה מותרת לאורר בלא גט
 56 וקדושיה שמא שיה פרוטה מביי, ושיעור איתו לדעת אלו כן קדושתו גמורים, כמאמר שקדוש בפרוטתה במקומם — אין מנוחם דבר, כיוורא יאמר — אגדה של מנחם, והאבי
 57 שמואל — הא לדליל חישיבין שמא שיה פרוטה במקום אחר, אמנא דבוטלא — שיש שחור, דומה לכלול, יתיב רב הסדא וקא מעיין ב' — לפי שבא אחר וקדשה בפרוטת אחר כך,
 58 הואטא יומא — עימם שקדשה הוה בה שיה פרוטה ועבשה חולת, לא כל כמיני — להיער שראשון קדושיה, ואוסרתה אבתרא.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55

הא איכא סודי באורתי - הבי רבי רבינו, ולא גריס "באדיתי". והסופרים טעו בין אידית לאורית, ואורית הוא מערב, כמו אוריה פרק י"א יזמ"ר (בבא בתרא כה.א.) נבי שכינה במערב מאי ארית - ארית זה, ולא כמו שפירש בקטנות: אוריה מורה, ארית של פני הכהונה. והשואף תיאר שפיר, ובינו בבל דהו אומרים "הא איכא סודי באורתי", כלומר בארץ ישראל שהוא מערב, כדאמרינן "במערב אמרי", ורבי תנאי מרביץ ישראל אמר: עריה בער אסתי וחתי. אלא - כלומר בבל שהיא בצפון, ואסתן הוא צפון, כדאמרן (מגילה כח.ב.) שמעתינו בעי עילתא כיומא דאסתמא. ורוח צפונת מונעת את הנשמים, כדאמר (איוב ב') "צמפון דהב יאהר".

התרגום: ומפגנא אסתאן עריה. לשמא איכא סודי - דאם כן אין לרבי, סודך, הדלעולם איכא למיתוש. והא בני ליבא לפרשי. הוא איכא סודי דרביה דבדהוא שנתא דזה ביא שזה פירוטה, ופשטיא ועל זה ראי לרהיורי. אלא נראה לרבינו יצחק לפרשי: הא איכא סודי, כלומר יצא הקול שיש עדים באורית, או מבדיעת הדין.

האם הקלו בעביה - את הסוים שכתבו בהן. משום דהוהאל נפשה, נקל באשת איש ויש מפרשי: אם הקלו בעביה - הדינו משום דאפילו איכא סודי שנשכית - מכל מקום לא הו דיורעין אם בטמאה. אם כן אינה אסורה מן התורה. (אם כן) נקל באשת איש וראי איכא סודי ודאחא אבא דהוהאל אית בה שיה פירוטה היא אשת איש מורה - מן אין אין הוא שנקל עליה ויש מפרשי: אם הקלו בעביה - משום דליכא אלא ארית לאו חונה, נקל באשת איש וראי איכא סודי ומתא? לאו נהיא. מפרש השבחה בני פמיים דאיכא איסור מיתה - אם הוא אבי ויש לו כן מנשה שהוא חלל, ועובר בעורה במנחה בטבת, ובזה יש חיוב מיתה.

ועל דמבטל גיטא - פירש הקונטרס: כגון השלחה וגם לאשתו הדיע בשלחה, ואמר לה: נט שנתתי לך בטל הוא, ואיכא למיש שטא תננה לך השלחה לאורי שטבטלו, ותנשא לו, ולא סדורא: דאק סברא לומר יתן לה השלחה כיון שהוא מורה. בו דאטו ברשיעי עסקינן? לכן נראה לומר כדאמר תתם (סוטה ל"א.א.) באשתה היה עשה בית דין ומבטל לפרייה, והקדור כן גבולאל של יתו עושין, כן אין פלוגי תתם (ג.ל.א.) דאיכא לטאן דאמר אם בטלו - מוטב, ולרדייה דאיכא שדרי אשה זו אינה יודעת שטבטלו, ותנשא ואפילו לא תורה יודעת: אם בטלו אינו מבטל - מכל מקום דרי אמר לה: על מה **בבולחיהו** לא מנגיד רב - על זה סומכין וחתומים במוץ הזה שדרים בבית תמוחם. ואפילו למאן דרשי ליעיל, מן שדרין עכשיו בבית תמוחם - הדין בשביל טובת אשתו, שדרים בלא שכירות ומוץ, דיש דוכהא שאדם דריים בשביל תמוחם. אלא שבטל שאר טובות שמשין להם. **משום** פריצותא - מפרש רבינו תתם: דהיינו פריצותא - לפי שצריך או עדי ביאה או עדי ידוד. והרי מוכר שמשערי עדים על כך. וקשה: דביבמות פרק דרבן גבולאל (ג.ב.א.) מייחי ותי מנת יבמח מקדש דודר בעיל, לא קדיש - לוקח מבח מורות מדרבנן, רכב. ותתם לא משום עדים תליא טעמא, ודא יבמה מדאורייתא אינה נקנית אלא ביבאהו.

אלא נראה לרבינו יצחק: דהיינו פריצות - שעתין תחלה קיימין בבאה, דומיא דמקדש בלא שידוכי.

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף יג עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" תוספת

כשם שאין האשה נקנית בפחות משנה פירוטו כך אין קרקע נקנית בו - תימה: הוזה
 2 ליה למידק אפכא. דהא קניי אשה לא ידעין אלא משדה ושואי יש לומר: דלית
 3 ליה גזירה שוה דקרקע? קיחה, אלא נפק אלא מיריאת חנם. אי נמי יש לומר: דארוחיה
 4 דגמרא למיעט הפשות תחילה, כראייתו בגמרא (הבב). כשם שרירי שגנות מותרות - כך
 5 שבועות שבנות מותרות. ואף על גב דנדר לא
 6 ידעין אלא משבועות. דכתיב 'ואדם שבועות'
 7 פרט לאנוס (שבועות הבב).

שייך לעמי (ב) האשה שהביאה
 9 חטאתה
 10 ונתת - משנה היא במסכת קנים (פרק שני משנה
 11 ה.) וקתני סיפא: הביאה עלתהוה מתה - לא יביאו
 12 ויורשה חטאתה. פירושו: משום דהוה חטאת שבטו
 13 בעליה ולמיתה אולא. משמע. דוקא ויורשה לא
 14 יביאו חטאתה אחר עלתהוה. אבל היא עצמה. אם
 15 היתה חיה - מביאה חטאתה אחר עלתהוה.
 16 ופטורה. ותימה דבריש 'חמידי נחשו' (פסחים
 17 טז.) אפטרין דכל חטאת קדומת עלתול
 18 שבאות עבודת. אפילו חטאת חטף עלתול כרתה.
 19 ואם כן - איך אפשר שהביאה עלתהוה קדם
 20 חטאתהוה וליכא למימר דלכתחילה קאמר. ומצנה
 21 להיות חטאת קדומת עלתול. אבל ירבעם
 22 אם הקרימה העלה - קריבה חטאת אחרית.
 23 דהא פריך בפרק 'חמידי נחשו' (שם) וזמי קריבה
 24 והתניא: 'הקריב את אשר לא חטאת ראשונה
 25 מה תלמוד לומר כו'. ומסיק וזו חבג את שכל
 26 החטאות קדומת עלתול הבאות עמו. אלמא
 27 משמע דאפילו ירבעם לא קריבו ויש לומר:
 28 דעבודת מירי נבמורע. ודוקא במצורע דהא דאמר
 29 אפילו ירבעם לא קריבה. משום דכתיב ביה הויה
 30 זאת חטאתי (ויקרא יד.) דהוי בעלמא. כדמובא
 31 בפרק קמא דענינות (הכא.) אבל בעלמא אפטרין
 32 ירבעם קריבה שפיר. אי נמי יש לומר: דלפי
 33 התמסקנא דהוה כשר. (פסחים טז.) נזאר. דקאמר:
 34 והירבעם נזאר בשם. משום דכתיב 'העלה -
 35 דמשמע שחעלה בבר. ומעתה ליעפינ בעלמא
 36 מניה מנבין אב: דמאוד דליל נזיל במצורע
 37 דרביעיהו קריבה - הוא הוה בעלמא.
 38 מלוח

קדושינן. ונתני מקודשת קתם. פי התם. אלא: רצתה - דאמרה "אין", לא רצתה -
 דאישתמיהה. וקא תני דאניה מקודשת. מאי מעמא? כוללה למימר: אין, שקלי, ורדי שקלי.
 ואלא קשיא תד קדשה בגול ובחכם ובגניבה, או שהחפץ סלע מניה וקדשה - מקודשת.
 אלא לאו שמע מינה: הא - דשדוה, הא - דלא שדוה. פי נח פנשהוה דרב אסי עילו דרבנן
 נלקטמיהו לשממתיהו. אמר להו תהוא מרבנן ורבי יעקב שמייה: הכי אמר רבי אסי אמר
 רבי מני: כשם שאין אשה נקנית בפחות משנה פרוטה, כך אין קרקע נקנית בפחות משנה
 פרוטה. אמרו ליה: והתניא: אף על פי שאין אשה נקנית בפחות משנה פרוטה! אמר להו: פי
 תניא תהוא - בחליפין. דתניא: קונין כבלי ואף על פי שאין בו שנה פרוטה. הדר רבין וקאמר, הא דאמר רב יהודה אמר שמואל:
 כל שאנו יודע בטוב גיטין וקדושין - לא תאז לו עסק עמהן. אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: וקשין לעולם יותר מיוז המבול,
 שנאמר 'אלה וכחש ורצח וגנב וגאף פרצו ודמים בדםם נגעו'. מאי משמע? דפרתגמם רב יוסף: מולדין גיטין מנשי חבריהו, חובין
 על חובין מוספין. וקתיב 'על פן האבל הארץ ואמלל פי יושב בה בחינת השדה ובעוף השמים וגם דגי הים יאספו וגו' ואילו
 כדור המבול לא נגזרה גזירה על דגים שבים, שנאמר 'מכל אשר בפרחהו מותו' ולא דגים שבים. ואילו תא - אפילו דגים שבים.
 ואימא עד דקבירי כוללהו? - לא סלקא דעתך. דכתיב 'כי מפני אלה אכלה הארץ'. - ואימא: אלה לחוד, והנך דתריהו?

כי אמרה לא הוה קדושין - בתמידי. שתקת מישתקת - ולא רצתה דקאמר - הכי
 קאמר: לא אמורה 'רועה אני'. לא כלום תיא - דהאי שתקת - משום דלא איכפת לה
 3 דהא. פי דפי - שתקתה דהכא לשתיקה דהתם. והם - גבי נכסי בפקדון. מעיקרא בתורת
 4 שמייה כבליהו. כי חדר אמר 'התקיש לו בר סבור': אי שריא ליה כו'. והלכך לא
 5 שדוהנה. ואלא אדא חטאי - משום דלא

איכפת לה. אבל גבי עיפאת - מעיקרא בתורת
 7 קדושין כבליהו. ונזי דרעפאת ליה בה שוה
 8 פרוטה, כי חדר אמר 'תקדוש הוא ביה ביה'
 9 אי לא נזחא לה - שדוהנה. דהא לא נתחייבה
 10 בשמירתה, ומולא שדוהנהו - שמע מינה
 11 נתרצת בקדושין. דינא נשיר - וידעה כיון
 12 ולא קבלה נטרותא עלה. אי שריא להו לא
 13 תחייב? לא שמעין לו - לא הוא אמר ליה ולא
 14 אדור משמו. חוה ליה - ואצרכו דינא. והושבי
 15 = 'מנילוהו' - גול - ולא הויה רמי. הפסן -
 16 ודיחב דמי. אבל לא נתרצו בעלים מעולם
 17 למכור. בירשין - שדרב בה קודם לה
 18 ונתרצהו לתקדש לו. דהתם בן שבת -
 19 משום דנזחא לה דהא. ניפא מקודשת סתם -
 20 ולא איצטרך לפלוני. ולמימר דכי אמרסי לו.
 21 אינה מקודשת. שאף הקנים ידעעם כי לא
 22 חתם - כדנתנא כהואי רלעיל: בשעת מתן
 23 מנת מקודשת. לא רצתה דאישתמיה -
 24 וקבליהו. ואפילו הכי אינה מקודשת. ורדיה
 25 שקלה. ולאזר מתן משעה. אפילו רצתה
 26 דאמרה 'אין' - לא מקדשה. דמעיקרא
 27 קבלתה בחובה. וכי חדר אמרה 'אין' - לא
 28 קודלה לא מרתי. ואלא קשיא תד כו'. מסקנא
 29 'דמנא תימרא' היא. לנקטמיהו לשממתיהו -
 30 שבעת לבית מדרשא ואמרה: כל שבמי
 31 נקניתה דהיא משוי - אימורה באוני חטאתי
 32 כדי לערפם. שלא ישתכחו. קונין - בחליפין
 33 'שלף איש עבדו' (רות ד.) חדר רבי וקאמר -
 34 כל שבמיתה דרבי אסי: הא דאמר רב יהודה כו'
 35 אמר רב אסי: עלך קשים לעולם ריינים המורים
 36 הוראה בעריות ואזנם כקאנין. יותר מוד
 37 המבול. מאי משמע - מהכא קשים לעולם -
 38 דקאי 'על כן האבל' איש. בדתגמם ור
 39 יוסף - דהוה בקי בתרגום נבאיים שתרומם עותן
 40 כן עזיאל. דהאי 'פרצו דמים בדםם נגעו'
 41 באשת איש קאי. פירו - כמו 'וכן פירך'
 42 (שמות א) - מולדין בניו. כי מפני אלה אכלה
 43 הארץ - בעלמא כתיב. מיהא עמעין מינה
 44 דאכל חדר דתניא 'על כן האבל' הוא 'אלה'
 45 חדר מתוך דקאי קמא דהא.
 46 מ

קדושינן. ונתני מקודשת קתם. פי התם. אלא: רצתה - דאמרה "אין", לא רצתה -
 דאישתמיהה. וקא תני דאניה מקודשת. מאי מעמא? כוללה למימר: אין, שקלי, ורדי שקלי.
 ואלא קשיא תד קדשה בגול ובחכם ובגניבה, או שהחפץ סלע מניה וקדשה - מקודשת.
 אלא לאו שמע מינה: הא - דשדוה, הא - דלא שדוה. פי נח פנשהוה דרב אסי עילו דרבנן
 נלקטמיהו לשממתיהו. אמר להו תהוא מרבנן ורבי יעקב שמייה: הכי אמר רבי אסי אמר
 רבי מני: כשם שאין אשה נקנית בפחות משנה פרוטה, כך אין קרקע נקנית בפחות משנה
 פרוטה. אמרו ליה: והתניא: אף על פי שאין אשה נקנית בפחות משנה פרוטה! אמר להו: פי
 תניא תהוא - בחליפין. דתניא: קונין כבלי ואף על פי שאין בו שנה פרוטה. הדר רבין וקאמר, הא דאמר רב יהודה אמר שמואל:
 כל שאנו יודע בטוב גיטין וקדושין - לא תאז לו עסק עמהן. אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: וקשין לעולם יותר מיוז המבול,
 שנאמר 'אלה וכחש ורצח וגנב וגאף פרצו ודמים בדםם נגעו'. מאי משמע? דפרתגמם רב יוסף: מולדין גיטין מנשי חבריהו, חובין
 על חובין מוספין. וקתיב 'על פן האבל הארץ ואמלל פי יושב בה בחינת השדה ובעוף השמים וגם דגי הים יאספו וגו' ואילו
 כדור המבול לא נגזרה גזירה על דגים שבים, שנאמר 'מכל אשר בפרחהו מותו' ולא דגים שבים. ואילו תא - אפילו דגים שבים.
 ואימא עד דקבירי כוללהו? - לא סלקא דעתך. דכתיב 'כי מפני אלה אכלה הארץ'. - ואימא: אלה לחוד, והנך דתריהו?

מלוא הכתובה בתורה - פירושו: שנתקבצו קרובות, ופרוין הובן, וערכין ונוקין, שלא היו יודעים עניני תימנות הללו אם לא שנתקבצה בתורה פירושם. אבל מלוא, כגון שלוח ל מעות בלא שטר, אף על גב דכתיב 'האיש אשר נטשה בר' - לא חשיב כתובה בתורה, כיון שאין עריך לפרש בתורה שיעור תמימה, ודפשיטא; מה שהוא לוח - עריך לפירוט.

אמר רב פפא הלואת מלוה על מה נזבחו מן הורשין דשיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן הלוקחת דלית ליה קלא - הימנה דביעילי עמי פשוטי (בבא בתרא קט"א). קאמר רב פפא גוסייה מלוה על פה גובה מן הורשנים - שלא הנוגל דלית בני לוקין, ואינו גובה מן הלוקחות - דשיעבודא לא דאורייתא ואומר רבני הנגלא; דבא מירי במלוה המתובה בתורה, כגון נזקין וערכין וקרבן, דאמר ליעיל דשיעבודא דאורייתא, ולא שייך עימא עימא דנעילת דלית דלענין הורשנים עשאום כמלוה בשטר, ולענין הלוקחת לא עשאום כמלוה בשטר. אבל היום - במלוה על פה שאינה כתובה בתורה, כגון שלוחה מעת בלא שטר. **אלא** מוחת עליו מנגל - תימנה דבפיק אביי. מיתת' (סנהדרין ג"א) מערכין קרא באשת אב ובשאר עריות שאסורות בין מהמים בין לאחר מיתה, ובפיק רבא על יבמת' (ביבמות ה"א, ה"ב) מציר קרא ביבמה שיש לה בנים דאסורה לאחר מיתה הבעל, ודבא מעריך קרא לחידי אשת איש לאחר מיתת בעלה ויש לומר דאדריי שראינו שהתיר הכותב אשת איש לאחר מיתת בעלה, כדדרשנין בשמעתין - אינמריך קראי דרומה ליעיל עריות לאחר מיתה, וכל נזקין אסורין איש שותיהי הכותב. **לכבלי** עלמא בעשה - אומר רבנו יודקא דבאיב עשה באשת איש, כגון 'רובק באשתי' (בבא מציעא ב') ולא באשת חבירו. תימנה דלא ילפינן שותיהי מיתה חזק ומקום מגט; ומה שגט שאינו מתיר ליבם בשום ענין, אפילו אין לה בנים - מתיר לעלמא בכל ענין, מיתה שמתרת כהן שאין לה בנים - ואינו עדי שותיהי לעלמא בכל ענין. **מדאמר** רחמנא אלמנה לכהן גדול ואם ותימה: רחמנא הכי כותב רחמנא אלמנה לכהן גדול ואם אלמנה לכהן גדול אסורה אפילו בשדוא יבם, אמר לכבלי עלמא - שריא ליבמת. אבל גוסייה אימא לך דראשה לאוחר מיתה גמי אסורה לכבלי עלמא שלא במקום יבוסו ויש לומר: אם כן הוה ליה למיכתב האי קרא 'אלמנה ונרשאה חוללה' כפירשטי בימין. **הדא** היבם לא איקרי אחר - תימנה דגבי שדא אחתה אמרינן לקטן (ז"ב) איבם איקרי אחר, דקאמר: אם מבר את השדה לאיש אחר - ואחיו הוי בבבלו ויש לומר: דלא גמייר דאסורה שדורב לכל אדם - וחי יבם לכל אחר, אבל הכא דבי למסור דמתורת ליבם דוקא - אם כן דהוי יבם אחר דוקא.

מי כתיב ופריצו - ומוסיף על ענין ראשון, וניקח על כן אבולא מילתא. פריצו כתיב - ומילתא באפי נפשתי היא, ועלה לתורה כתיב 'על כן תאבלי', ואשה - וילדת, והוא שהפרישתה מהמים - ואשמעינן דקריבה לאוחר מיתה, אבל לא הפרישתה - לא ואשמעינן גאן לכופ את הורשין להקריבה, שלא נתחייבו הכתובים - קבבר - ולא האומר רבנן כסברי משתעבדו על דבר המנוול על דעת. **לאו דאורייתא** הוא - לומר דנבסויה דאינש ערכין ביה משתעבדו כדתי עבר, ודוה מלוה על פה ומלוה של שטר שוין, אלא מלוה בשטר שהוא שיעבוד, דבכתב ליה זכסיי אחראי לך - משתעבדו, מלוה על פה - לא משתעבדו, ורב **אמר** כ"ו - ודא גמי לוקיטרינו לשמעתיה אמרוהו רבתי, ומא פליגי בה חייא ויטא - הני אמוראי פשידיה, שמואל ורבי יוחנן, אינה נזבחה מן הורשין - דשיעבודא לאו דאורייתא, וכל שכן מן הלוקחות, אבל מלוה בשטר הוא עצמו שיעבוד, דבכתב ליה 'כל נכסיי דאית לי אחראיך לטריא ענין', דלאו מילת הכתובה בתורה - אלי חותל ענין זוכב גאן מנת חבלה, אלא מעסיקי מעשה עצמו, אבל כדך - ויולדת, המצת בשטר, דלית ליה קלא - ואיהו דאפסיד אנפשיה, ואף על גב דשיעבודא דאורייתא - עבד רבנן תקנתא ללוקח דלא הוה ידיע, **כתיב** וכתב לה ספר כריתות - וגו' וזהוהי לאיש אחר, - וזהו שיי' לה - כשאינו בעולם נפטרה הימנו, שהרי בו היתה קשורה, והיא עריות - כגון אשת אביו וכלתו ואחר אביו, שעל ידי קדושיה היתה נאסר לקרובו, ובשמות הבעל לא שרו להו, שאסורות לקרובו לעולם, **לכבלי** ויעשה כעשה - וינאה ויהיה לאיש אחר על פי נזקתין ולא על ידי מיתה, דירשלתה - לכו ולא לאחירת משמע, ולאוי הבא מכלל עשה - עשה, האי עשה מאי עבדיתה - שדא הוא עומד בפניה, ואסור לה וכתב שבה פקטי, **אי** אינה נזבחה בעל כ"ו אי לא אינה - דאשמעינן קרא דאין מיתה משלחה, תקיפא כפולתא כפולתא - ולא אינמריך למיכתב לאו ככהן גדול, אלמפי לא - לשון קשיא והוא וכו' לא דבר הוה אן כן? אפיקתה - מיתה הבעל מוחיב מיתת בית דין, ואוקומהו באיסור עשה. **מעיקרא** - קודם פרויגן, ואסור גניזה - כדאמרין, דכתיב 'לא תגזר', פריקניו מעילה לית בהו - ומתרינן לאביהו לכל אדם, ואסורי גניזה, דאמרין בבבבזות (ט"א) 'ותבזח' - ולא גיזה, 'בשר' - ולא חלב, ודריש ליה בפסולי המוקדשין לאוחר פרויגן, איקש מיתה לירושין כ"ו - והאי דלא יליף ליה ממשנתמו דקרא דכתיב בתרייה 'לא יוכל בעלה הראשון כ"ו' והא לאוחר שרי - משום דאיבא למפך כדלעיל: לזה בלאו, ולכבלי עלמא בעשה.

מי כתיב ופריצו - ומוסיף על ענין ראשון, וניקח על כן אבולא מילתא. פריצו כתיב - ומילתא באפי נפשתי היא, ועלה לתורה כתיב 'על כן תאבלי', ואשה - וילדת, והוא שהפרישתה מהמים - ואשמעינן דקריבה לאוחר מיתה, אבל לא הפרישתה - לא ואשמעינן גאן לכופ את הורשין להקריבה, שלא נתחייבו הכתובים - קבבר - ולא האומר רבנן כסברי משתעבדו על דבר המנוול על דעת. **לאו דאורייתא** הוא - לומר דנבסויה דאינש ערכין ביה משתעבדו כדתי עבר, ודוה מלוה על פה ומלוה של שטר שוין, אלא מלוה בשטר שהוא שיעבוד, דבכתב ליה זכסיי אחראי לך - משתעבדו, מלוה על פה - לא משתעבדו, ורב **אמר** כ"ו - ודא גמי לוקיטרינו לשמעתיה אמרוהו רבתי, ומא פליגי בה חייא ויטא - הני אמוראי פשידיה, שמואל ורבי יוחנן, אינה נזבחה מן הורשין - דשיעבודא לאו דאורייתא, וכל שכן מן הלוקחות, אבל מלוה בשטר הוא עצמו שיעבוד, דבכתב ליה 'כל נכסיי דאית לי אחראיך לטריא ענין', דלאו מילת הכתובה בתורה - אלי חותל ענין זוכב גאן מנת חבלה, אלא מעסיקי מעשה עצמו, אבל כדך - ויולדת, המצת בשטר, דלית ליה קלא - ואיהו דאפסיד אנפשיה, ואף על גב דשיעבודא דאורייתא - עבד רבנן תקנתא ללוקח דלא הוה ידיע, **כתיב** וכתב לה ספר כריתות - וגו' וזהוהי לאיש אחר, - וזהו שיי' לה - כשאינו בעולם נפטרה הימנו, שהרי בו היתה קשורה, והיא עריות - כגון אשת אביו וכלתו ואחר אביו, שעל ידי קדושיה היתה נאסר לקרובו, ובשמות הבעל לא שרו להו, שאסורות לקרובו לעולם, **לכבלי** ויעשה כעשה - וינאה ויהיה לאיש אחר על פי נזקתין ולא על ידי מיתה, דירשלתה - לכו ולא לאחירת משמע, ולאוי הבא מכלל עשה - עשה, האי עשה מאי עבדיתה - שדא הוא עומד בפניה, ואסור לה וכתב שבה פקטי, **אי** אינה נזבחה בעל כ"ו אי לא אינה - דאשמעינן קרא דאין מיתה משלחה, תקיפא כפולתא כפולתא - ולא אינמריך למיכתב לאו ככהן גדול, אלמפי לא - לשון קשיא והוא וכו' לא דבר הוה אן כן? אפיקתה - מיתה הבעל מוחיב מיתת בית דין, ואוקומהו באיסור עשה. **מעיקרא** - קודם פרויגן, ואסור גניזה - כדאמרין, דכתיב 'לא תגזר', פריקניו מעילה לית בהו - ומתרינן לאביהו לכל אדם, ואסורי גניזה, דאמרין בבבבזות (ט"א) 'ותבזח' - ולא גיזה, 'בשר' - ולא חלב, ודריש ליה בפסולי המוקדשין לאוחר פרויגן, איקש מיתה לירושין כ"ו - והאי דלא יליף ליה ממשנתמו דקרא דכתיב בתרייה 'לא יוכל בעלה הראשון כ"ו' והא לאוחר שרי - משום דאיבא למפך כדלעיל: לזה בלאו, ולכבלי עלמא בעשה.

איקרי "אחר", ועוד כתיב: "וישנאה האשה והאחרון וכתב לה ספר כריתות... ואי כי מות האיש והאחרון; ואיתקש מיתה לירושין; מה ירושין - שריא וגומרת, אף מיתה וגומרת. והכתובה נקנית בכביאה כ"ו". כביאה מנלן? - אמר קרא: **מב"ה**

דא

דא

הייליה דרבי ירמיה מן הדא: ועוד אמר רבי ליעזר: עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית, ואומר: "מיפן אני אוכל למחר". לא אמר אלא בשביעית, הא שאר שני שבוע – לא.

מה עבד ליה רבי יוסי? להחזירו למקומו אי אתה יכול, שהוא עושה מוקצה. לפיכך נמבל.

מתניתא פליגא על רבי יוסי! אין עראי לשבת! פתר לה: ובלבד דבר שיש לו מוקצה.

על דעתיה דרבי ירמיה לא שנייא, היא דבר שיש לו מוקצה, היא דבר שאין לו מוקצה.

רבי מנא בעי: היתה צלוהית מליאה ונתונה בין פצים לחבירו – נמבלה? או מאחר שהיא נתונה במקום שלא נגמרה מלאכתו – לא נמבלה?

עד היכן? רבי יודה בר פזי, רבי סימון בשם רבי יוסי בר הנינא: עד כדי שיהא נתון ידו לתוכה והיא נכוית. הפל מודים.

[דף ו' ע"א]

בכלי שני – שהוא מותר. מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני? אמר רבי יוסי בי רבי בון: כגון – היד שולטת, וכגון – אין היד שולטת.

אמר רבי יונה: כגון וכגון אין היד שולטת. אלא עשו הרחקה לכלי ראשון, ולא עשו הרחקה לכלי שני.

אמר רבי מנא: ההין פינכא דאוריזא – מסייע לאבא. ההין פינכא דגריסא – מסייע לאבא. דאת מפני ליה מן אתר לאתרי, ועד כדון הוא רתח.

מהו ליתן תבלין מלמטון, ולערות עליהן מלמעלן? רבי יונה אמר: אסור, ועירווי – בכלי ראשון הוא.

הייליה דרבי יונה מן הדא: אחד שבישל בו, ואחד שעירה לתוכו רותח. וכא הוא אמר הכין.

אמר רבי יוסי: תמון – כלי הרם בולע. תבלין – אינן מתבשלין.

התיב רבי יוסי בי רבי בון: והתני: אף בכלי נחושת כן! אית לה מימר כלי נחושת בולע?

מהו לערות עם תקילוח? אמר רבי חנינה בריה דרבי הלל: מהלוקת רבי יונה ורבי יוסי.

רבי יצחק בר גופתה בעי קומי רבי מנא: עשה כן בשבת – חייב משום מבשיל? עשה כן בכשר וחקל – חייב משום מבשיל? אמר ליה: כפי דאמר רבי זעירא: אינו חלום ברור? כל שהאור מחלף

תחתיו, וכא, אינו תבשיל ברור? כל שהאור מחלף תחתיו.

על דעתיה דרבי יודה, מלח – בציר. יין – כחומין.

הלכה ה' מתני' העגול – משניחליקנו.

מחליקין בתאנים ובענבים ושל טבל. רבי יהודה אומר.

המחליק בענבים – לא הוכשר העיגול. רבי יהודה אומר: הוכשר.

וגרונרות – משידוש. ומגורה – משיעגל.

היה דש בחבית ומעגל במגורה, נשברה החבית, ונפתחה המגורה – לא יאכל מהן עראי. רבי יוסי מתיר.

גמרא חנניא בריה דרבי יסא אומר: מה פליגין רבי יהודה ורבנן? בטבל שנמבל מדבריהן, אבל טבל שנמבל דבר תורה – אוף רבנן מודיי.

רבי מנא אומר לה סתם. רבי אבין בשם רבי יוחנן. רבי יודן בדעתיה, ורבנן בדעתון. דתני: זית שפיצעו בידיים מסואבות – לא

[דף ו' ע"ב] הוכשרו. לסופגן במלח – הוכשרו. לידע יש בו מים – לא הוכשרו. רבי יודן אומר: הוכשרו. רבנן אמרין: במימיו הוא בודק. רבי יהודה אומר: בגופו הוא בודק.

והבא, רבנן אמרין: במימיו הוא מחליק. רבי יודא אומר: בשיש שלו הוא מחליק.

רבי אומר לרבי שמעון בריה: עלה והבא לנו גרונרות מן החבית. אומר ליה: ואינו אסור משום מוקצה? אומר ליה: ואדיין את לזו? אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד. אומר רבי שמואל בר סיקרטאי: מפני שהן מסריחות בגתיים.

רבי זעירא בעי קימי רבי יסא: לא מסתברא באילין פיצוליי תוה עובדא? אומר ליה: אוף אנא סבר כן. אתא רבי יוסי בי רבי בון, רבי יצחק בר ביסנא בשם רבי יוחנן: באילין פיצולייא תוה עובדא. אומר ליה: אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד.

רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו: הדיא דתימא לעניין שבת. אבל לעניין מעשרות כל הדברים יש להן מוקצה.

אמר רבי: מתניתא אמרה כן! גרונרות – משידוש. ומגורה – משיעגיל

אמר רבי יוחנן: דברי שונה ראשון – לא התחתון צריך לעליון, ולא העליון צריך לתחתון. דברי שונה אחרון – [התחתון] צריך לעליון, ולא העליון צריך לתחתון.

אמר רבי לעזר: דרבי מאיר היא! דלא תסבור מימר: סתמא ורבי יוסי היא – הלכה כסתמא. לפום כן צריך מימר: דרבי מאיר היא! דרבי מאיר ורבי יוסי – הלכה כרבי יוסי.

הדרן עלה כולל אמרו

פֶּרֶק שֵׁנִי

הַלְכָה א' מַתְנִי' הִיָּה עוֹבֵר בְּשׁוּק, וְאָמַר: "מָלוּ לָכֶם תְּאֵנִים" – אוֹכְלֵינּוּ וּפְטוּרֵינוּ. לְפִיכָּה, אִם הִכְנִיסוּ לְכַתִּיבָהּ –

[דָּף ז' ע"א]

מִתְקַנְיָם וְדָאֵי. "מָלוּ וְהִכְנִיסוּ לְכַתִּיבָכֶם" – לֹא יֵאכְלוּ מִהֶם עֲרָאֵי. לְפִיכָּה, אִם הִכְנִיסוּ לְכַתִּיבָהּ – אֵינָם מִתְקַנְיָם אֲלָא דְמֵאֵי.

הָיוּ יוֹשְׁבֵינּוּ בְּשַׁעַר אוֹ בְּחִנּוּת, וְאָמַר: "מָלוּ לָכֶם תְּאֵנִים" – אוֹכְלֵינּוּ וּפְטוּרֵינוּ, וּבַעַל הַשַּׁעַר וּבַעַל הַחֲנוּת – חַיִּיבִים. רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר עַד שֵׁיחֻזִּיר אֶת פְּנָיו, אוֹ עַד שִׁישְׁנָה מְקוֹם יוֹשִׁיבָתוֹ.

גְּמָרָא הִיָּה עוֹבֵר בְּשׁוּק בּוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר: דְּרַבִּי מֵאִיר הִיא! דְּרַבִּי מֵאִיר אָמַר: אֵין מִתְנָה כְּמִכָּר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: דְּכָרִי הַכֵּל הִיא! אִישְׁאֲלִית לְאֵילֵינוּ דְּבִי רַבִּי יַנְאִי, וְאָמַרְתִּי: נְהִיגִין הַוִּיגִין וְהַבִּין אֵילֵינוּ לְאֵילֵינוּ בְּחַקְלָא, וְאָכְלֵינוּ וְלֹא מִתְקַנְיָנוּ. מִי כְּדוּן? כְּמֵאֵן דְּאָמַר: מֵאֵילֵינוּ קִיבְלוּ עֲלֵינוּ אֶת הַמַּעֲשֵׂרוֹת. מִתְנִיתִינוּ – בְּמִקּוֹם שָׂרׁוּב מְכַנְסִין לְפִתִּים. אֲבָל בְּמִקּוֹם שָׂרׁוּב מְכַנְסִין לְשׁוּק – אֵינָן מִתְקַנְיָנוּ אֲלָא דְמֵאֵי.

אִם בְּמִקּוֹם שָׂרׁוּב מְכַנְסִין לְפִתִּים, כְּדָא תְּנִינָן: "מָלוּ וְהִכְנִיסוּ לְכַתִּיבָכֶם" – לֹא יֵאכְלוּ מִהֶן עֲרָאֵי מִכִּינּוּן שְׁאָמַר: "מָלוּ וְהִכְנִיסוּ" – כְּמִי שְׁאָמַר: "מָלוּ וְאֲנִי מַעֲשֵׂר עַל יָדֶךָ". אֲבָל בְּמִקּוֹם שָׂרׁוּב מְכַנְסִין לְשׁוּק – אֵינָן נִאֲמָן לִזְמַר לוֹ: "עִישְׁרֵתִי". וְאֵינָן נִאֲמָן לִזְמַר לוֹ: "לְתוֹךְ בֵּיתִי אֲנִי מְכַנְסִין". נִתֵּן לוֹ דְּכָר מְרׁוּבָה, אֲפִילוּ אָמַר לוֹ: "מָלוּ וְאָכֹל" – כְּמִי שְׁאָמַר לוֹ: "מָלוּ וְהַכְּנִסוּ".

נִתֵּן לוֹ דְּכָר שְׁאֵינּוּ דְּכָרׁוּ לְהֵיאָכֵל הֵי, אֲפִילוּ אָמַר לוֹ: "מָלוּ וְאָכֹל" – כְּמִי שְׁאָמַר לוֹ: "מָלוּ וְהַכְּנִסוּ". הִיָּה אָדָם גְּדוֹל וְאֵין דְּרַבּוֹ לִזְכֹּל בְּשׁוּק, וְאָמַר לוֹ: "מָלוּ וְאָכֹל" – כְּמִי שְׁאָמַר לוֹ: "מָלוּ וְהַכְּנִסוּ".

הָיוּ שְׁנַיִם, לָזָה אָמַר לוֹ: "מָלוּ וְאָכֹל" וְלָזָה אָמַר לוֹ: "מָלוּ וְהַכְּנִסוּ", זֶה שְׁאָמַר לוֹ מָלוּ וְאָכֹל – פְּטוּר. וְזֶה שְׁאָמַר לוֹ מָלוּ וְהַכְּנִסוּ – חַיִּיב. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: וְלֹא מִתְנִיתָא הִיא? אוֹכְלֵינוּ וּפְטוּרֵינוּ, וּבַעַל הַשַּׁעַר וּבַעַל הַחֲנוּת חַיִּיבִין! אָמַר רַבִּי יוֹנָה: דְּכָרִי הַכֵּל הִיא, כָּאֵן – בְּדֵמֵאֵי.

[דָּף ז' ע"ב] כָּאֵן – בְּדֵמֵאֵי.

"צֵא וְלָקוּט לָךְ עֵשְׂרִים תְּאֵנִים מִשְׁלִי, וְאֲנִי מְמַלֵּא כְּרִיסִי מִשְׁלֶךְךָ" הַמְּמַלֵּא אֶת כְּרִיסוֹ – פְּטוּר, וְהָאוֹכֵל כְּמִנְיָין – חַיִּיב.

רַבִּי בּוֹן בַּר חִיָּה כְּעֵי קוּמֵי רַבִּי זְעִירָא: וְאֵין אָדָם אוֹכֵל אַחַת אַחַת בְּרִשׁוֹת הַכֵּל וּפְטוּר? אָמַר לֵיהּ: אֵינָן! וְהָכָא לָמָּה הוּא חַיִּיב? אָמַר לֵיהּ: כְּמִצְרָף. אִם כְּמִצְרָף, אֲפִילוּ הַמְּמַלֵּא אֶת כְּרִיסוֹ – יֵהָא חַיִּיב.

וְאִינוּ אֲמֹר מִשּׁוּם תְּלִיפִין? אָמַר רַבִּי שִׁימִי: אֵין לֹו תְּלִיפִין, שְׁלֹא נִתְּכַוֵּינן הָאִישׁ הַזֶּה אֲלָא לְהַגִּים אֶת לְבוֹ שְׂיֵאכֹל.

”צֵא וּלְקוּט לֶךְ עֲשֵׂרִים תֵּאָנִים מִשְׁלִי” – אוֹכֵל בְּדַרְכוֹ וְהוּא פְטוּר. ”צֵא וּמִלֵּא אֶת הַכֶּלְכֶּלֶה” לֹא יֵאכֹל עַד שְׂעִישֵׁר. בְּמַה דְּבָרִים אָמֹרִים?? בְּעַם הָאֶרֶץ. אֲכָל בְּחֶבֶר – אוֹכֵל וְאִינוּ צְרִיף לְעִישֵׁר; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר: בְּמַה דְּבָרִים אָמֹרִים? בְּעַם הָאֶרֶץ. אֲכָל בְּחֶבֶר – מִתַּנְן וְדַאי, שְׁלֹא נִחְשְׁדוּ חֲבָרִים לְתֵרוֹם שְׁלֹא מִן הַמוֹקֵף.

אָמַר רַבִּי: רֹאֵה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי מוֹדְבְרֵי רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל. מוּטָב שְׂיִתְרֹמוּ שְׁלֹא מִן הַמוֹקֵף, וְלֹא לְהֵאכִיל לְעַמֵּי הָאֶרֶץ מְבָלִים!

אָמַר רַבִּי וְעִירָא: מוֹדְבְרֵי שְׁנֵיהֶם, אֶפִּילוּ חֶבֶר שְׂשִׁילַח לְחֶבֶר – צְרִיף לְעִישֵׁר.

הוּזַן בְּעֵינֵי מִימֹר: מֵאַן דְּאָמַר שְׁלֹא נִחְשְׁדוּ חֲבָרִים לְתֵרוֹם שְׁלֹא מִן הַמוֹקֵף, וְזֶה חֶבֶר – צְרִיף

[דף ח' ע"א]

הוּא לְעִישֵׁר. וּמֵאַן דְּאָמַר: מוּטָב שְׂיִתְרֹמוּ שְׁלֹא מִן הַמוֹקֵף וְלֹא לְהֵאכִיל לְעַמֵּי הָאֶרֶץ מְבָלִים, וְזֶה חֶבֶר – צְרִיף הוּא לְעִישֵׁר.

רַבִּי יוֹנָה בְּעֵי: הֲכֵא אֶתְּ עֶבֶד לִיהִי חֶבֶר, וְהֲכֵא אֶתְּ עֶבֶד לִיהִי עִם הָאֶרֶץ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בָּאֵן וְכֵאֵן – עִם הָאֶרֶץ הוּא, אֲלָא בְּשִׁבִיל אֶחָד שֶׁהוּא מִתַּנְן, הוּא נִקְרָא חֶבֶר.

רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי שִׁשְׁתִּי, רַבִּי לְעֶזֶר בִּי רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי אֲבִין: הָאוֹמֵר לְחֶבֶר: ”אֲנִי מַעֲשֵׂר עַל יָדְךָ” – אִינוּ צְרִיף לְעִמוּד עִמּוֹ. תַּמָּן תַּנְיִנֵי, נִתְּנוּ בְּאֵילָן, לְמַעַלְהָ מַעֲשֵׂרָה טְפָחִים – אִינוּ עִירוּב. לְמַטָּה מַעֲשֵׂרָה טְפָחִים – הָרִי זֶה עִירוּב. אָמַר רַבִּי לְעֶזֶר: וְצְרִיף לְעִמוּד עִמּוֹ. וְהֲכֵא אֶתְּ אָמַר חֲכִיזִין? אָמַר רַבִּי הִיִּיהִי בֵּר אֲדָא: בָּאֵן – בְּגִדּוּל, בָּאֵן – בְּקַטָּן.

רַבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רַבִּי חֲנַיְנָא: אֶפִּילוּ תִימֹר: בָּאֵן וְכֵאֵן בְּגִדּוּל, בָּאֵן וְכֵאֵן בְּקַטָּן, תַּמָּן – בְּאוֹמֵר לֹו: ”אֲנִי (מַעֲרַב) מַעֲשֵׂר עַל יָדְךָ”. בְּרַם הֲכֵא – בְּאוֹמֵר לֹו: (עִישֵׁר) עֶרַב עַל יָדִי.

הֲדָא יִלְפָא מִן הַחֵיבָא, וְהֵיכֵא יִלְפָא מִן הֲדָא. הֲדָא יִלְפָא מִן הַחֵיבָא, בְּאוֹמֵר לֹו: ”אֲנִי מַעֲרַב עַל יָדְךָ” – שְׂאִינוּ צְרִיף לְעִמוּד עִמּוֹ. וְהֵיכֵא יִלְפָא מִן הֲדָא בְּאוֹמֵר לֹו: ”עִישֵׁר עַל יָדִי” – שֶׁהוּא צְרִיף לְעִמוּד עִמּוֹ.

”צֵא וּלְקוּט לֶךְ עֲשֵׂרִים תֵּאָנִים מִשְׁלִי” – אוֹכֵל וְהוּלֵךְ וְהוּא פְטוּר. ”צֵא וּמִלֵּא אֶת הַכֶּלְכֶּלֶה” – רַבִּי אוֹמֵר: אוֹמֵר אֲנִי, שֶׁהוּא צְרִיף לְתֵרוֹמוֹת לֹו אֶת הַכֶּלְכֶּלֶה. וְכַמָּה הוּא שִׁיעוּר הַכֶּלְכֶּלֶה? רַבִּי שְׁמוּאֵל בֵּר נִחְמוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: סַתָּם בְּלִכְלָה

[דף ח' ע"ב] אֶרְבַּעַת קַבִּין, וּגְדוּלָה – סַתָּה. וְקַטָּנָה – שְׁלוֹשֶׁת קַבִּין.

רבי יונה בעי: למעשרות איתאמרת, או למדת הדין? אין תימר: למעשרות איתאמרת – כל שכן למידת הדין! אין תימר: למידת הדין איתאמרת, הא למעשרות – לא. רבי יוסי, פשיטא ליה, למעשרות איתאמרת, כל שכן למידת הדין!

[דף ט' ע"א]

הדא אמרה: שביתו מוכל לו, אכל לא לאהרים.

אמר רבי לעזר: רבי יודה ורבי נחמיה – שניהם אמרו דבר אחד! דתנינן תמן: רבי נחמיה אומר: כל שאין אדם בוש מלוכל בתוכה – חייבת.

אמר רבי יוסי: הוינן סברין מימר: מה פליגין רבי נחמיה ורבינן? בהצר שהוא בוש לוכל בכולה, הא מקצתה בוש, ומקצתה לא בוש – לא. מן מה דאמר רבי לעזר: רבי יהודה ורבי נחמיה שניהם אמרו דבר אחד: הדא אמרה: מקום שהוא בוש – פטור, מקום שאינו בוש – חייב.

אמר רבי יוחנן: דברי רבי יהודה, עשו אותו פיהור שהוא נאטה לחצר.

על דעתיה דרבי יוחנן – באוכל אחת אחת, ובאוכל ברשות הכל, ובמשייר. על דעתיה דרבי לעזר – אפילו אינו אוכל אחת אחת, אפילו אינו אוכל ברשות הכל, ולא שייר.

הַלְכָה ב'

מתני' הפעלה פירות מן הגליל ליהודה, או עולה לירושלים – אוכל עד שהוא מגיע למקום שהוא הולך, וכן בחזרה.

רבי מאיר אומר: עד שהוא מגיע למקום השכיתה.

הרוכלין הפחזרין בעירות – אוכלין עד שמוגיעין למקום הלינה. רבי יהודה אומר: הבית הראשון – הוא ביתו.

גמרא פירות שלקטן שלא לצורך השבת, וקדשה עליהן השבת – רבי יוחנן אומר: השבת מובלת. רבי שמעון בן לקיש אומר: אין השבת מובלת.

מתביב רבי שמעון בן לקיש לרבי יוחנן: על דעתך דתימר: השבת מובלת, והתנינן: הפעלה פירות מן הגליל ליהודה, או עולה

[דף ט' ע"ב] לירושלים, אוכל עד שהוא מגיע למקום שהוא הולך, וכן בחזרה. ותני עלה: אפילו לן, אפילו שבת!

אמר ליה: ברוצה לשבות. תדע לך שהוא כן, דתני עלה: אפילו שבת בשני. ויש שכיתה בשני? אלא ברוצה לשבות, אף הכא ברוצה לשבות.

הכל מודים בלינה שאינה טובלת. מה בין לינה מה בין שבייתה? אדם מוגלג בלינה, ואין אדם מוגלג בשבייתה. בכל מקום אדם לו, ואין אדם שובת בכל מקום.

תני: מעשה ברבי יהושע שהיה מהלך אחר רבן יוחנן בן זכאי לבני חיל, והיו בני אותן העיירות מביאין להם פירות. אמר להן רבי יהושע: אם לנו כהן – אנו תיבין לעשר, ואם לאו – אין אנו תיבין לעשר. אמר רבי זעירא: רבי יהושע – דעתו נקיה.

אמר ליה רבי מנא: וכל עמא שמייה? אלא רבי יהושע דלויייתה שכיחא ליה, הוי דו אמר: הלינה טובלת. ושאר בני אדם דלית אלויייתה שכיחא לון – אין לינה טובלת.

והתנינן: רוכלים הפחזירין בעיירות – אוכלין עד שהן מוגיעין למקום הלינה! מהו מקום הלינה? ביתו.

רבי שמעון בן לקיש אמר בשם רבי הושעיה: כגון אילין דכפר חנניה, דנפקין וסחרין ארבע וחמש קורין ועילין דמיבין בבתיהון.

תני רבי הלפתא בן שאול: רוצה הוא אדם לפלח עסקיו בבית הראשון שהוא פוגע בו וללון שם.

הלכה ג'

מתני' פירות שתומן עד שלא נגמרה מלאכתו, רבי ליעזר אוסר מלוכל מהן עראי. והכמים מתירין. הויז מכללת התאנים.

כללת תאנים שתומה, רבי שמעון מתיר. והכמים אוסרים.

האומר לחבירו: "הילך איסר זה ותן לי בו חמש תאנים" – לא יאכל עד שיעשר; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אוכל אחת אחת ופטור. ואם צירף – חייב.

אמר רבי יהודה: מעשה בגינת וורדים שהיתה בירושלים, והיו תאיניה נמכרות משלש ומארבע באיסר, ולא הפרישו ממנה תרומה ומעשר מעולם.

גמרא מה נן קיימין? אם בכלללה של תאנים – דברי הכל אמור! אם בזיתים על השמן, וענבים על היין – דברי הכל מותר! אלא פי נן קיימין, בתמרים והוא עתיד לדורסן, ובגרוגרות והוא עתיד לדושן. רבי ליעזר אומר: תרומה טובלת בפירות שלא נגמרו מלאכתן, ורבנן אמרין: אין תרומה טובלת בפירות שלא

[דף י' ע"א]

נגמרו מלאכתן.

ראשון מהו שַׁיטְבוֹל? מה נזן קְיִימוּן? אם בְּכָדִי שְׁנַתְמַרְחָה – דְּבָרֵי הַכֵּל אָסוּר! אם בְּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שְׁהַקְדִּימוֹ בְּשַׁבָּלִין – דְּבָרֵי הַכֵּל מוֹתֵר! אֲלֵא כִּי נִזְן קְיִימוּן, בְּתַמְרִים וְהוּא עֵתִיד לְדוֹרְסָן, בְּגִרְזָנוֹת וְהוּא עֵתִיד לְדוֹשָׁן, וְהַפְרִישׁ מִהֶן תְּרוּמָה גְדוּלָה, וְנִמְלָךְ לְהַנְיָחֵן כְּמוֹת שֶׁהוּן, וְעֵבֶר וְהַפְרִישׁ מִהֶן רֵאשׁוֹן, אֵינן תֵּימֵר לְמַפְרַע נִטְבְּלוּ – תְּרוּמָה שֶׁהִיא טוֹבְלָתָהּ. וְאֵינן תֵּימֵר מִיָּזֵן וְלָבֵא – רֵאשׁוֹן הוּא שֶׁהוּא טוֹבֵל.

הַלּוֹקֵחַ תְּמָרִים וְהוּא עֵתִיד לְדוֹרְסָן, גִּרְזָנוֹת וְהוּא עֵתִיד לְדוֹשָׁן – אָסוּר לֹכֵל מִהֶן עָרָא, וּמִתְקַנָּן דְּמָאֵי, דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אוֹכֵל מִהֶן עָרָא, וּמִתְקַנָּן וּדְאֵי, דְּבָרֵי רַבֵּי יוֹסִי. רַבֵּי הִילָא, רַבֵּי לְעֶזֶר בְּשֵׁם הִילְפֵיִי, אָמַר רַבֵּי יוֹנָה: אֲשַׁכְּחוּן כְּתוּב בְּפִינְקִסְיָה דְּהִילְפֵיִי, אוֹכֵל מִהֶן עָרָא, וּמִתְקַנָּן דְּמָאֵי. וְקָשְׁיָא, אִם אוֹכֵל מִהֶן עָרָא – מִתְקַנָּן וּדְאֵי! אִם מִתְקַנָּן דְּמָאֵי –

[דף י' ע"ב]

יְהֵא אָסוּר לֹכֵל מִהֶן עָרָאִי! רַבֵּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבֵּי הִילָא: אוֹכֵל מִהֶן עָרָא – מִשּׁוּם דְּבָר שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֻאכְתָּו. וּמִתְקַנָּן דְּמָאֵי – מִתּוֹךְ שִׁידוּעַ שְׁבִיתוֹ טוֹבֵל, אִף הוּא מַפְרִישׁ תְּרוּמָה מִשְׁעָה רֵאשׁוֹנָה.

אָמַר רַבֵּי לְעֶזֶר: בְּכֻלְבָּלָה שֶׁל כָּל דְּבָר – הִיא מִתְנִיתָא.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן מִתִּיר מִקַּל וְחוֹמֵר, וְיָמָּה אִם בְּשִׁעָה שֵׁשׁ עָלֶיהָ זִיקַת שְׁלֹשָׁה מַעֲשָׂרוֹת – אֵת אָמַר מוֹתֵר. בְּשִׁעָה שְׁאִין עָלֶיהָ אֲלֵא זִיקַת שְׁנַיִ מַעֲשָׂרוֹת – לֹא כָּל שְׁבָנִי!

רֵאשׁוֹן מַהוּ שַׁיטְבוֹל לְשַׁנְיָי? מַה אִם בְּשִׁעָה שֵׁשׁ עָלֶיהָ זִיקַת שְׁנַיִ מַעֲשָׂרוֹת – אֵת אָמַר מוֹתֵר. בְּשִׁעָה שְׁאִין עָלֶיהָ אֲלֵא זִיקַת מַעֲשֵׁר אֶחָד – לֹא בַּל שְׁבָנִי!

רַבֵּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבֵּי יוֹחָנָן, רַבֵּי הִילָא בְּשֵׁם רַבֵּי לְעֶזֶר: מַה פְּלִיגִינִי? בְּלֻקֵּט וְנִתְּנָן לוֹ. אֲכָל בְּלֻקֵּט וְאוֹכֵל, כָּל עֲמָא מוֹדֵי שֶׁהוּא אוֹכֵל אֶחָת וְאֶחָת וּפְטוּר.

וְאִם צִירַף – חֵיִיב. רַבֵּי הִילָא בְּשֵׁם רַבֵּי לְעֶזֶר: בְּשֵׁם שֶׁהוּן חֲלוּקִין בְּאֵן, כִּד חֲלוּקִין בְּחֻצֵר בֵּית שְׁמַיְרָה. דְּאָמַר רַבֵּי יוֹחָנָן: מִקַּח וְחֻצֵר וְשִׁבְתָּ – אֵינָה תוֹרָה.

רַבֵּי אִימִי בְּשֵׁם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּן לָקִישׁ: הַמְחַזְזוּר מִכּוּזֵין – זֵו חֻצֵר בֵּית שְׁמַיְרָה.

חֲבֵרִיָּא בְּשֵׁם רַבֵּי יוֹחָנָן: כִּד מְשִׁיב רַבֵּי יוֹדָה אֵת רַבֵּי מֵאִיר. אֵינן אֵת מוֹדָה לִי בְּגוֹתֵן לְבָנֵי – שֶׁהוּא פְטוּר! מַה לִּי הַלּוֹקֵט וְנִתְּנָן לְבָנֵי, מַה לִּי הַלּוֹקֵט וְנִתְּנָן לְאֶחָד?

רַבֵּי יוֹדָן בְּעֵי: מַה חֲמוּת מִימֵר: בְּלֻקֵּט וְנִתְּנָן לוֹ, אוֹ נִימֵר: בְּלֻקֵּט וְאוֹכֵל!

אָמַר רַבֵּי מְנַא: לִית כְּאֵן בְּלֻקֵּט וְאוֹכֵל, אֲלֵא בְּלֻקֵּט וְנִתְּנָן לוֹ!

מִן הַדָּא: גִּינַת וְוָרְדִין. אֵית לָךְ מִימַר: גִּינַת וְוָרְדִין בְּלוֹקַט וְאוֹכֵל? לֹא! בְּלוֹקַט וְנֹתֵן לוֹ. אוּף הָכָא – בְּלוֹקַט וְנֹתֵן לוֹ.

דו אָמַר לֵיה: אֵין אַתְּ עָלִיל אַתְּ מְקַלְקֵל וְוָרְדֵיהּ. מִתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל הַוּוּיָה דְרַבִּי מְנַא:

[דָּךְ י"א ע"א]

"בְּרַמָּא אָנִי מוֹכֵר לָךְ" – אַף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ גְּפָנִים, הָרִי זֶה מְכוּר, שְׂלֵא מְכַר לוֹ אֱלָא שְׂמוּ. "פְּרָדִיסָא אָנִי מוֹכֵר לָךְ" – אַף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ אֵילָנוֹת, הָרִי זֶה מְכוּר, שְׂלֵא מְכַר לוֹ אֱלָא שְׂמוּ.

הַלְבָּה ד'

מִתְנִי' הָאוּמַר לְחֵבִירוֹ: "הִילָךְ אִיפֵר זֶה בְּעֲשָׂרִים תְּאָנִים שְׂאָבוֹר לִי" – בּוֹרֵר וְאוֹכֵל. "בְּאֲשׁוּבֹל שְׂאָבוֹר לִי" – מְגַרְגֵר וְאוֹכֵל. "בְּרִימוֹן שְׂאָבוֹר לִי" – פֹּרֵט וְאוֹכֵל. "בְּאֲבִיטָה שְׂאָבוֹר לִי" – סוֹפֵת וְאוֹכֵל.

אָבֵל אִם אָמַר לוֹ: "בְּעֲשָׂרִים תְּאָנִים אֵלוֹ" "בְּשְׁנֵי אֲשׁוּבוֹלוֹת אֵלוֹ" "בְּשְׁנֵי רְמוֹנִים אֵלוֹ" "בְּשְׁנֵי אֲבִיטִיחִים אֵלוֹ" – אוֹכֵל בְּדַרְכּוֹ וּפְטוֹר, מִפְּנֵי שְׁקֵנָה בְּמַהוּבֵר לְקַרְקַע.

הַשׁוֹכֵר אֵת הַפּוֹעֵל לְקִצּוֹת בְּתֵאָנִים, אָמַר לוֹ: "עַל מְנַת שְׂאוּכֵל תְּאָנִים" – הוּא אוֹכֵל וּפְטוֹר. "עַל מְנַת שְׂאוּכֵל אָנִי וּבְנִי" אוֹ "שְׂיֵאכֵל בְּנֵי בְּשָׁכְרִי" – הוּא אוֹכֵל וּפְטוֹר. וּבְנֵי אוֹכֵל וְחֵיִיב.

"עַל מְנַת שְׂאוּכֵל בְּשַׁעַת הַקְּצִיעָה וְלֹאֲחַר הַקְּצִיעָה", בְּשַׁעַת הַקְּצִיעָה – אוֹכֵל וּפְטוֹר. וְלֹאֲחַר הַקְּצִיעָה – אוֹכֵל וְחֵיִיב, שְׂאִינוֹ אוֹכֵל מִן הַתּוֹרָה. זֶה הַכֵּל: כָּל הָאוֹכֵל מִן הַתּוֹרָה – פְּטוֹר. וְשְׂאִינוֹ אוֹכֵל מִן הַתּוֹרָה – חֵיִיב.

הֵיחַ הַפּוֹעֵל עוֹשֶׂה בְּלֶכְסִים – לֹא יֵאכֵל בְּבָנוֹת שְׂבַע. בְּבָנוֹת שְׂבַע – לֹא יֵאכֵל בְּלֶכְסִים. אָבֵל מוֹנֵעַ הוּא אֵת עֲצָמוֹ עַד שְׂמוּנֵי מְקוֹם הַיְּפוֹת וְאוֹכֵל.

הַפּוֹחֲלִיף עִם חֵבִירוֹ, זֶה לֹכֵל וְזֶה לֹכֵל, זֶה לְקִצּוֹת וְזֶה לְקִצּוֹת, זֶה לֹכֵל וְזֶה לְקִצּוֹת – חֵיִיב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר: הַפּוֹחֲלִיף לֹכֵל – חֵיִיב. לְקִצּוֹת – פְּטוֹר.

גְּמָרָא רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: מְגַרְגֵר אַחַת וְהוֹלֵךְ וְאוֹכֵל. אָמַר לֵיה רַבִּי חֵיִיא בְּר וּוּא: וְכֵן רַבִּי הִוֵּה עֵבִיד. תְּנִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי: אֲבִיטָה שְׂסַפֵּת בּוֹ אֲפִילוֹ כָּל שְׂהוּא – קָנָיו.

רַבִּי יוֹנָה בְּעֵי: אַף בְּרִימוֹן בְּז?

לְמָה לִי "עַל מְנַת"? אֲפִילוֹ שְׂלֵא עַל מְנַת! רַבִּי אֲבִין בְּשֵׁם רַבִּי שְׂמוּי: לְכֵן צְרִיכָה, אֲפִילוֹ אָמַר לוֹ "עַל מְנַת".

תָּמֹן תַּנְיִנָן: הִיָּה עוֹשֶׂה בְיָדוֹ אֶבֶל לֹא בְרַגְלָיו, בְּרַגְלָיו אֶבֶל לֹא בְיָדוֹ, אֲפִילוּ עַל כְּתִיפוֹ – תְּרִי זֶה יֵאָכֵל. וְתַנִּי בָּן: בְּיָדוֹ אוֹגֵד, בְּרַגְלָיו מִסְמוּד, אֲפִילוּ עַל כְּתִיפוֹ מוֹעֵן.

רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָא אוֹמֵר: עַד שִׁיעֲשֶׂה בְיָדוֹ וּבְרַגְלָיו וּבְגוּפוֹ, בְּדוּיֵשׁ, מַה דְּוִישׁ – שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְיָדוֹ וּבְרַגְלָיו וּבְגוּפוֹ, אִם כָּל דְּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְיָדוֹ וּבְרַגְלָיו וּבְגוּפוֹ.

דְּוִישׁ, מַה דְּוִישׁ מְיוּחָד שֶׁהוּא בְּתַלוּשׁ, אִם כָּל שֶׁהוּא בְּתַלוּשׁ. יֵצֵא הַמְּנַבֵּשׁ בְּשׁוּם וּבְכַצְלִים, וְהַמְּסַמֵּן בְּנִפְנֵים, וְהַעוֹדֵר תַּחַת הַזֵּיתִים.

דְּוִישׁ, מַה דְּוִישׁ מְיוּחָד שֶׁגִּידוּלָיו מִן הָאָרֶץ, אִם כָּל דְּבָר שֶׁגִּידוּלָיו מִן הָאָרֶץ. יֵצֵא הַחוּלֵב וְהַמְּגוּבֵן וְהַמְּחַבֵּץ.

דְּוִישׁ, מַה דְּוִישׁ מְיוּחָד דְּבָר שֶׁלֹּא נִמְכְּרָה מְלֻאכְתּוֹ. אִם כָּל דְּבָר שֶׁלֹּא נִמְכְּרָה מְלֻאכְתּוֹ. יֵצֵא הַבוּדֵל בְּתַמְרִים, וְהַמְּפָרֵד בְּגִרוֹנְרוֹת, וְהַיִּיז מִשְׁיַקְפָּה, וְהַשְּׂמֹן מִשְׁיָרֵד לְעוֹקָה.

דְּוִישׁ, מַה דְּוִישׁ מְיוּחָד דְּבָר שֶׁלֹּא בָּא לְזִיקַת הַמַּעֲשָׂוֹת, אִם כָּל דְּבָר שֶׁלֹּא בָּא לְזִיקַת הַמַּעֲשָׂוֹת. יֵצֵא הַלֵּשׁ וְהַמְּקַמֵּף וְהַאֹפָה.

כְּתִיב (דְּבָרִים כג, טו): **כִּי תִבֵּא בְּקִמַת רַעַד**. יָכוֹל בְּשָׂאֵר כָּל אָדָם הַכְּתוּב מְדַבֵּר? תְּלִמּוּד לוֹמֵר: וְחֶרְמֵשׁ לֹא תִנְיֵף עַל קִמַת רַעַד – אֵת שֵׁשׁ לוֹ רְשׁוֹת לְהִנְיֵף. וְאֵי זֶה זֶה? זֶה הַפּוֹעֵל.

[דף י"א ע"ב]

אִיִּסֵּי בָּן עֲקָבִיא אוֹמֵר: בְּשָׂאֵר כָּל אָדָם הַכְּתוּב מְדַבֵּר. מַה תְּלִמּוּד לוֹמֵר וְחֶרְמֵשׁ לֹא תִנְיֵף? מִכָּאֵן שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוֹת לְאָכֹל אֶלָּא בְּשַׁעַת הַנִּפְתּוֹ מִגֹּל.

תַּנִּי, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי אוֹמֵר: עַד אֵיכּוֹן דִּיקְדָּקָה הַתּוֹרָה בְּגוּל, שְׁצַרִּיכָה לְדוֹן בֵּין אָדָם לְחִבְרִיו עַד כְּדֵי תִנְפֹת מִגֹּל. בְּתוֹךְ בֶּן, גְּדוּלָּה מְלֻאכָה, שֶׁלֹּא תֵרֵב דוֹר הַמְּבוּל אֶלָּא (עַד) מִפְּנֵי הַגֹּל. וּפּוֹעֵל עוֹשֶׂה בְּמֻלְאכְתּוֹ וְאוֹכֵל, וּפְטוּר מִן הַגֹּל.

כְּתִיב (דְּבָרִים כה, ד): **לֹא תַחֲסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ**. אֵין לִי אֶלָּא שׁוֹר בְּתַלוּשׁ, וְאָדָם בְּמַחוּבֵּר. אָדָם מַהוּ שִׂיאֵכֵל בְּתַלוּשׁ? מַה אִם הַשׁוֹר שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל בְּמַחוּבֵּר – אוֹכֵל בְּתַלוּשׁ, אָדָם שֶׁאוֹכֵל בְּמַחוּבֵּר – אֵינוֹ דִּין שִׂיאֵכֵל בְּתַלוּשׁ! תְּלִמּוּד לוֹמֵר: **לֹא תַחֲסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ**. שׁוֹר בְּלֹא תַחֲסוּם, וְאֵין אָדָם בְּלֹא תַחֲסוּם.

שׁוֹר מַהוּ שִׂיאֵכֵל בְּמַחוּבֵּר? מַה אָדָם שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל בְּתַלוּשׁ – אוֹכֵל בְּמַחוּבֵּר, שׁוֹר שֶׁאוֹכֵל בְּתַלוּשׁ – אֵינוֹ דִּין שִׂיאֵכֵל בְּמַחוּבֵּר! אוֹ, מַה כָּאֵן בְּלֹא תַחֲסוּם, אִם כָּאֵן בְּלֹא תַחֲסוּם? תְּלִמּוּד לוֹמֵר: **לֹא תַחֲסוּם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ**. בְּדִישׁוֹ אֵין אֵת הוֹסְמוֹ, אֶבֶל הוֹסְמוֹ אֵת בְּמַחוּבֵּר לְקַרְקַע.

מִיֶּזֶן אָמְרוּ: קוֹצֵץ הוּא אָדָם עַל יְדֵי עֲצוּמוֹ, עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבְתוֹ הַגְּדוֹלִים, וְעַל יְדֵי עֲבָדוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַגְּדוֹלִים, וְעַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שׁוֹשׁ בְּהֵן דַּעַת. אָכַל אֵינּוּ קוֹצֵץ עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבְתוֹ הַקְּטַנִּים, וְלֹא עַל יְדֵי עֲבָדוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַקְּטַנִּים, וְלֹא עַל יְדֵי בְּהֵמָתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁאֵין בְּהֵן דַּעַת.

לֹא צָרִיכָה, הַאוֹכֵל מִן הַתּוֹרָה – יְהֵא תֵיב! אָמַר רַבִּי יוֹנָה: הַתּוֹרָה פְּטָרָה אוֹתוֹ.

תַּמָּן תְּנִינָן: הִיָּה עוֹשֶׂה בְּתַאנִּים – לֹא יֹאכַל בְּעֲנָבִים. בְּעֲנָבִים – לֹא יֹאכַל בְּתַאנִּים. וְתַנִּי עֲלֵה: הִיָּה עוֹשֶׂה בְּיַחְזוֹר זֶה – לֹא יֹאכַל בְּיַחְזוֹר אַחֵר. וְתַנִּינָן: הִיָּה עוֹשֶׂה בְּכַלּוּסִים – לֹא יֹאכַל בְּכַנּוֹת שְׂבַע. בְּכַנּוֹת שְׂבַע – לֹא יֹאכַל בְּכַלּוּסִים. לֹא פֶן צָרִיכָה? אָפִילוֹ שֶׁתִּיָּהֵן בְּיַחְזוֹר אֶחָד.

בְּתֵיב (דברים כג, כו): **כִּי תִבֵּא בְּקִמּוֹת רַעַד**. יָכוֹל בְּשֶׁאֵר כָּל אָדָם הַפְּתוּב מְדַבֵּר? תְּלִמּוֹד לֹמַר (דברים כג, כח): **וְאֵל בְּלִיָּד לֹא תִתֵּן**. אָכַל נוֹתֵן אֶת לְכִילָיו שֶׁל חֲבִירָד. וְאֵי זֶה זֶה? זֶה הַפּוֹעֵל.

כִּי תִבֵּא בְּכַרֵּם רַעַד, וְאִכְלָתָ עֲנָבִים בְּנִפְשֶׁךָ שְׂבַעַד. וְכִי אֵין אֵינוּ יוֹדְעִין שֶׁאֵין בְּכַרֵּם לֹכֵל אֶלֶּא עֲנָבִים? מַה תְּלִמּוֹד לֹמַר **וְאִכְלָתָ עֲנָבִים**? אֵלֶּא, מִיֶּזֶן שֶׁאֵם הִיָּה עוֹשֶׂה בְּתַאנִּים – לֹא יֹאכַל בְּעֲנָבִים, בְּעֲנָבִים – לֹא יֹאכַל בְּתַאנִּים.

בְּנִפְשֶׁךָ, כָּל דְּבַר שֶׁהֵיָצַר תָּאֵב בְּנִפְשֶׁךָ, כָּל דְּבַר שֶׁהוּא פְטוֹר מִן הַמַּעֲשְׂרוֹת, מַה אֶת – אוֹכֵל וּפְטוֹר, אֵף פּוֹעֵל – אוֹכֵל וּפְטוֹר. **בְּנִפְשֶׁךָ**, מִיֶּזֶן שֶׁלֹּא יֹאכַל הַפּוֹעֵל יוֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ.

מִיֶּזֶן הִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר חֶסְקִיא אוֹמֵר: לֹא יֹאכַל הַפּוֹעֵל יוֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ. מִנִּין

[דף י"ב ע"א]

שֶׁנִּפְשׁוֹ קְרוּיָה שְׂכָרוֹ? רַבִּי אֶבְהוֹ בִּשְׁם רַבִּי יוֹסִי בֶן הַנִּינָא: נֹאמַר כָּאֵן **נִפְשׁוֹ**, וְנֹאמַר לְהֵלֵן **נִפְשׁוֹ**, דְּכִתִּיב (דברים כד, טו) **וְאֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת נִפְשׁוֹ**. מַה **נִפְשׁוֹ** הָאֵמֹרָה לְהֵלֵן – שְׂכָרוֹ, אֵף כָּאֵן – שְׂכָרוֹ.

שְׂבַעַד, שֶׁלֹּא יְהֵא אוֹכֵל וּמְקוּיא. **שְׂבַעַד**, שֶׁלֹּא יְהֵא מְקַלֵּף בְּתַאנִּים וּמְצַמִּין בְּעֲנָבִים.

רְשָׁאִים הַפּוֹעֵלִים לְטַבֵּל עִמּוֹ בְּצִיר, בְּשִׁבִיל שִׁיאֲכָלוּ עֲנָבִים הֶרְבֵּה. רְשָׁאִי בַעַל הַבֵּית לְהַשְׁקוֹת יַיִן, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא יֹאכְלוּ עֲנָבִים הֶרְבֵּה.

רְשָׁאִי בַעַל הַפְּרָה לְהֶרְעִיבָה בְּלִילָה, בְּשִׁבִיל שֶׁתֹּאכַל הֶרְבֵּה בְּשַׁעָה שֶׁהִיא דְשָׂה. רְשָׁאִי בַעַל הַבֵּית לְהֶאֱכִילָה פְּקִיעֵי עִמּוֹר, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא תֹאכַל הֶרְבֵּה בְּשַׁעָה שֶׁהִיא דְשָׂה.

רַבִּי אֶבְהוֹ אָמַר: הַתְּרִיגִי – לְבַהֲמִין. רַבִּי הַנִּינָא מְיַכְלִין דְּכִילָה. רַבִּי מְנָא מְיַכְלִין אִיסְמַפְנִינִי. תְּנִי רַבִּי חֵיָּה: אוֹכֵל פּוֹעֵל אֶשְׁבּוֹל רֵאשׁוֹן. תְּנִי: אֶשְׁבּוֹל אַחֲרוֹן.

רַבִּי שְׁמוּאֵל בִּשְׁם רַבִּי הִילָא: נִתְּנוּ לֶסֶל – אָסוֹר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לֹא בֶן צְרִיכָה, כְּשֶׁהָיָה הוּא בּוֹצֵר וְאַחֵר מוֹלִיף. אֲכַל אִם הָיָה הוּא בּוֹצֵר הוּא מוֹלִיף, בְּתַהוּלָה אוֹכֵל מִשּׁוּם הַלְכוּת מוֹדִינָה, וְלִבְסוּף אוֹכֵל מִשּׁוּם פּוֹעֲלִין.

הַפּוֹעֲלִים אוֹכְלִין בְּהַלִּיכָתָן מֵאוֹמֵן לְאוֹמֵן, וּבְהַזְוִירָתָן לְגַת. וּבְהַמּוֹר שְׁתֵּהָא פּוֹרְקָת.

תְּנִי: מַעֲרִים אָדָם עַל פּוֹעֲלָיו לְהוֹיֹת אוֹכְלִין תִּשְׁעֵי, וְקוֹצִין אַחַת. אֵיךְ תְּנִי תְּנִי: קוֹצִין תִּשְׁעֵי וְאוֹכְלִין אַחַת. נִיחָא אוֹכְלִין תִּשְׁעֵי וְקוֹצִין אַחַת. קוֹצִין תִּשְׁעֵי וְאוֹכְלִין אַחַת? אָמַר רַבִּי אֲבִינ: שְׁלֵא תֵאמַר: יַעֲשֶׂה כְּלֵאחֵר גָּמַר מְלֵאכָה וַיְהִי חַיִּיב.

נִיחָא לְאָכּוֹל – חַיִּיב. לְקָצוֹת – חַיִּיב? אָמַר רַבִּי לְעֶזְרָא: דְּרַבִּי מֵאִיר הֵיאֵ! דְּרַבִּי מֵאִיר אָמַר: מִקַּח טוֹבֵל בְּפִירוֹת שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֵאכָתָן.

אָמַר רַבִּי לְעֶזְרָא: רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי לְעֶזְרָא שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דְּבַר אֶחָד! כְּמָה דְּרַבִּי לְעֶזְרָא אָמַר: תְּרוּמָה טוֹבֵלָת בְּפִירוֹת שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֵאכָתָן – בֶּן רַבִּי מֵאִיר אָמַר: מִקַּח טוֹבֵל בְּפִירוֹת שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֵאכָתָן.

הִדְרוּ עֲלֵהּ הֵיךְ עוֹבֵר בְּשׁוּק

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

מִתְנִי 'הַמַּעֲבִיר תְּאֵנִים בְּחֶצְרוֹ לְקָצוֹת – בְּנֵיו וּבְנֵי בֵיתוֹ אוֹכְלִין עֲרָאֵי וּפְטוּרִין מִהַמַּעֲשֵׂר. וְהַפּוֹעֲלִים שְׁעֵמוֹ,

[דף י"ב ע"ב] בְּזֶמֶן שְׂאִין לֶהֱם עֲלֵיו מִזְנוֹת. אֲכַל אִם יֵשׁ לֶהֱם עֲלֵיו מִזְנוֹת – תְּרִי אֵלּוֹ לֹא יֵאכְלוּ.

הַמּוֹצִיא פּוֹעֲלָיו לְשֹׂדֵה, בְּזֶמֶן שְׂאִין לֶהֱם עֲלֵיו מִזְנוֹת – אוֹכְלִין וּפְטוּרִין. אִם יֵשׁ לֶהֱם עֲלֵיו מִזְנוֹת – אוֹכְלִין אַחַת אַחַת, מִן הַתְּאֵינָה אֲכַל לֹא מִן הַפֶּל, וְלֹא מִן הַקּוֹפּוֹת, וְלֹא מִן הַמּוֹקְצָה.

הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לְעִשׂוֹת עֵמוֹ בְּיָתִים, אָמַר לוֹ: "עַל מְנַת לֹכֵל יוֹתִים" – אוֹכֵל אַחַת אַחַת וּפְטוּר. וְאִם צִירַף – חַיִּיב.

לְנַבֵּשׁ בְּבָצָלִים, אָמַר לוֹ: "עַל מְנַת לֹכֵל יֶרֶק" – מְקַרְטֵם עֲלָה עֲלָה וְאוֹכֵל. וְאִם צִירַף – חַיִּיב.

גְּמָרָא הַמַּעֲבִיר תְּאֵנִים בּוֹ. הוּא עֲצָמוֹ מֵהוּ שְׂיֵאכְלָה? רַב אָמַר: הוּא אָסוּר לֹכֵל. עוֹלָא בִּי רַבִּי יִשְׁמַעְיָל בְּשֵׁם רַבִּי לְעֶזְרָא: הוּא מוֹתֵר לֹכֵל. רַב – כְּרַבִּי מֵאִיר. רַבִּי לְעֶזְרָא – כְּרַבְּנָן. רַב כְּרַבִּי מֵאִיר? אִין כְּרַבִּי מֵאִיר – אֲפִילוּ בְּנֵיו וּבְנֵי בֵיתוֹ יְהוּ אָסוּרִין!

אֵלָא רַב – כְּרַבִּי. וְרַבִּי לְעֶזְרָא – כְּרַבְּנִין. דְּאָמַר רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי, רַבִּי יוֹסִי בֶּן שְׂאוּל בְּשֵׁם רַבִּי: אִין אוֹכְלִין עַל הַמּוֹקְצָה אֵלָא עַל מְקוֹמוֹ. דְּכַרִּי חֲכָמִים. רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי: אוֹכְלִין עַל הַמּוֹקְצָה, בֵּין עַל מְקוֹמוֹ, בֵּין שְׁלֵא עַל מְקוֹמוֹ.

מוֹתֵיב רַבִּי יוֹסִי בֶּן שְׂאוּל לְרַבִּי: וְהִתְנִינוּ: הַחֲרוּבִין – עַד שְׁלֹא בִינְסֵן לְרֹאשׁ הַגֶּגֶז. אָמַר לִיה: לֹא תִתִּיבֵינִי חֲרוּבִין, חֲרוּבִין – מֵאֲכַל בְּהֶמְהָ הֵן. עַל דַּעְתֵּיהָ דְרַב, מַה בֵּין הוּא, מַה בֵּין בְּנִי? הוּא, עַל יְדֵי שֶׁהוּא תְלוּי בְּמוֹקְצָה – אָסוּר. בְּנִי, עַל יְדֵי שְׂאוּיָן תְלוּיִן בְּמוֹקְצָה – מוֹתֵרִין.

נִיחָא בְנִי. וּבְנֵי בֵיתָ? וְאִין לָהּ עֲלִיו מוֹזוֹנוֹת?

[דף י"ג ע"א]

כְּמֵאן דְאָמַר: אִין מוֹזוֹנוֹת לְאִשָּׁה דְכַר תּוֹרָה. כִּהְדָא דְתַנִּי: אִין בֵּית דִּין פּוֹסְקִין מוֹזוֹנוֹת לְאִשָּׁה מִדְּמֵי שְׂבִיעִית. אֲכַל נִיזוֹנָת הִיא אֲצֵל בַּעֲלָהּ שְׂבִיעִית.

וַיַּעֲשׂוּ אוֹתָהּ כְּפּוֹעֵל שְׂאוּיָן יָפָה שְׁנָה פְרוּטָהּ הִדָּא אָמְרָה: שְׁלֹא עֲשׂוּ אוֹתָהּ כְּפּוֹעֵל שְׂאוּיָן יָפָה שְׁנָה פְרוּטָהּ אֲפִילוּ כְּמֵאן דְאָמַר: אִין לָהּ עֲלִיו מוֹזוֹנוֹת, אִין לָהּ עֲלִיו בֵּית דִּירָה? כִּהְדָא דְתַנִּי: אֲנָשִׁים שְׂשִׁיתָפוּ שְׁלֹא מִדַּעַת הַנָּשִׁים – שִׁיתָפוּן שִׁיתָפוּ. נָשִׁים שְׂשִׁיתָפוּ שְׁלֹא מִדַּעַת אֲנָשִׁים – אִין שִׁיתָפוּן שִׁיתָפוּ.

תַּנִּי: וְכוּלָן שְׁנַכְנְסוּ מִשְׁדָּה לְעִיר – נְטַבְלוּ.

מִתְנִיתָא – דְרַבִּי דְתַנִּי: הִבִּיא תְאֵנִים מִן הַשְּׁדָה לְאוֹכְלָן בְּחֶצֶר שְׂאוּיָה מִשְׁתַּמְרַת, וְשָׁכַח וְהַכְנִיסֵן לְתוֹךְ בֵּיתוֹ, אוֹ שֶׁהַכְנִיסוּם הַתִּינּוֹקוֹת – הָרִי זֶה מִחֻזְרִין לְמִקְוָם, וְאוֹכֵל. לֹא אָמְרוּ אֵלָּא שׁוּגְגִי, הָא מוּזִיד – אָסוּר. מֵאן תְּנִיתָה? רַבִּי דְתַנִּי: הִבִּיא תְאֵנִים מִן הַשְּׁדָה וְהַעֲבִירֵן לְחֻצְרֵי לְאוֹכְלָן בְּרֹאשׁ גֶּגֶז – רַבִּי מְחֻיִב, רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר.

[דף י"ג ע"ב]

הוּי, מֵאן דְתַנָּא: הַמַּעֲבִיר תְאֵנִים בְּחֻצְרֵי לְקָצוֹת, הָא לֹא לְקָצוֹת – תֵּיב.

רַבִּי עוּלָא בַר יִשְׁמַעֵאל בְּשֵׁם רַבִּי לְעוֹזֵר: רַבִּי וְרַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה הָיוּ מְכַנְסִין אֶת הַכַּלְפָּלָה לְאַחֲרֵי הַגִּגּוֹת. רָאָה אוֹתָן רַבִּי יוֹדָה בִּי רַבִּי אֶלְעָאי, אָמַר לָהֶן: רְאוּ מַה בִּינְיָכֶם לְרֹאשׁוֹנֵים! רַבִּי עֲקִיבָה הָיָה לֹמַח שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין בְּפְרוּטָה בְּשִׁבִיל לְעֵשֶׂר מִפֶּל מִיָּן וּמִיָּן, וְאַתֶּם מְכַנְסִין אֶת הַכַּלְפָּלָה לְאַחֲרֵי הַגִּגּוֹת.

מַה לִּי לְאַחֲרֵי הַגִּגּוֹת? אֲפִילוּ הַכְנִיסֶם בְּחֻצְרֵי לְאוֹכְלָן בְּרֹאשׁ גֶּגֶז! וְלֹא רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוּדָה הִיא? בְּגִין רַבִּי דְהוּהוּ עֵימִיה.

הַכּוֹתֵן חַד סְבָא, אָמַר לוֹן: יְהִבּוּן לִי אֶתְוֹן? אָמְרוּן לִיה: אִיזֵן! אָמַר לוֹן: לְאַבּוּכוֹן דְּבִשְׁמִיָא לֹא יְהִבִּיתוּן, אֵלָּא לִי?

מסכת טהרות פרק ראשון

א. אמר רבי שמעון: מפני מה אמרו 'אכל ונטמא באב הטמאה ונטמא בולד הטמאה מצטרפין זה עם זה'? מפני שאפשר לשלישי לעשות שני, ואפשר לשני לעשות ראשון. ומפני מה אמרו: השרץ והנבלה והמת - אין מצטרפים זה עם זה? לפי שאי אפשר לשרץ לעשות נבלה, ואי אפשר לנבלה לעשות מת:

ב. מקרצת שהיתה שלישית והשיף לה אחרות - כלן שלישית בקדש. פרשה - היא שלישית וכלן רביעית. ואיזהו הנשוף? התולש ממנו כל שהוא. אבל אם היו ממצכין זה את זה, כגון הדבלה, והתמרים, והגורגרות, והצמקין - הרי אלו אינן חבור. ומפני מה אמרו: בזיתים חבור? שמתחלה לא נתנן אלא על מנת שינקו זה מזה. אבא שאול אומר: טבול יום תחלה לקדש. רבי מאיר אומר: טבול יום - מטמא אחד ופוסל אחד בקדש, ופוסל בתרומה. וחקמים אומרים: כשם שהוא פוסל משקה תרומה ואוכלי תרומה, כך פוסל משקה קדש ואוכלי קדש:

ג. אחד טבול יום מטמאה חמורה ואחד טבול יום מטמאה קלה, טבול יום מן הזב והזבה ביום השביעי שלו - הרי זה לא יעשה כלום, ואם עשה - הרי זה תלוי. אחד טבול יום ואחד טהור שידי טמאות - מטמא משקה חלין, ופוסל אוכלי תרומה. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: אין ידים תחלה לטבול יום:

ד. השרץ מטמא שלשה, ופוסל אחד בקדש, ומטמא שנים, ופוסל אחד בתרומה. מטמא אחד ופוסל אחד בחלין. משקין מטמאין שנים ופוסל אחד בקדש. מטמאין אחד, ופוסלין אחד בתרומה, ופוסלין את החלין. הידים מטמאות אחד ופוסלת את התרומה ואין ידים לחלין. רבי שמעון בן רבי אליעזר אומר משום רבי מאיר: הידים תחלה לחלין

ושניות לתרומה. באיזה קדש אמרו? בקדשי המקדש המקדשין כגון חלות תודה ורקיקי נזיר שנשחט עליהם את הזבח, והמנחות שקדשו בפלי, אבל חלות תודה ורקיקי נזיר שלא קדשו בכלי - אינן לא קקדש ולא כחלין, אלא הרי הן כתרומה. והשרץ מטמא שנים ופוסל אחד בהם:

ה. החלה והבכורים ותשלומי תרומה וחקמשיה - הרי הן כתרומה. הטבל, והמדמע, וגדולי תרומה, ומעשר שני - הרי הן כחלין. כפרות הקדש בתוך גומותיהם והמים המקדשין. נטמאת אחת מהן בשרץ - כלן טמאות. בתרומה - מטמא שנים ופוסל אחד. בחלין - מטמא אחד ופוסל אחד. אין לה משקה הנוגע בשלישי טמא, אלא קדש בלבד. רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: האוכל אבל שני - לא יעשה בבית הבד מפני שהוא שני, והשני שנגע במשקין בית הבד - טמאין:

מסכת טהרות פרק שני

א. אמר לו רבי יהושע לרבי אליעזר: היכן מציינו טמאה בתורה שהיא עושה טמאה אחרת, כיוצא בה שאתה אומר: ראשון עושה ראשון. אמר לו: אף אתה אומר: שני עושה שני. אמר לו: מציינו שהשני מטמא את המשקין לעשות תחלה, והמשקין מטמאין את האוכלין לעשות שני, אבל לא מציינו ראשון שהוא עושה ראשון בכל מקום:

ב. השחלים והגריסין, בזמן שמגיס בהן את הקדרה - מטמאין טמאת אוכלין. נתנן לקערה ויצאו מהן משקין - משקין היוצאין מהן מטמאין טמאת משקין. כיצד אמרו שמן תחלה לעולם? שאם נמחה ולא נשפיר הימנו אלא כפול - משקין היוצאין הימנו מטמאין טמאת משקים. נמצאת אומר: חמש מדות במשקין, הרטב והגריסין והחלב, בזמן שהמשקה טופח עליהן - הרי אלו תחלה. קרשו - אין צריכין מחשבה לחלין. דבש הזב מכפרת דבורים - אינו

היוצא לרצון, למשקה היוצא שלא לרצון. אמר להם: זה וזה לא נקרא עליהן שם טמאה לעולם:

ב. ענבים המבקעות מן העבט, נפלו לתנור טהור - טמא. זיתים המבקעים מן המעטן, ונפלו לאויר תנור טהור - טהור. וזה וזה אם יש עליהן משקה טופח - תנור טמא. לפסין טמאין שנפלו לאויר התנור, בין שלמות ובין שבורות, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושנשתמש בהן בטהרה ונטמאו ונפלו לאויר התנור, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושבורות, אפלו בשעת היסקן - טהור, שאין למשקין במה שיטמא:

ג. כל הטמאות כשעת מציאתן ובמקום מציאתן. אבד מחט שיפה וכא ומצאה מלאה חלודה - הרי היא בחזקת שיפה, עד שיאמר: ברי לי שהעלה חלודה. אבד מלאה חלודה, בא ומצאה שיפה - הרי זו טמאה, עד שיאמר: ברי לי שהיתה מלאה חלודה. וכן בשרץ, וכן במטלית. הניח טמאה בזוית זו, וכא ומצאה בזוית אחרת - נטמאת זוית ראשונה, עד שיאמר: ברי לי שנעקרה מכאן. נטמאה הזוית שניה עד שיאמר: ברי לי שלא באת לכאן. אבד כזוית מן המת בתוך הבית, בקשו ולא מצאו - הבית טהור, לכשימצא - הבית טמא למפרע. האשה גוכבת גבכא בחצר ונמצא שרץ בתוך גבכא - טהורה, על גבי גבכא - טמאה. היתה כוכרת חטין בכברה, ונמצא שרץ בתוך כברה - טהורה, על גבי כברה - טמאה:

ד. תינוק שהיה תופס בידו של אביו, או שהיה רכוב על גבי כתפו של אביו - ספקו טמא, מפני שאביו נשאל עליו. חרש שוטף וקטן - ספקן טהור, מפני שאין בהן דעת לשאל. אמר רבי שמעון: בזו מדת הדין לוקה:

ה. ארבעה ספקות אמרו חכמים בתינוק, הניחתו אמו וכאה ומצאתו כמו שהוא - טהור. אמר רבי יהודה: במה דברים

מטמא לא טמאת אוכלין ולא טמאת משקין. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. למשקין - מטמא טמאת משקין. השמן - לא אכל ולא משקה, חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. למשקין - בטלה דעתו:

ג. הדם שקרש - אינו לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. ולמשקין - בטלה דעתו. דבש תמרים - אינו לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאוכלין - מטמא טמאת אוכלין. ולמשקה - בטלה דעתו. ושאר כל מי פרות - כלן אינן לא אוכלין ולא משקין. חשב עליהן בין לאוכלין ובין למשקין - בטלה דעתו. השלג - לא אכל ולא משקה. חשב עליו לאכילה - בטלה דעתו. למשקה - מטמא טמאת משקה. נטמא מקצתו - לא נטמא בלו. טהר מקצתו - טהר בלו. מים טמאים שהגלידו ואין בהם משקה טופח - טהורים. נמוחו - חזרו לטמאתן הישנה. מקוה שאוב שהגליד - טהור משום מים שאובין. נמוחו - כשר להקוות עליו:

ד. החושב על החלב שבכחל - טהור. ושביקה - טמא. העור והשליא - אינן מטמאין טמאת אוכלין. העור ששלקו והשליא שחשב עליה - מטמאין טמאת אוכלין:

מסכת טהרות פרק שלישי

א. הגפת והזגין שנעשו בטהרה, והלכו עליהן טמאים ומצו מהן משקין - טהורין. ושנעשו בטמאה, ומצו מהן משקין - טמאים. רבי שמעון מטהר. אמר להם רבי שמעון: מה לי כשנעשו בטמאה ומה לי כשנעשו בטהרה? אמרו לו: כשנעשו בטמאה, משקין קבוצין מתחת הקורה, וכשהוא מגביה את הקורה - חוזרין ונבלעין בגפת. אמר להם: אף כשנעשו בטהרה, בא הזב ודרס עליהן, משקין קבוצין מתחת הזב, וכשהוא מגביה את רגליו חוזרין ונבלעין בגפת. אמרו לו: אינו דומה משקה

מסכת טהרות פקדן רביעי

א. היה מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות בצדו, וטהרות וטמאות למעלה מראשו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. ואם אי אפשר לו אלא אם כן נגע - ספקו טמא. רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו לו: אין שונין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה, היה השרץ תלוי בין הקורות, ואם אי אפשר לו אלא אם כן נגע - ספקו טמא. רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו לו: אין שונין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה, היה השרץ תלוי בין הקורות, נדף בו ונפל על בגדיו או על כפר תרומה ונגע, ספק חי ספק מת - טהור:

ב. אם מצאו מת לפניו - טמא. ואם ראהו חי בין הקורות, אף על פי שמצאו מת בפניו - טהור. נח על כתפו - הרי זה טמא:

ג. כפר תרומה שהוא נתון על גבי הדרך ומדף נתון תחתיו, ואי אפשר לו לפול אלא אם כן נוגע במדף, וכאזו ומצאו במדרס אחר - טהור. שאני אומר: אחר נטלו ונתנו באותו מקום. ואם אומר: ברי לי שלא בא אדם לכאן - טמא:

ד. שרץ בפי החלדה ומהלכת על כפרות של תרומה, ונגע, ספק חי ספק מת, רבי מטמא, שחזקת שרצים מתים בפי חלדה. וחכמים מטהרין. במה דברים אמורים? בזמן שנטלתו והלכה לה. אבל אם מצאו מת בפיה - טמא. אם ראוהו חי בפיה, אף על פי שנמצא מת בפיה - טהור. רבי שמעון בן אלעזר אומר: שרץ בפי נחש מהלך על גבי כפרות של תרומה, ספק נגע ספק לא נגע, ספקו - טהור, שכן דרך נחש להיות מגביה את צנארו ומהלך. השרץ בפי התרנגול, ונבלה בפי הכלב עוברים בחצר - אין מטמאים למפרע שאני אומר: ממקום אחר הביאום. היו מנקרים בהן על הארץ - מטמא למפרע:

אמורים? בזמן שהניחתו מלכלך, אבל הניחתו נקי - טמא, מפני שהנשים מגפפות אותו ומנשקות אותו. אמר לו: כדברך אפלו הניחתו מלכלך מפני רגלי אדם ומפני רגלי בהמה. התחיל יוצא ונכנס - בגדיו טהורים, ולא נמנעו ישראל מהן ואין עושין על גביו טהרות. יש בו דעת לשאול, ספקו, ברשות היחיד טמא, ברשות הרבים טהור. היה יודע לשמור את גופו - אוכלין על גבי גופו טהרות. לשמור את ידיו - אוכלים על גבי ידיו טהרות. וכיצד בודקין אותו? מטבילים ונותנין לו חלין לשם תרומה, אם היה יודע לשמור את גופו - אוכלין על גבי גופו. לשמור את ידיו - אוכלין על גבי ידיו טהרות:

ו. הסומא והישן והמהלך בלילה - ספקן טמא, מפני שיש בהן דעת לשאול. חמור שהיה עומד במקום טהרה, ואפשר לו לעבור במקום טמאה - כלים שעל גביו טהורין:

ז. תינוק שנמצא עומד בצד כופת של בצק או בצד חבית של משקין, רבי מאיר מטהר, וחכמים מטמאין, שדרך תינוק לטפח. רבי יוסי אומר: אם יכול לפשט ידיו וליגע - טמא, ואם לאו - טהור. יתר על כן אמר רבי יוסי: נמצא רחוק מן העסה, אף על פי שבצק בידו - טהור, שאני אומר: אחר נטל ונתן לו. ואם אמר: בריא לי שלא בא אדם לכאן - טמא. רבי אלעאי אמר משום רבי אליעזר בן יוסי: בכלב - הרי זה טהור, שהוא אומר: בכל שעה משקין מצויין, ואין בכל שעה אוכלין מצויין:

ח. כל הנחלים וכל הנגררין - ספקן טמא, מפני שהן כמנחים. וכל הנזרקין - ספקן טהור, חוץ מפזית מן המת, וכל המאהילין - שהן מטמאין מלמעלה כלמטה. ואם הייתה טהרה נזרקה על גבי כזית מן המת - טהורה:

של עובד כוכבים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: רביעית בסאתים - טמא. יתר מכן - טהור. לוקחין ושואלין ממי רגלים מפל מקום ואין חוששין שמא של נדות הן, שלא נחשדו בנות ישראל מכנסות מימי רגליהן בשעה שהן נדות:

ג. חרסן של זב וזבה, ראשון ושני - טמא, שלישי - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שנתן לתוכן מים, אבל לא נתן לתוכן מים, אפלו עשירי - טמא. רבי אליעזר ברבי יוסי אומר: שלישי אף על פי שלא נתן לתוכו מים - טהור. זב שהניח פיו על הכוס, ונמלך שלא לשתותו, המסיתו - טהור. שטה ממנו כל שהוא, המסיתו - טמא מפני משקה פיו. רבי שמעון אומר: רבו משקין שבו על המשקין שבפיו. נשך מן הפת ומן הבצל, המסיתן - טהור. מן הקשות ומן המלפפון, המסיתן - טמא מפני משקה פיו. קליפי פולין וקלפי תורמסין שפספסן העובד כוכבים - טמא. שבשוקים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: על ודאי מגען ברשות היחיד - שורפין:

ד. שני רוקין, אחד טמא ואחד טהור, ונגע באחד מהן, כיון שנתלשו עליו - נעשה רשות היחיד. או שנשאן על גבי החרס - אחד רשות היחיד ואחד רשות הרבים - תולין. היו נגובים והסיטן בקיסם, ברשות היחיד - תולים, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד - שורפין. ספק נגע ספק לא נגע, ספק הסיט ספק לא הסיט, ברשות היחיד - תולין, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד שורפין. וכשם שטהרו ספק טמאה צפה על פני המים בין בכלים ובין בקרקע, כך טהרו ספק טהרה שצפה על המים בין בכלים בין בקרקע. כיצד? ערכה שהיא טמאה טמא מת, וכפר תרומה כרוף בסיב או בגזיר נתון לתוכה, ויךדו גשמים ונתמלאית ונתר - הרי הוא צף על פני המים, ספק נגע בצדי ערכה ספק לא נגע - ספקו טהור, מפני שזה ספק טהרה צפה. רבי שמעון אומר: בכלים -

ה. הלך במבוי ועשה עסה, ואחר כך נמצא שם שרץ, ואמר: 'אלו היה כאן הייתי רואה אותו', רבן גמליאל מטהר, ורבי מטמא, עד שיאמר: 'ברי לי שלא היה כאן אדם'. הרי שטבל ועלה ואחר כך נמצא עליו דבר חוצץ, אף על פי שהוא מתעסק באותו המין אחר שטבל - הרי זה טמא, עד שיאמר 'ברי לי שלא היה עלי קדם לכן':

ו. קבר הנמצא ברשות הרבים - מטמא למפרע. בא אחד ואמר: 'ברי לי שלא היה כאן קדם לעשרים שנה' - אין טמא אלא משעת מציאה ואילך. גרעינה של גפת טמאה שנמצאת בתוך כפר רותח, או על גבי תבשיל רותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמאה. נמצאת על גבי כפר צונן, או בתוך תבשיל צונן, אף על פי שיש עליה משקה טופח - טהור. זה הכלל: כל שתמצא ברותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמא. גרעינה שבתוך הבית - הולכין אחר הרב. פשתן שטוואתו נדה, המסיתו - טהור. ואם היה לח, המסיתו - טמא מפני משקה פיה. רבי יהודה אומר: אף הרטיבין במים - טמא מפני משקה פיה. אמרו לו: כיון שנתנוהו במים, רבו עליו, וטהור:

מסקת טהרות פרק חמישי

א. דם טמא שנתערב בדם טהור - אין דם מבטל דם; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואים אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא. רק טמא שנתערב ברוק טהור - אין רק מבטל רק; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואין אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא. נפל למים תפור - טמא. נמחה, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא:

ב. מי רגלים שנתערבו ביין - רואין אותן כאלו הן מים. נתערבו במים - רואין אותן כאלו הן יין. נתערבו במי רגלים אחרים - רואין אותן כאלו הן יין במים, אם בטל - מראיהן טהורין, אם לאו - טמאין. מי רגלים

סַפֵּק נִגַע סַפֵּק לֹא נִגַע בַּמְשָׁקִים, הַמְשָׁקָה -
טָמֵא, וְהַחֲבִית - טְהוֹרָה:

ז. שְׁתֵּי חֲבִיטוֹת אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה,
וְנִשְׁתַּבְּרוּ וּבָאוּ לְהֵן לְטְהוֹרוֹת, סַפֵּק טְמֵאָה
סַפֵּק טְהוֹרָה, אוֹכְלִין וּמְשָׁקִין - טְמֵאִים,
וְהַכֵּלִים - טְהוֹרִים. חֲבִית שֵׁישׁ בֵּה מְשָׁקִין
טְהוֹרִים עַד חֲצִיָּה, וְנִפְלוּ מְשָׁקִין לְאוֹיָרָה,
סַפֵּק טְמֵאִין סַפֵּק טְהוֹרִין, הַמְשָׁקִין -
טְהוֹרִין, שְׂאִין מְטֵמְאִין אֲלֵא מַחֲמַת הַחֲבִית.
נִפְלוּ עַל גְּבִי הַמְשָׁקִין, מְשָׁקִין - טְמֵאִין,
וְחֲבִית טְהוֹרָה. אָפָה פֶת בַּתְנּוֹר, וְנִפְלוּ
מְשָׁקִים לְאוֹיָרוֹ, סַפֵּק טְמֵאִין סַפֵּק טְהוֹרִים,
הַפֶת - טְהוֹרָה, שְׂאִינָה מְטֵמְאָה אֲלֵא מַחֲמַת
הַתְנּוֹר. נִפְלוּ עַל גְּבִי הַפֶת, הַפֶת - טְמֵאָה,
וְהַתְנּוֹר - טְהוֹר:

ח. הַמְרַבֵּץ אֶת בֵּיתוֹ בְּמֵים טְמֵאִים, וְהָיוּ שָׁם
טְהוֹרוֹת, סַפֵּק נִתְזוּ סַפֵּק לֹא נִתְזוּ - טְהוֹרוֹת.
וְאִם אֵי אֲפָשֶׁר לוֹ שְׁלֵא לְהַתִּיז - סַפֵּקוֹ טָמֵא.
רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר: אוֹמְרִין לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ
לוֹ אֵין שׁוֹנִין בְּטְהוֹרוֹת. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנָה. הַמְכַבֵּס
אֶת כְּסוּתוֹ וְהַסּוֹחֵט אֶת שְׁעָרוֹ וְהִרְטַב אֶת
פְּשֵׁתָנּוֹ, וְהָיוּ שָׁם טְהוֹרוֹת, סַפֵּק נִתְזוּ סַפֵּק לֹא
נִתְזוּ - סַפֵּקוֹ טְהוֹר. וְאִם אֵי אֲפָשֶׁר לוֹ שְׁלֵא
לְהַתִּיז - סַפֵּקוֹ טָמֵא. וְרַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר:
אוֹמְרִים לוֹ שִׁישְׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין שׁוֹנִין
בְּטְהוֹרוֹת. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר:
עֵתִים שֶׁהוּא שׁוֹנָה. זֶלַף מְשָׁקִין טְהוֹרִין
וְטְמֵאִין בַּתּוֹף הַבֵּית, וְאַחַר כֵּן נִמְצְאוּ מְשָׁקִין
עַל גְּבִי כֶּכֶר שֶׁל תְּרוּמָה, וְנִטְלָה לְשֵׁאוֹל
עֲלֶיהָ - הָרִי זֶה טְמֵאָה, הַמִּתִּין לָהּ עַד שֶׁנִּגְבְּהָ
- הָרִי זֶה טְהוֹרָה:

מִסְכַּת טְהוֹרוֹת פֶּרֶק שִׁישִׁי

א. הַנְּבִלוֹת וּשְׁחוּטוֹת בְּעִיר - הוֹלְכִין אַחַר
הָרֵב. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֲפִלוּ
נִבְלָה אַחַת בְּעִיר - כָּל הַבְּשָׂר הַנִּמְצָא בְּעִיר
הָרִי הוּא שֶׁל נִבְלָה, מִפְּנֵי שֶׁהַנְּבִלוֹת מְצוּיּוֹת.
דָּמִים טְהוֹרִים וְטְמֵאִים בַּתּוֹף הַבֵּית - הוֹלְכִין
אַחַר הָרֵב. מַעֲשֵׂה שְׁנִמְצָאוּ דָּמִים עַל גְּבִי

טָמֵא, וּבִקְרָקָע - טְהוֹר, חוּץ מִכְזוּיַת מִן הַמֵּת
וְכָל הַמַּאֲהֵלִין - שֶׁהֵם מְטֵמְאִין מִלְמַעְלָה
כְּלַמְטָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סַפֵּק יִרְדְּתוּ -
טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהַמֵּים עוֹלִין וְאֵי אֲפָשֶׁר לוֹ
שְׁלֵא לִיגַע. סַפֵּק עֲלִיתוֹ - טְהוֹר, מִפְּנֵי
שֶׁהַמֵּים דוֹחֲפִין אוֹתוֹ לְצַדִּדִּין:

ה. וְאִיזְהוּ הוּא סַפֵּק שְׂרָצִים שֶׁטְהוּרוֹ חֲכָמִים?
זֶה סַפֵּק הַנְּזוֹקִין. רַבִּי דוֹסָתַאי בְּרַבִּי יִנְאִי
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסִי: הֵלֶךְ בְּמַבּוּי וְעָשָׂה
טְהוֹרוֹת. עָסָה וְאַחַר כֵּן נִמְצָא שָׁם שְׂרָץ, זֶה
הוּא סַפֵּק שְׂרָצִים. וְהָאוֹכֵל תְּרוּמָה תְּלוּיָה -
טְהוֹר. כָּל שֶׁסְּפִיקוֹ טְהוֹר - סַפֵּק תּוֹלְדָתוֹ
טְהוֹר. כָּל שֶׁסְּפִיקוֹ טָמֵא - סַפֵּק תּוֹלְדָתוֹ
טָמֵא. וְכִשֶׁם שֶׁהָאוֹכֵל אֲכַל רֵאשׁוֹן וְאֲכַל שְׁנִי
וְהַשּׁוֹתֵה מְשָׁקִים טְמֵאִים, וְהִבָּא רֵאשׁוֹ וְרַבּוּ
בְּמֵים שְׂאוּבִין, וְטְהוֹר שֶׁנִּפְלוּ עַל רֵאשׁוֹ וְרַבּוּ
שְׁלֵשֶׁת לוֹגִין מֵים שְׂאוּבִים, סַפֵּקוֹ לְטָמֵא
אַחֲרִים - טְהוֹר, כֵּן הַמְשָׁקִין הַנוֹגְעִין בּוֹ,
סַפֵּקוֹ לְטָמֵא אַחֲרִים - טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר: מְשָׁקִין הַנוֹגְעִין בּוֹ - כְּנוֹגְעִין
בְּשְׂרָץ. וְכִשֶׁם שֶׁהָרֵאשׁוֹן עוֹשֶׂה שְׁנִי, וְשְׁנִי
עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי, כֵּן סַפֵּק רֵאשׁוֹן עוֹשֶׂה סַפֵּק
שְׁנִי, וְסַפֵּק שְׁנִי עוֹשֶׂה סַפֵּק שְׁלִישִׁי. סַפֵּק
מְשָׁקִין לְטָמֵא - טָמֵא, וְלְטָמֵא - טְהוֹר; דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְכֵן הָיָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
כְּדָבָרָיו. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְכָל טָמֵא. רַבִּי
יוֹסִי וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים: סַפֵּק מְשָׁקִין,
לְאוֹכְלִים - טָמֵא, וְלְכָלִים - טְהוֹר:

ו. מִקַּל שֶׁהִיא מְלֵאָה מְשָׁקִים טְמֵאִין, וְזָרְקָה
לְבֵין הַכְּכָרוֹת - טְהוֹרִין. סַפֵּק נִגַע סַפֵּק לֹא
נִגַע - לֹא זֶה הוּא סַפֵּק מְשָׁקִין שֶׁנִּחְלַקְוּ עֲלֵיו
חֲכָמִים. אֲלֵא אֵי זֶהוּ סַפֵּק מְשָׁקִין שֶׁנִּחְלַקְוּ
עֲלֵיו חֲכָמִים? שְׁתֵּי חֲבִיטוֹת אַחַת טְמֵאָה
וְאַחַת טְהוֹרָה, וְעָשָׂה עָסָה בְּאַחַת מֵהֶן, סַפֵּק
מִהַטְמֵאָה עָשָׂה, סַפֵּק מִהַטְהוֹרָה עָשָׂה - זֶהוּ
סַפֵּק מְשָׁקִין, לְאוֹכְלִין - טָמֵא, לְכָלִים -
טְהוֹר. הֵלֶךְ בְּמַבּוּי וְעָשָׂה עָסָה וְאַחַר כֵּן
נִמְצָא שָׁם שְׂרָץ, סַפֵּק נִגַע סַפֵּק לֹא נִגַע,
לְאוֹכְלִין וּמְשָׁקִין - טָמֵא, לְכָלִים - טְהוֹר.
מִנְעַ טָמֵא מֵת שֶׁפִּשְׁט יָרוֹ לְאוֹיֵר הַחֲבִית,

תּוֹסֵפֶתָא

הַשְּׁלֵם

כְּכֹרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, וְכֹא מַעֲשֵׂה לִפְנֵי חֻקִּים, וְטֹהֵר, שְׂאִינָם אֶלָּא דַם הַשְּׂרָצִים הַחַיִּים:

ב. תְּשַׁע שְׂרָצִים וְצַפְרָדַע אֶחָד בְּרִשׁוֹת הָרְבִים, וְנִגַע בְּאֶחָד מֵהֶן וְאִינוּ יוֹדַע בְּאִיזָה מֵהֶן נִגַע - סִפְקוֹ טְהוֹר. וּבְנִמְצָא - הֵלֶךְ אַחַר הָרֵב. תְּשַׁע צַפְרָדַעִים וְשָׂרָץ אֶחָד בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד, וְנִגַע בְּאֶחָד מֵהֶן וְאִין יוֹדַע בְּאִיזָה מֵהֶן נִגַע - סִפְקוֹ טָמֵא. פֶּרֶשׁ אֶחָד מֵהֶן לְרִשׁוֹת הַיְחִיד - סִפְקוֹ טָמֵא. לְרִשׁוֹת הָרְבִים - סִפְקוֹ טְהוֹר. וּבְנִמְצָא - הֵלֶךְ אַחַר הָרֵב. כִּכָּר טָמֵא שֶׁנִּתְעַרַב בְּתִשַׁע כְּכֹרוֹת טְהוֹרִין, וְאֶכְלוּ חֲמֹשֶׁה חֲמֹשֶׁה רֵאשׁוֹנִים, וְאַחַר כֵּךְ אֶכְלוּ חֲמֹשֶׁה חֲמֹשֶׁה אַחֲרוֹנִים, וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן, וְאִינוּ יוֹדַע אִיזָה מֵהֶם, הָרֵאשׁוֹנִים - טָמֵאִין שְׂאִין לְהֵן בְּמֵה יִתְלוּ. וְהָאֲחֲרוֹנִים - טְהוֹרִין. זֶה הַכֹּלל: אָדָם בְּאָדָם, טְהוֹרוֹת בְּטְהוֹרוֹת, אָדָם בְּטְהוֹרוֹת, וְטְהוֹרוֹת בְּאָדָם - הָרִי אֵלוּ מוֹכִיחוֹת, נֹאכְלוּ רֵאשׁוֹנוֹת, נִטְמָאוּ אוֹ שְׂאָבְדוּ, עַד שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - טְהוֹרוֹת. מִשְׁנַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - שְׁנִיּוֹת תְּלוּיוֹת:

ג. שְׁנֵי שְׁבִילִים אֶחָד טָמֵא וְאַחַד טְהוֹר, וְהֵלֶךְ בְּאֶחָד מֵהֶן וַעֲשֵׂה טְהוֹרוֹת - טְהוֹרוֹת. בְּשֵׁנֵי וַעֲשֵׂה טְהוֹרוֹת - יִשְׂרָפוּ. בְּרֵאשׁוֹן וְלֹא עֲשֵׂה, בְּשֵׁנֵי וַעֲשֵׂה - יִשְׂרָפוּ. בְּרֵאשׁוֹן וַעֲשֵׂה וּבְשֵׁנֵי וַעֲשֵׂה - אֵלוּ וְאֵלוּ מִנְחוֹת, רֵאשׁוֹנוֹת - טְהוֹרוֹת, וְשְׁנִיּוֹת - יִשְׂרָפוּ:

ד. שְׁנֵי שְׁבִילִים, אֶחָד טָמֵא וְאַחַד טְהוֹר, וְהֵלֶךְ בְּאֶחָד מֵהֶן וַעֲשֵׂה טְהוֹרוֹת, וְכֹא חִבְרוּ וְהֵלֶךְ בְּשֵׁנֵי וַעֲשֵׂה טְהוֹרוֹת - אֵלוּ וְאֵלוּ מִנְחוֹת. הָרִי אֵלוּ מוֹכִיחוֹת. נֹאכְלוּ רֵאשׁוֹנוֹת אוֹ נִטְמָאוּ אוֹ שְׂאָבְדוּ, עַד שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - טְהוֹרוֹת. מִשְׁנַעֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת - שְׁנִיּוֹת תְּלוּיוֹת. עֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת טְהוֹרָה אַחַת - הָרִי זוֹ טָמֵאָה. עֲשׂוּ שְׁנִיּוֹת שְׁתֵּי טְהוֹרוֹת, זֶה בֹּא וְנִשְׁאֵל בְּפָנֵי עֲצָמוֹ - אוֹמְרִים לוֹ טְהוֹר. נִשְׁאֵלוּ שְׁנִיּוֹת כְּאֶחָד - אוֹמְרִים לָהֶם טָמֵאִין; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִם אָמְרוּ: שְׁנִיּוֹת הָיִינוּ, וּבְשֵׁנֵי שְׁבִילִים הִלְכְנוּ, וְשְׁתֵּי טְהוֹרוֹת עָשִׂינוּ - אוֹמְרִים לָהֶם טָמֵאִין, שְׂאֵפְלוּ טָמֵאָה

אֶחָד שֶׁנִּתְעַרַבָה בְּמֵאָה טְהוֹרוֹת - כִּלְיָן טָמֵאוֹת.

ה. שְׁנֵי שְׁבִילִים, אֶחָד טָמֵא וְאַחַד טְהוֹר, וְהֵלֶךְ בְּאֶחָד מֵהֶם וְנִכְנַס לְמִקְדָּשׁ - פְּטוֹר. בְּשֵׁנֵי וְנִכְנַס לְמִקְדָּשׁ - חֵיב. בְּרֵאשׁוֹן וְנִכְנַס וְהִזָּה וְשָׁנָה וְטָבַל בְּשֵׁנֵי וְנִכְנַס - חֵיב. רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר בְּזָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה פּוֹטֵר כִּלְיָן מִשֵּׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן. מַעֲשֵׂה בְּמִסְכָּן אֶחָד, שֶׁהָיוּ מוֹלִיכִים אוֹתוֹ מִגְדָּר לְחִמְתָּא, וְהָיוּ הַכֹּתוֹת מִתְחַלְפוֹת עָלָיו, וּבְאֲחֲרוֹנָה נִמְצָא מִתּ בִּידָן, וְכֹא מַעֲשֵׂה לִפְנֵי חֻקִּים, וְלֹא טָמֵאוּ אֶלָּא כֹּת אַחֲרוֹנָה בְּלִבָּד:

ו. נִגַע בְּאֶחָד בְּלִילָה וְאִין יוֹדַע אִם חֵי אִם מֵת, וְלִשְׁחַר בֹּא וּמִצָּאוּ מֵת, רַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר, שֶׁסִּפֵּק רִשׁוֹת הָרְבִים טְהוֹר. וְחֻקִּים מְטַמְּאִים, שְׁכָל הַטְּמָאוֹת כִּשְׁעַת מִצִּיאָתָן. וּמוֹדִים חֻקִּים לְרַבִּי מֵאִיר שֶׁאִם רָאָהוּ חֵי מִבְּעַרְב, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בֹּא שְׁחִרִית וּמִצָּאוּ מֵת - טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁזֶה סִפֵּק רִשׁוֹת הָרְבִים. יָשַׁב עַל גְּבֵי אֶבֶן בְּרִשׁוֹת הָרְבִים, וְלִשְׁחַר עֶמֶד וּמִצָּא עָלֶיהָ שְׂרָץ אוֹ רֶק, רַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁסִּפֵּק רִשׁוֹת הָרְבִים טְהוֹר. וְחֻקִּים מְטַמְּאִים, שְׁכָל הַטְּמָאוֹת כִּשְׁעַת מִצִּיאָתָן. וּמוֹדִים חֻקִּים לְרַבִּי מֵאִיר, שֶׁאִם רָאָהוּ נִקְיָה מִבְּעַרְב, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בֹּא שְׁחִרִית וּמִצָּא עָלֶיהָ שְׂרָץ אוֹ רֶק - שֶׁהוּא טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁזֶה סִפֵּק רִשׁוֹת הָרְבִים:

ז. שׁוֹטֵה אַחַת בְּעִיר, כָּל הָרוֹקֵץ שֶׁבְּעִיר - טָמֵאִין; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִיתָה רִגְלִיָה לְכַנֵּס בְּתוֹךְ מְבוּי אֶחָד, אוֹתוֹ מְבוּי - בְּחֻזְקַת טָמֵאָה, וְכָל הַמְּבוֹאוֹת - בְּחֻזְקַת טְהוֹרָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל הַמְּבוֹאוֹת בְּחֻזְקַת טָמֵאָה, חוּץ מִן חֶצֶר הַמִּשְׁתַּמְרֵת. וְרַבִּי אֱלֵעָזָר בְּרַבִּי צְדוֹק אוֹמֵר: אִף חֶצֶר הַמִּשְׁתַּמְרֵת בְּחֻזְקַת טָמֵאָה, עַד שִׂיאָמֵר: 'בְּרִי לִי שֶׁלֹּא בָּאתָ לְכֹאן':

ח. הַנִּדְחָק בְּרַחִים שֶׁהַעוֹבֵד כּוֹכְבִים בְּתוֹכָהּ וְשֶׁהַנִּגְדָּה בְּתוֹכָהּ - בְּגִדְיוֹ טָמֵאִין מִדְּרָס. וְאִי זוֹ הוּא הַרְחִים? כָּל שֶׁעוֹקְרִין אוֹתָהּ וְדוֹחֲפִין אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ. רֶקֶק וְדָרַס עַל בְּגָדָיו, עַל

עוֹשִׂין אֶת הַפֶּסַח בְּטִמְאָה בְּזִמְן שֶׁרַב צְבוּר טְמֵאִין, וְאִם טְמֵאָה וְדֵאִית הִתְרָה לְצְבוּר, קַל וְחִמֵּר לְסַפֵּק טְמֵאָה. וּמִכָּאֵן אָמְרוּ: דְּבַר שֵׁישׁ בּו דַּעַת לְשֵׁאוּל, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - סִפְקוּ טְמֵא, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - סִפְקוּ טְהוֹר. דְּבַר שְׂאִין בּו דַּעַת לְשֵׁאוּל, בֵּין בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים בֵּין בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - סִפְקוּ טְהוֹר. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִפְּנֵי מָה סִפֵּק רִשּׁוֹת הַיְחִיד טְמֵא וְסִפֵּק רִשּׁוֹת הָרַבִּים טְהוֹר? מִפְּנֵי שְׂאֵפְשֵׁר לְשֵׁאוּל לַיְחִיד, וְאִי אִפְשָׁר לְשֵׁאוּל לְרַבִּים:

מִסְכַּת טְהוֹרוֹת פֶּרֶק שְׁבִיעִי

א. הַמִּסְכֵּן הַנְּתוּן בַּחֲנוּת - הַחֲנוּת טְמֵא. הוֹצִיאֵהוּ וְהַכְּנִיסֵהוּ לְסִטְיו - טְהוֹר. הוֹצִיאֵהוּ מִסִּטְיו וְהַחֲזִירוּהוּ לַחֲנוּת שְׁנִיָּה - טְמֵא. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר אֶת הָרֵאשׁוֹנָה, שֶׁהִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: רִשּׁוֹת הָרַבִּים מִפְּסִקָּת לְמִפְרַע, שְׂאִינוּ יְכוּל לִזְמַר מֵת הִיָּה בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד וְחִיָּה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים:

ב. יֵשׁ דְּבָרִים בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים וְעֲשָׂאֵם כְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד. קֶפֶה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָ עֲשֶׂרָה טַפְחִים וְטִמְאָה בְּתוֹכָהּ, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְהוֹר. הַכְּנִיס יָדוֹ לְתוֹכָהּ, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְמֵא. אִם הִיתָה כְּפִישָׁה עַל כְּתָפוֹ וְכָכָר שֶׁל תְּרוּמָה כְּרוּךְ בְּסִבָּה אוּ בְּבִיר וְנִתּוֹן בְּתוֹכָהּ, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְהוֹר. הַכְּנִיס יָדוֹ לְתוֹכָהּ, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְמֵא. חֲמוּר בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָ עֲשֶׂרָה טַפְחִים וְטִמְאָה נִתּוּנָה עַל גְּבִיו, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְמֵא. אִם הִיתָה כְּפִישָׁה עַל גְּבִיו, פֶּשֶׁט יָדוֹ עַל גְּבִיו, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְמֵא. סֵלַע בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָ עֲשֶׂרָה טַפְחִים וְטִמְאָה נִתּוּנָה עַל גְּבִיו, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְהוֹר. עֲלֵה לְרֵאשׁוֹ, סִפֵּק נֶגַע סִפֵּק לֹא נֶגַע - סִפְקוּ טְמֵא:

ג. הִיָּה זֶה רְכוּב עַל חֲמוּרוֹ וְזֶה רְכוּב עַל חֲמוּרוֹ, אֶחָד טְמֵא וְאֶחָד טְהוֹר, סִפֵּק נֶגַעוֹ זֶה בְּזָה, סִפֵּק לֹא נֶגַעוֹ - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. בְּנוֹ שֶׁל זֶה מְרַכֵּב עַל כְּתָפוֹ, וּבְנוֹ שֶׁל זֶה מְרַכֵּב עַל כְּתָפוֹ, אֶחָד טְמֵא וְאֶחָד טְהוֹר, סִפֵּק נֶגַעוֹ זֶה בְּזָה, סִפֵּק לֹא נֶגַעוֹ - רַבִּי

רְקוּ - שׁוֹרְפִין עֲלֵיו אֶת הַתְּרוּמָה. וְעַל בְּגָדָיו - הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב. מִי שֶׁדָּרְסָה אִשָּׁה עַל בְּגָדָיו - בְּגָדָיו טְמֵאִין מִדְּרָס. רַבִּי דוֹסְתַאי בַר יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם רָקְקָה וְשִׁפְּהָ אֶת רוֹקֵה בְּשִׁעָה שֶׁהִיא רָקְקָה - בְּגָדָיו טְמֵאִים מִדְּרָס, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁפּוֹת אֶת רוֹקֵן בְּשִׁעָה שֶׁהֵן נְדוּת. לֹא שִׁפְּהָ אֶת רוֹקֵה - בְּגָדָיו טְהוֹרִין. שְׁנַיִם אוֹמְרִים לוֹ: נְטִמָּאתָ, וְהוּא אוֹמֵר: לֹא נְטִמָּאתִי - טְהוֹר. וְאִין אוֹמְרִים לוֹ: עֶסֶק בְּטְהוֹרוֹת, אֲלֵא יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ:

ט. מִבִּיא אָדָם קָרְבָן עַל יְדֵי בְנוֹ וּבְתוֹ הַגְּדוּלִים וְעַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעֵבְרִים. וְאִם הִיָּה מִכְחִישׁוֹ - נֶאֱמַן עַל יְדֵי עַצְמוֹ. כִּיצַד? אָמְרוּ לוֹ: נִדְרָתָ, וְהוּא אוֹמֵר: תִּנְאִי הִיָּה בְּלַבִּי - שׁוֹמְעִין לוֹ. אָמְרוּ לוֹ: נִדְרָתָ, וְהוּא אוֹמֵר: לֹא נִדְרָתִי, מִשֶּׁהִגִּיעַוְהוּא, אוֹמֵר: תִּנְאִי הִיָּה בְּלַבִּי - אִין שׁוֹמְעִין לוֹ. אָמְרוּ לוֹ: אֲשַׁתָּךְ נִדְרָה, וְהוּא אוֹמֵר: בְּלָבוֹ הִיָּה לְהַפֵּר - שׁוֹמְעִין לוֹ. אָמְרוּ לוֹ: אֲשַׁתָּךְ נִדְרָה, וְהוּא אוֹמֵר לָהּ: לֹא נִדְרָה. מִשֶּׁהִגִּיעַוְהוּא, אָמֵר, בְּלַבִּי הִיָּה לְהַפֵּר לָהּ - אִין שׁוֹמְעִין לוֹ. נֶאֱמַן אָדָם לומר: בְּנִי זֶה בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנַיִם וַיּוֹם אֶחָד. לַחֲזִיב עֲלֵיהֶן קָרְבָן. אֲבָל לְמַפּוֹת וְלַעֲנָשִׁין - הָרִי זֶה אִינוֹ נֶאֱמָן:

י. הִיָּו חֲמוּרָיו וּפּוֹעֲלָיו טְעוּנִין טְהוֹרוֹת וְעוֹבְרִין לְפָנָיו, וְהַפְּלִיגוּ, אֶפְלוּ יוֹתֵר מִמֵּיל - הָרִי אֵלּוֹ טְהוֹרִין, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בְּחֻזְקַת הַמְּשַׁתְּמֵר. וְאִם אָמַר לָהֶם: צֵאוּ וְאִנִּי אָבֵא אַחֲרֵיכֶם, מִיָּן שֶׁנִּכְסוּ מַעֲיָנָיו - הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִים. שְׁנַיִם אוֹמְרִים נְטִמָּא, וּשְׁנַיִם אוֹמְרִים לֹא נְטִמָּא, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - סִפְקוּ טְמֵא, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - סִפְקוּ טְהוֹר. שְׂאֵלוֹ אֶת בֶּן זִמְזָמָה: מִפְּנֵי מָה סִפֵּק רִשּׁוֹת הַיְחִיד טְמֵא? אָמַר לָהֶם: סוּטָה מָה הִיא לְבַעֲלָהּ, וְדֵאִי אוּ סִפֵּק? אָמְרוּ לוֹ: סִפֵּק. אָמַר לָהֶן: מְצִינוּ שֶׁהִיא אֶסוּרָה לְבַעֲלָהּ. מִכָּאֵן אֲתָה דִן לְשַׁרְץ, מָה כָּאֵן רִשּׁוֹת הַיְחִיד, אִף כָּאֵן רִשּׁוֹת הַיְחִיד. וּמָה כָּאֵן יֵשׁ בּו דַּעַת לְשֵׁאוּל, אִף כָּאֵן יֵשׁ בּו דַּעַת לְשֵׁאוּל. וּמִפְּנֵי מָה סִפֵּק רִשּׁוֹת הָרַבִּים טְהוֹר? אָמַר לָהֶם: מְצִינוּ שֶׁהַצְּבוּר

שְׂהִיא פְתוּחָה - רְשׁוֹת הָרַבִּים, נְעוּלָה - רְשׁוֹת הַיְחִיד. נִמְצְאָתָּ אֹמֵר: בַּיּוֹם - טְהוּרָה, וּבַלַּיְלָה - טְמֵאָה. בְּסִילְקֵי שֵׁישׁ לָהּ שְׁנֵי פְתָחִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְכֵן סְטִיבָה שְׂהוּא גְדוּר מִכָּאן וּמִכָּאן וְרוּחַ בֵּין הָעַמּוּדִים - רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: אִם עֹמֵד בְּצַד זֶה וְרוּאָה אֶת הַנִּכְנָסִין וְאֶת הַיּוֹצְאִין בְּצַד הַלְּזוֹ - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. וְאִם לָאוּ - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְכָאן וּלְכָאן:

ו. בְּסִילְקֵי שֵׁישׁ לָהּ שְׁנֵי פְתָחִים מְכוּנִין זֶה כְּנֶגֶד זֶה, הָאֲמֻצְעֵי שְׁלָהּ - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה, וְהַצְּדִין - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְכָאן וּלְכָאן; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. וְחֻכְמִים אֹמְרִים: אֶחָד הַצְּדִין וְאֶחָד הָאֲמֻצְעֵי - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. וּמִוּדָה רַבִּי מְאִיר לְחֻכְמִים, בְּבִסְלִיקֵי שָׂאִין שְׁנֵי פְתָחֵיהּ מְכוּנִין זֶה כְּנֶגֶד זֶה, כְּגוֹן חֲצַר בֵּית גְּדִי וְחֻמְתָּהּ, שְׂאֶחָד הָאֲמֻצְעֵי וְאֶחָד הַצְּדִין - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. וּמִוּדִים חֻכְמִים לְרַבִּי מְאִיר בְּחֲצַר יְחִידֵי שְׂדֵרָף הָרַבִּים מִפְּסָקְתָּהּ, כְּגוֹן חֲצַר בֵּית גְּדֵר וְחֻמְתָּן, שְׂהָאֲמֻצְעֵי - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה, וְהַצְּדִין - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְכָאן וּלְכָאן:

עֲקִיבָא מְטַמָּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. הֵיתָה חֲבִילָה עַל כְּתָפוֹ וְהָרוּק מְדַבֵּק בְּכֶתֶל לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה טְפָחִים, סָפֵק הַסִּיט, סָפֵק לֹא הַסִּיט - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמָּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. כָּלִים שְׂטוּחִים בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה טְפָחִים, וְהַטְּמָא עוֹבֵר, סָפֵק הַסִּיט סָפֵק לֹא הַסִּיט - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמָּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שְׂהֵיָה רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: כָּל שְׂהוּא בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה טְפָחִים - הָרִי הוּא כְּרְשׁוֹת הַיְחִיד. וְרַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: כָּל שְׂדֵרָף הַלּוֹכוֹ בְּרְשׁוֹת הָרַבִּים - טְהוּר:

ד. נִכְנַס לְבִקְעָה בַּיּוֹם הַגְּשָׁמִים, וְטְמֵאָה בְּשָׂדֵה פְלוּנִית. וְאֹמֵר: הִלְכְתִי לְמָקוֹם הַלְּזוֹ וְאִינִי יוֹדֵעַ אִם נִכְנַסְתִּי לְאוֹתוֹ הַשָּׂדֵה וְאִם לֹא נִכְנַסְתִּי - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר, וְחֻכְמִים מְטַמָּאִים. אֲמַרוּ לְפָנָי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: הָרִי הִיא שֶׁל יְחִידִי. פָּרַשׁ רַבִּי מְרִינוֹס מִשָּׂמוֹ: כָּל שֵׁישׁ לָהּ שֵׁם בְּפָנָי עֲצֻמָּה. וְאֵלּוּ הֵן יְמוֹת הַחֻמָּה, מִשְׁתַּעֲקֵר תְּבוּאָה מִתּוֹכָהּ. וְאֵלּוּ הֵן יְמוֹת הַגְּשָׁמִים, מִשְׁתַּרְדַּר רְבִיעָה שְׁנִיָּה. הִיוּ שֵׁם שְׂדוֹת הָרַבִּים, אִם עֹמֵד זֶה בְּצַד זֶה וְרוּאָה אֶת הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצְאִין בְּצַד הַלְּזוֹ - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ, וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. וְאִם לָאוּ - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְכָאן וּלְכָאן. הַשְּׂבִילִים הַמְּפָלְשִׁין לְבוֹרוֹת, לְשִׁיחִין, וְלַמְעָרוֹת, וְלַגְּתוֹת, וְלַגְּרָנוֹת - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר: בְּזֶמֶן שֶׁהֵן מְפָלְשִׁין - רְשׁוֹת הָרַבִּים לְכָף וּלְכָף, וְאִם אֵינֶן מְפָלְשִׁין - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ, וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. מִבּוֹאוֹת הַיּוֹרְדִין לַיָּם אוֹ לַנְּהַר, אִף עַל פִּי שְׂגוּדוֹדִיר מִכָּאן וּמִכָּאן, וְרַבִּים מְטַפְסִים וְעוֹלִין בָּהֶן - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ, וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה:

ה. גְּנוֹת הָעִיר שְׂדֵרָף הָרַבִּים מֵהִלְכַת עֲלֵיהֶן - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ, וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. דְּמוֹסְיָאוֹת וּמְרַחְצָאוֹת - רְשׁוֹת הַיְחִיד לְשִׁבְתָּ, וְרְשׁוֹת הָרַבִּים לְטְמֵאָה. גְּנָה בְּזֶמֶן שְׂהִיא מְשֻׁתְּמֶרֶת - רְשׁוֹת הַיְחִיד, אִם אֵינָה מְשֻׁתְּמֶרֶת - רְשׁוֹת הָרַבִּים. בְּסִילְקֵי שְׂפּוֹת־חֵין אוֹתָהּ בַּיּוֹם וְנוֹעֲלִין אוֹתָהּ בַּלַּיְלָה, בְּזֶמֶן

<p>20</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>ג 3</p>	<p>עלות השחר _____ 4:58 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:58 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:18 שקיעה _____ 7:46 בבלי: קידושין ז • ירושלמי: מעשרות ז • תוספתא: טהרות א נ"ך: ישעיה יז טו • רמב"ם: שבת יב</p>
<p>21</p>	<p>שני Monday</p>	<p>ד 4</p>	<p>עלות השחר _____ 4:59 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:59 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:45 בבלי: קידושין ח • ירושלמי: מעשרות ז • תוספתא: טהרות ב נ"ך: ישעיה טז טו • רמב"ם: שבת יג</p>
<p>22</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>ה 5</p>	<p>עלות השחר _____ 5:00 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:59 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:43 בבלי: קידושין ט • ירושלמי: מעשרות ח • תוספתא: טהרות ג נ"ך: ישעיה יז טו • רמב"ם: שבת יד</p>
<p>23</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>ו 6</p>	<p>עלות השחר _____ 5:01 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:00 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:42 בבלי: קידושין י • ירושלמי: מעשרות ט • תוספתא: טהרות ד נ"ך: ישעיה כ טו • רמב"ם: שבת טז</p>
<p>24</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>ז 7</p>	<p>עלות השחר _____ 5:02 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:00 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:40 בבלי: קידושין יא • ירושלמי: מעשרות י • תוספתא: טהרות ה נ"ך: ישעיה כז כג • רמב"ם: שבת טז</p>
<p>25</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>ח 8</p>	<p>עלות השחר _____ 5:03 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:00 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:39 בבלי: קידושין יב • ירושלמי: מעשרות יא • תוספתא: טהרות ו נ"ך: ישעיה כז כה • רמב"ם: שבת יז</p>
<p>26</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>ט 9</p>	<p>כי תצא, פרק ב עלות השחר _____ 5:04 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:01 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:19 שקיעה _____ 7:37 בבלי: קידושין יג • ירושלמי: מעשרות יב • תוספתא: טהרות ז נ"ך: ישעיה כז כז • רמב"ם: שבת יח</p>

Candle Lighting 7:21 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 8:50 זמן מוצש"ק

וְזָעַן אֶת מַעֲנֵטָשׁ אִיז מִתְפַּלֵּל בִּי קְבָרֵי צְדִיקִים, הֶעֱלַפְט אִים דְּעַר אֵיפְעֶרְשְׁטֶער אָפִילוּ וְזָעַן עִם קוֹמֵט זִיד אִים נִישְׁט.

(כפר המדות אות צדיק סימן קע"ג)